SKAT I KRISETIDER

Cand. Merc. Aud

Kandidatspeciale

01.06.2023

Aalborg Universitet

Vejleder: Henrik Kjellerup Bro

Antal anslag: 144.280 (ca. 60 s.)

Anne-Margrethe L. B. Pedersen

20173195

Titelblad

Titel:	Skat i krisetider
Studium:	Cand. Merc. Aud.
Modul:	4. semester – Kandidatspeciale. 30 ETCS
Afleveringsdato:	01.06.2023
Vejleder:	Henrik Kjellerup Bro
Anslag:	144,280 (ca. 60 s.)

Anne-Margrethe Lausten Berg Pedersen

Studienummer: 20173195

Anne-Margrethe L. B. Pedersen

Forord

Denne afhandling er udarbejdet i forbindelse med mit cand.merc.aud. studie, og er mit afsluttende kandidatspeciale. Kandidatafhandlingen er udarbejdet i perioden 1. marts 2023-1. juni 2023.

Afhandlingen tager udgangspunkt i de finanspolitiske tiltag, der blev vedtaget under coronakrisen, for at holde hånden under det danske erhvervsliv, set ud fra et skattemæssigt perspektiv. Ligeledes om tiltagene har haft den ønskede effekt set i forhold til virksomhedernes nutidige økonomiske situation efter coronakrisen.

Der skal lyde en stor tak til min vejleder Henrik Kjellerup Bro for god konstruktiv vejledning.

Ligeledes en stor tak til min anonyme kilde, som bidragede med viden, som viste dele af erhvervslivets perspektiv.

Til slut også en stor tak til mine venner og familie for opbakning samt støtte under skriveprocessen. Og til min mand og børn tak for god ro og orden samt støtte og forståelse igennem hele processen.

Abstract

This thesis intends to account for political initiatives in connection with the corona crisis in 2020-2022, from a tax perspective. And whether the initiatives have had the desired effect in relation to the companies' current economic situation?

In connection with the corona crisis, the government at the time used various initiatives. In this thesis, the focus is on the initiatives: compensation, corona loans, super deductions, and tax-free experience gift cards. These are only a part of many initiatives.

The initiatives were part of the government's expansive financial policy to keep a hand under the business world like a safety net. If the government had not done so, it could have led to many bankruptcies and sharply increasing unemployment.

All the initiatives had the desired effect. This could be seen in increasing employment and falling unemployment. There was also a minimal number of bankruptcies. The government therefore succeeded in keeping a hand under the business community and, on top of that, improving the situation, because Denmark was in a boom period after the corona crisis, this even though there was war in Europe.

It was also possible to get the Danish companies to invest in a time of crisis via super deductions and to help an entire industry via tax-free experience gift cards.

Likewise, the business community was also positive about the initiatives, especially in relation to the efficiency and the amount of compensation.

However, there was alto criticism of the corona handling regarding control of the compensation schemes.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 1
1.1 Problemstilling 1
1.2 Problemformulering 2
1.3 Afgrænsning 2
2. Videnskabsteori samt metode 3
2.1 Kritisk realisme 3
2.2 Valg af teori og empiri 4
2.2.1 Empirisk dataindsamling 4
2.3 Juridisk metode 4
3. Redegørelse Keynes teori, finanspolitik og coronakrisen 5
3.1 Keynes teori 5
3.2 Finanspolitik 6
3.2.1 Afgifter 7
3.2.2 Fradrag 8
3.2.3 Bund- og topskat 8
3.2.4 Øvrige skatter 9
3.2.5 Delkonklusion finanspolitik 9
3.3 Information angående coronakrisen 9
4. Analyse 10
4.1 Coronakrisen 10
4.1.1 Kompensationsordninger 11
4.1.2 Coronalån 29
4.1.3 Øvrige tiltag 38
4.1.4 Den økonomiske situation før, under og efter coronakrisen 43
5. Diskussion 61
5.1 Erhvervslivets syn på coronahjælpen 61
5.1.1 Positive synspunkter 61
5.1.2 Negative synspunkter 63
6. Konklusion 68
7. Perspektivering 69
8. Litteraturliste 71
9. Bilag 76

9.1 Bilag 1, udtalelse fra en virksomhedsejer 76

1. Indledning

I en tid med et stigende antal økonomiske kriser, som skaber utrygge befolkningsgrupper[1], samt et erhvervsliv, hvor nogle brancher er hårdere ramt end andre[2]. Kan der undres over, hvilke skattemæssige tiltag regeringen kan foretage og om disse afværger kriserne, gør krisernes konsekvenser mindre tydelige eller ingen positiv effekt har.

I en krisetid kan regeringen vælge at føre en lempelig finanspolitik, for at holde hjulene i gang i samfundet. Skattemæssigt kan dette gøres via mindskede afgifter eller større og/ eller flere fradrag.

I 2020 blev Danmark ramt af pandemien Covid-19, som udviklede sig til coronakrisen, der var skyld i mange økonomiske problemer, såsom arbejdsløshed samt konkurser grundet et manglende indkomstgrundlag. Den daværende regering (S-regering) anvendte i forbindelse med coronakrisen en del tiltag, for at holde hånden under erhvervslivet således, at coronakrisen fik den mindst mulige eftereffekt.

På daværende tidspunkt kunne regeringen dog ikke vide, at Danmark kort efter coronakrisen ville blive ramt af en inflationskrise, som udsprang af stigende energipriser, som var en konsekvens af krigen i Ukraine. Inflationskrisen gav ligeledes mange økonomiske problemer. For erhvervslivet var det bl.a. en stigende usikkerhed blandt virksomhedernes ansatte, stigende energipriser samt råvarepriser, der gav de største problemer for virksomhederne, da de havde svært ved at kunne betale sine elregninger samt varmeregninger, som ligeså førte til bl.a. stigende fødevarepriser.

Derudover står hele verden overfor en klimakrise, som kan resultere i, at verden i fremtiden vil se flere naturkatastrofer. Krisen skal tages alvorligt, fordi det kan have store konsekvenser for fremtiden, hvis ikke. Skattemæssige tiltag er med til at motivere virksomhederne til at investere i grønne alternativer bl.a. via superfradrag, men kan også anvendes til, at de virksomheder, der ikke laver klimaforbedringer, får pålagt co2-afgifter, der kan motivere virksomhederne i at tænke grønt i fremtiden.

1.1 Problemstilling

Den stigende usikkerhed i befolkningen, samt det danske erhvervsliv, har skabt en undren over, hvor mange af disse politiske tiltag der blev vedtaget i forbindelse med coronakrisen, set ud fra et

[1] Trygfonden, *Tryghedsmåling 2021*, 2021
[2] Finans Danmark, *Konkurserne stiger - og flere virksomheder der ventes under pres i de kommende måneder*, 2022

skattemæssigt perspektiv, der har haft en reel effekt på coronakrisen. Har tiltagene skabt en positiv effekt for befolkningen og virksomhederne, eller havde virksomhederne været i samme situation, hvis tiltagene ikke havde været vedtaget. Set i forhold til eftereffekten kan regeringen og Folketinget, da anvende tiltagene i en evt. anden og/eller lignende krisesituation.

1.2 Problemformulering

Ud fra ovenstående undren er der udarbejdet følgende problemformulering:

- **Hvilke tiltag har den daværende regering anvendt i forbindelse med coronakrisen, set ud fra et skattemæssigt perspektiv og har tiltagende haft den ønskede effekt, set i forhold til virksomhedernes nutidige økonomiske situation?**

Forskningsspørgsmål:

- Hvordan kan regeringen anvende finanspolitik i krisetider, med et skattemæssigt perspektiv?
- Hvordan er processen i forhold til de forskellige tiltag?
    - Formålet, forventningerne og effekten af tiltaget.
- Hvordan har corona påvirket den danske økonomiske situation?
- Har tiltagene haft en positiv eller negativ effekt på økonomien?
- Har erhvervslivet oplevet samme effekt som politikernes synspunkt?

1.3 Afgrænsning

I det efterfølgende afsnit vil afhandlingens afgrænsning blive præsenteret. Det er nødvendigt med denne afgrænsning, for at præsentere det mest relevante i forhold til besvarelsen af problemformuleringen, samt et nutidigt perspektiv.

For det første er der afgrænset til tiltag foretaget i Danmark og ikke EU, da dette vil give et bedre billede af situationen i Danmark, som ønskes belyst.

For det andet er der afgrænset til coronakrisen. Der er afgrænset til denne krise for at give et nutidigt perspektiv i forhold til problemformuleringen.

For det tredje er der afgrænset til det danske erhvervsliv. Det er for at vise, hvilken effekt de forskellige kriser har haft på erhvervslivet og om de forskellige tiltag har været til gavn for erhvervslivet eller ej, samt i hvilken grad tiltagene har haft effekt, meget, lidt eller ingen. Dog vil der være præsenteret forskellige tiltag, som er målrettet befolkningen, hvis disse vurderes at have en effekt på erhvervslivet grundet det økonomiske kredsløb. Hvis det vurderes at tiltagene ikke har en effekt på erhvervslivet, medtages disse ikke.

For det fjerde er effekten af tiltagene afgrænset til at se på vækst, beskæftigelse, ledighed samt konkurser i perioden før, under og efter coronakrisen. Disse parametre dækker de samfundsøkonomiske mål, økonomisk vækst samt fuld beskæftigelse.

2. Videnskabsteori samt metode

I det efterfølgende afsnit er afhandlingens videnskabsteori samt metode beskrevet, for at vise læseren af denne afhandling, hvordan der er kommet frem til afhandlingens resultater.

2.1 Kritisk realisme

Kritisk realisme bliver delt op i to vigtige begreber: intransitive og transitive, som hver repræsenterer henholdsvis ontologi samt epistemologi[3].

Ontologi er angående forståelse af verdens eksistens, dvs. hvordan eksistere verden og hvordan påvirkes den[4]. Inden for kritisk realisme er ontologi det samme som den intransitive dimension[5]. Således at virkeligheden er dyb, niveaudelt, åben samt differentieret[6].

Epistemologi er teori om, hvordan viden produceres samt undersøges, også kaldet for erkendelsesteori[7]. Inden for kritisk realisme er epistemologi det samme som den transitive dimension[8]. Således at viden er et socialt produkt og fejlbarlig[9]

Kritisk realisme kommer til udtryk i afhandlingen, igennem den transitive- og intransitive dimension.

Fordi viden ses i afhandlingen som værende et socialt produkt, fordi Keynes teori er blevet anvendt videre i en anden krisesituation således, at Keynes viden er blevet omdannet til nye former for finansøkonomiske tiltag, alt efter situationen. Ligeså ses viden også for at være fejlbarlig, fordi den viden der er fremkommet, ikke er definitiv, da der i forbindelse med andre krisesituationer, kan blive anvendt andre former for tiltag, alt efter, hvilken regering samt form for kriser der opstår.

Fordi virkeligheden ses i afhandlingen som værende dyb, da der er mange elementer bag virksomhedernes økonomiske situation, og ikke umiddelbart kun grundet coronakrisen, hvilket ikke direkte er observerbart. Virkeligheden er niveaudelt således at når der er krise i et land, vil det have en eller anden form for konsekvens. I coronakrisen var konsekvensen både økonomisk, men også

[3] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 21
[4] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 12
[5] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 22
[6] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 35
[7] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 12
[8] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 22
[9] Buch-Hansen & Nielsen, *Kritisk realisme*, 1. udg. 2014, s. 35

menneskelig. Åben fordi der ikke kan forudsiges, hvad der vil ske i en ny krisetid og kun forklares, hvad der blev gjort i de forskellige krisesituationer, og denne viden kan så muligvis anvendes til nye kriser, men det er ikke en garanti. Derfor er virkeligheden ligeså differentieret, da der er stor forskel på, hvordan de forskellige tiltag har hjulpet erhvervslivet.

2.2 Valg af teori og empiri

Der er i afhandlingen anvendt Keynes teori for at belyse, hvordan regeringen via finanspolitik kan anvende enten kontraktiv eller ekspansiv finanspolitik, i henholdsvis lav- eller højkonjunktur perioder. Samt understrege vigtigheden af, at regeringen i krisesituationer anvender finanspolitiske værktøjer i stedet for at agere passivt.

2.2.1 Empirisk dataindsamling

Der er både anvendt kvantitativ samt kvalitative empiriskdata i afhandlingen.

Ud over kvantitativt og kvalitativt data, er der anvendt artikler, bøger, bemærkninger fra ministre mm. for at belyse, forskellige synspunkter samt formål og forventninger til de forskellige tiltag.

2.2.1.1 Kvantitativ data:

Der er i afhandlingen anvendt kvantitative statistikker af videnskabelige data fra Danmark Statistik, for at belyse effekten af coronatiltagene, om disse havde en positiv eller negativ effekt for erhvervslivet.

2.2.1.2 Kvalitativ data:

Der er ikke udført nogen videnskabelig kvalitativ undersøgelse.

Der er dog i afhandlingen en udtalelse fra en anonym kilde, udtalelsen er med i afhandlingen som en indikator på erhvervslivets syn, for således at belyse erhvervslivets syn på coronahjælpen.

Ud over udtalelsen er der anvendt kvalitative data i form af et tv-program, hvor en virksomhedsejer udtaler sig kritisk om kompensation for faste udgifter, i forhold til revisorregningen. Dette ligeså for at belyse erhvervslivets syn på coronahåndteringen.

2.3 Juridisk metode

Der er ligeledes i afhandlingen anvendt juridisk metode til at behandle retskilderne.

Der er anvendt forskellige former for retskilder såsom kendelser, domme, bekendtgørelser, lovændringer og gældende lov mm.

I forbindelse med håndteringen samt tilgangen til de nævnte retskilder, er det nødvendigt at definere de forskellige lex-principper således, at nogle retskilder går forud for andre.

Lex-principperne består af tre niveauer som er lex superior-, posterior- og specialis princippet[10].

Lex superior-princippet betyder, at den højere lov går forud for lavere love[11]. F.eks. går lovændringer forud for bekendtgørelser således, at de lovændringer der blev vedtaget i forbindelse med corona går forud for de bekendtgørelser som blev vedtaget.

Lex posterior-princippet betyder, at den nye lov går forud for den ældre lov[12]. F.eks. når regeringen lavede lovændringer i forbindelse med coronakrisen, f.eks. betingelser for at få kompensation, da gjaldt de nye betingelser frem for de ældre.

Lex specialis-princippet betyder, at en speciallov går forud for en generel lov[13].

Der er anvendt kendelser og domme, for at give et billede af det juridiske perspektiv i forbindelse med coronahåndteringen. For at belyse om der blev svindlet med ordningerne eller om der kun var tale om fejl.

Der er anvendt bekendtgørelser samt lovændringer, til at belyse de forskellige coronatiltag, herunder med hensyn til betingelser, forventninger samt formål. Forventninger samt formål er juridisk fundet frem til, via bemærkninger til de forskellige bekendtgørelser, lovændringer mm.

3. Redegørelse Keynes teori, finanspolitik og coronakrisen

I de efterfølgende afsnit vil der blive redegjort for Keynes teori, hvorefter der vil blive redegjort for den politiske fremgangsmåde i forhold til de finanspolitiske værktøjer. Til sidst vil der kort blive redegjort for coronakrisen.

3.1 Keynes teori

I februar 1936 under den store depression, offentliggjorde økonomen John Maynard Keynes sin nye økonomiske teori i bogen *The Generel Theory of Employment, Interest and Money* (1936). Denne økonomiske skole kaldes også for Keynesianisme[14].

Keynes teori var, at i krisetider skulle staten investere i samfundet, således efterspørgslen på varer steg og hjulene i samfundet stadigvæk drejede rundt på trods af krisen, således arbejdsløsheden faldt[15], dette kunne gøres via ekspansiv finanspolitik. Keynes kom frem til denne teori, fordi der var

[10] Hansen & Werlauff, *Den juridiske metode*, 2. udg. 2016, s. 17
[11] Hansen & Werlauff, *Den juridiske metode*, 2. udg. 2016, s. 17
[12] Hansen & Werlauff, *Den juridiske metode*, 2. udg. 2016, s. 17
[13] Hansen & Werlauff, *Den juridiske metode*, 2. udg. 2016, s. 17
[14] Blanchard, Amighini & Giavazzi, *Macroeconomics: A European Perspective*, 3.udg. 2017, s. 511
[15] Jahan, Mahmud & Papageogiou, "*What is keynesian Economics*", 2014

en tendens til, at de frie markedskræfter ikke på kort sigt af sig selv kunne stabilisere økonomien. Som Keynes sagde ”in the long run, we are all dead”[16], derfor skulle staten bistå økonomisk, ved at investere i samfundet f.eks. via offentlige byggeprojekter eller køb af produkter[17].

Keynes teori anbefalede, at staten i højkonjunkturperioder skulle anvende stram finanspolitik. Således at der i krisetider/lavkonjunkturperioder kunne anvendes lempelig finanspolitik, til f.eks. at lempe skatterne, eller give større og/eller flere fradrag, hvis der kom en for stor efterspørgsel. Da kunne kontraktiv finanspolitik anvendes til at dæmpe inflationen[18].

3.2 Finanspolitik

Regeringen kan vælge at anvende finanspolitik til at påvirke den økonomiske situation i landet, via statens offentlige indtægter og udgifter[19]. Regeringen kan anvende finanspolitik, enten kontraktivt eller ekspansivt, i tilfælde af negative eller positive konjunkturændringer. I denne afhandling bliver der fokuseret på anvendelse af finanspolitik, i en periode med lavkonjunktur, grundet lavkonjunktur som regel skyldes økonomiske kriser.

Ekspansiv (lempelig) finanspolitik er, hvor regeringen vælger at forøge de offentlige udgifter f.eks. via byggeprojekter. Regeringen kan også vælge at reducere skatterne, enten via bund og/eller topskat, selskabsskat mm. De offentlige udgifter kan også forøges via større/flere fradrag og/eller fjerne/lempe afgifter f.eks. på benzin. Denne form for finanspolitik anvendes typisk i lavkonjunkturperioder[20].

Kontraktiv (stram) finanspolitik er, hvor regeringen vælger at sænke de offentlige udgifter f.eks. ved at skære i projekter. Regeringen kan også vælge at øge skatterne enten via bund, topskat og/eller selskabsskat mm. De offentlige udgifter kan også mindskes via lavere fradragssatser og/eller ved at sænke mængden af fradrag, f.eks. håndværkerfradrag. De kan også vælge at tilføje/øge afgifter f.eks. på tobak[21]. Kontraktiv finanspolitik kan også anvendes til at dæmpe inflationen i tilfælde af hyperinflation[22].

Når regeringen vælger at lægge afgifter på f.eks. benzin, tobak, sukker mm. kan det også være fordi der er tale om punktafgifter. Punktafgifter er afgifter, som er adfærdsregulerende. Afgifterne bliver pålagt produkter som regeringen ønsker befolkningen/erhvervslivet, anvender mindre af og derfor

[16] Keynes, *General Theory Of Employment, Interest And Money*, 2008, s. xx (Introduction)
[17] Jahan, Mahmud & Papageogiou, *What is keynesian Economics*, 2014
[18] Jahan, Mahmud & Papageogiou, *What is keynesian Economics*, 2014
[19] Linaa, Grinderslev & Sørensen, *Finanspolitik og konjunkturer*, 2008, s. 9
[20] Linaa, Grinderslev & Sørensen, *Finanspolitik og konjunkturer*, 2008, s. 9
[21] Linaa, Grinderslev & Sørensen, *Finanspolitik og konjunkturer*, 2008, s. 9
[22] Linaa, Grinderslev & Sørensen, *Finanspolitik og konjunkturer*, 2008, s. 8

tilføjes disse en afgift således at forbruget mindskes. Disse produkter/ressourcer kan desuden være skadeligt for samfundet[23].

Staten kan investere i samfundet på flere forskellige måder. I denne afhandling fokuseres der på den skatteretlige del.

Regeringen kan skattemæssigt vælge at sætte skatterne ned f.eks. via afgifter, fradrag eller justering af bund- og/eller topskat, eller sætte skatten på bolig, selskabsskatten mm. ned[24].

3.2.1 Afgifter

Ved at sætte afgifter ned eller fjerne afgifterne, kan regeringen opnå en stigende efterspørgsel efter produktet og dermed en stigende indtægt[25], f.eks. ved at gøre danske produkter mere attraktive således, at grænsehandel dæmpes.

Af eksempler på afgiftsnedsættelse kan det nævnes, at denne form for skattenedsættelse mest bliver anvendt i forbindelse med klimamæssige tiltag f.eks. for at gøre det mere attraktivt at købe en elbil i stedet for en benzin/diesel bil[26]. Ligeledes har den datidige regering anvendt punktafgifter såsom grønne afgifter til at reducere co2 udslip fra virksomhederne[27].

Denne form for afgift har bl.a. fundet anvendelse i forbindelse med bekæmpelse af grænsehandlen, ikke kun en gang, men flere gange f.eks. i 2003 og 2017. Afgiftsnedsættelsen blev anvendt i håb om at tiltaget kunne få den danske befolkning til at handle i Danmark, i stedet for at tage til Tyskland for at handle billigt og derved miste danske indtægter. I 2003 var tale om afgifter på spiritus, mineralvand og cigaretter[28]. I 2017 var det afgifter for bl.a. små spiritus producenter, samt punktafgifter såsom sukker og chokolade[29].

Af eksempler på afgiftsfjernelser, kan der også her nævnes klima og bekæmpelse af grænsehandlen. Grunden til fjernelsen af afgiften var den samme som ovenstående, her fjernede regeringen afgiften i stedet for at nedsætte den. De fjernede f.eks. afgiften på te og nødder[30].

---

[23] Den juridisk vejledning, *E.A.1.2 Systematik for punktafgiftsområdet*, 2021-1
[24] Skatteministeriet, ”Skatteændringer og konjunkturpolitik,” *Skat-februar 2018*, 2018, s. 56
[25] Regeringen-Lars Løkke 3, *Grænsehandelspakke og afgiftssanering*, 2017
[26] Skatteministeriet, *Markant afgiftslettelse sikrer 775.000 grønne biler*, 2020
[27] Skatteministeriet, *Forårspakke 2.0 - Vækst, klima, lavere skat - selve aftalen*, 2009
[28] TfS 2003, 444
[29] Regeringen-Lars Løkke 3, *Grænsehandelspakke og afgiftssanering*, 2017
[30] Regeringen-Lars Løkke 3, *Grænsehandelspakke og afgiftssanering*, 2017

3.2.2 Fradrag

Ved at sætte fradrag op, eller tilføje flere fradrag, kan staten opnå samme resultat som ved afgiftsnedsættelse, ved at efterspørgslen efter produkter stiger, grundet et større rådighedsbeløb for befolkningen[31]. Ved at anvende fradrag som skattemæssigt værktøj, kan regeringen lave en målrettet indsats således, at det ikke er alle i befolkningen, som modtager hjælp. F.eks. når beskæftigelsesfradraget stiger, hjælper dette folk i beskæftigelse, mens folk på offentlig forsørgelse ikke modtager dette fradrag[32]. Det kan også være fradrag målrettet erhvervslivet f.eks. fradrag for virksomhedens udgifter[33].

Som eksempler på stigende fradrag kan der nævnes beskæftigelsesfradrag, skattefradrag for seniorer og/eller lavtlønnede mm.[34].

Som et eksempel på en fradragstilføjelse kan servicefradraget nævnes. Servicefradraget blev vedtaget for at få befolkningen til at vælge serviceydelser udbudt af bl.a. håndværkere i stedet for sort arbejde[35]. Servicefradraget gælder nogle bestemte udvalgte serviceydelser, såsom børnepasning, havearbejde, rengøring mm. Kriteriet er at ydelsen bliver udført i modtagers hjem eller fritidsbolig[36].

3.2.3 Bund- og topskat

Staten kan også vælge at justere på bund- og/eller topskatten. Ved at vælge denne løsning kan regeringen vælge at hjælpe hele befolkningen, ved at justere bundskatten[37]. Hvis topskatten justeres, hjælper dette den del af befolkningen, som tjener mere end 568.900 kr., hvilket er topskattegrænsen i 2023[38]. Hvis topskattegrænsen f.eks. hæves, kan det gøre det mere attraktivt for lønmodtagere i nogle brancher at arbejde mere f.eks. sygeplejersker[39].

Af eksempler på justering af bundskatten kan nævnes, at der i årenes løb er blevet ændret på bundskatten for at kompensere for andre ydelser. F.eks. en stigende kommuneskat eller større fradrag for pensionsindbetalinger[40].

---

[31] Hansen & Kristiansen, "Krisestyring: Reform- og besparelsesstrategier," *Tidsskriftet Politik*, 2012, nr. 4, s. 5
[32] Skatteministeriet, *Skattetiltag i relation til den finansielle krise*, 2009, s. 3
[33] Skatteforvaltningen, *Fradrag for virksomhedernes udgifter*, u.å.
[34] Skatteministeriet, *Skattetiltag i relation til den finansielle krise*, 2009, s. 3
[35] L 216, Bemærkninger: 3.1.1.1. Gældende ret vedrørende BoligJobordningen
[36] Skatteforvaltningen, *Servicefradrag*, u.å.
[37] Skatteministeriet, *Bundskatten - en historisk oversigt*, 2022
[38] Skatteforvaltningen, *Satser*, 2023
[39] Hansen & Bostrup, *1.700 sygeplejersker fritages for topskatten ved øget topskattegrænse*, 2021
[40] Skatteministeriet, *Bundskatten - en historisk oversigt*, 2022

3.2.4 Øvrige skatter

Til sidst kan staten vælge at sætte skatten ned på ejendoms-, selskabsskatten mm. Ved at vælge denne løsning kan regeringen ligesom ved fradrag vælge, hvilken befolkningsgruppe de vil hjælpe i krisetiden. Dette gælder både befolkningen, men også erhvervslivet, f.eks. ved at ændre på selskabsskatten, hjælper dette erhvervslivet og ved at sænke skatten på boliger, hjælpes boligejerne.

For erhvervslivet kan ejendomsskatterne fradrages, hvis der er tale om en erhvervsejendom eller udlejningsejendom jf. LL § 14. Hvis der er tale om en blandet benyttet ejendom, kan ejendomsskatten fradrages for den del af boligen, som anvendes til erhverv. Det er et krav, at den erhvervsmæssige del udgør mere end 10% af den samlede grundstørrelse[41].

3.2.5 Delkonklusion finanspolitik

Finanspolitik er et værktøj, som anvendes ofte i forbindelse med økonomiske krisesituationer. Regeringen kan vælge enten at føre en ekspansiv (lempelig) eller en kontraktiv (stram), finanspolitik. Det er mest anvendeligt at anvende en ekspansiv finanspolitik i lavkonjunkturperioder og anvende en kontraktiv finanspolitik i højkonjunkturperioder.

Regeringen kan anvende forskellige former for tiltag bl.a. byggeprojekter. I denne afhandling fokuseres der på de skattemæssige tiltag. De skattemæssige værktøjer, afgifter, fradrag, bund- og topskat samt ejendoms- eller selskabsskat kan i forbindelse med en økonomisk krise, bruges til at gøre krisen mindre mærkbar for landets borgere samt virksomheder. I coronakrisen var finanspolitik ligeså et vigtigt værktøj, som blev brugt til at holde hånden under de danske virksomheder i en meget kritisk tid. Mere om dette under analysen.

3.3 Information angående coronakrisen

Herunder vil coronakrisen blive specificeret i forhold til information angående, hvilke økonomiske problemer krisen har/havde skabt for samfundet. De forskellige tiltag i forbindelse med coronakrisen vil ikke blive belyst under dette kapitel, men vil blive behandlet under analysedelen. se side 10.

I starten af 2020 kom coronavirussen til Danmark, virussen udviklede sig senere til en pandemi, som lukkede det meste af samfundet ned i nogle måneder og senere igen førte til delvis nedlukning af samfundet. Nedlukningen gav store problemer, ikke kun økonomisk, men også psykisk for især landets børn. Grunden til nedlukningen var, at Danmarks befolkning, især den ældre del, mistede livet grundet virussen[42].

[41] Den juridiske vejledning, *C.H.3.3.2 Blandet benyttede ejendomme*, 2023-1
[42] Sahin, *Flest ældre døde med corona*, 2022

Coronavirussen skabte som nævnt mange økonomiske problemer, i form af manglende indtjeningsgrundlag grundet nedlukningen. Det resulterede i, at virksomhederne fik en faldende indtægt samt solvensgrad, som svækkede virksomhedernes kreditværdighed, da virksomhederne var nødsaget til at anvende sine egenkapitaler til at dække virksomhedens udgifter[43].

For det danske erhvervsliv gik det hårdest ud over de små og mellemstore virksomheder, som ikke var rustet til krisen. Derudover gik det hårdt ud over servicebranchen, som ikke kunne betjene sine kunder. Værst var det dog for hotel- og restaurationsbranchen, især de virksomheder i branchen, som solgte eksklusive ydelser såsom gourmetrestauranter og eksklusive hoteller. De virksomheder, som ikke kunne afsætte sine varer via en web-butik, var derfor afhængige af, at kunderne fysisk kunne handle ind og blev derfor også hårdt ramt af krisen. Konsekvensen for virksomhederne var massefyringer og i værste fald konkurs[44].

I forbindelse med coronakrisen, havde den daværende regering anvendt en del økonomiske tiltag, såsom kompensationsordninger, låneordninger samt forskellige fradragsordninger for selskaberne. Også på momsområdet anvendte den daværende regering forskellige tiltag. I forbindelse med de forskellige økonomiske tiltag har der desuden været en tendens til, at nogle virksomheder har forsøgt at svindle med de forskellige ordninger. Efterfølgende blev der vedtaget at svindel i forbindelse med coronakrisen ville koste virksomheder og privatpersoner dyrt, først dobbelt straf og senere firdobbelt straf[45]. Mere angående håndteringen af disse økonomiske problemstillinger, vil blive behandlet i analysen.

4. Analyse

I de efterfølgende afsnit vil håndteringen af coronakrisen blive analyseret, set ud fra et skattemæssigt perspektiv. Efter analysen vil analysens resultater blive diskuteret i forhold til, om tiltagene har haft den ønskede effekt eller ej.

4.1 Coronakrisen

I dette afsnit, vil den daværende regerings håndtering af coronakrisen blive belyst og analyseret, med henblik på at finde frem til tiltagenes formål, forventninger, samt effekt, set ud fra de samfundsøkonomiske mål, økonomisk vækst og fuld beskæftigelse. Det drejer sig om kategorierne kompensationer, coronalån og fradrag.

[43] PwC & Axcelfuture, *COVID-19: Økonomiske konsekvenser for dansk erhvervsliv*. 2020 s. 1
[44] Pedersen, *Hotel- og restaurationsbranchen er midt i orkanens øje*, 2020, s. 2
[45] Sokoler, *Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker*, 2020

Alle nedenstående tiltag i analysen, er en del af den daværende regerings ekspansive finanspolitik, i forbindelse med coronakrisen. Tiltagene var ekspansive, bl.a. fordi det var penge som virksomhederne fik af staten, for at overleve coronakrisen således, at de ikke skulle lukke eller fyre de ansatte.

4.1.1 Kompensationsordninger

Den daværende regering benyttede sig af flere forskellige slags kompensationsordninger. I denne afhandling bliver kompensationsordningerne; lønkompensation, kompensation for faste omkostninger, samt kompensation for tabt omsætning analyseret. Fordi det var disse kompensationer Erhvervsministeriet fik flest ansøgninger om[46]. Kompensationerne skulle medregnes i virksomhedernes skattepligtige indkomst.

Det var Erhvervsstyrelsens primære opgave at stå for håndteringen af kompensationsordningerne[47]. Grunden til, at ordningerne er medtaget i afhandlingen er, fordi kompensationsbeløbene var skattepligtige og Erhvervsstyrelsen samarbejdede med Skattestyrelsen, i forhold til svig med ordningerne[48]. Derudover havde SKAT, i forbindelse med corona, i en periode udlånt dele af personalet ud til Erhvervsstyrelsen, i alt syv medarbejdere, for at hjælpe med håndtering samt kontrol af kompensationsordningerne[49]. Det var også Skattestyrelsens ansvar at håndtere skatterne fra kompensationsordningerne, og at de var indberettet i det rigtige år[50].

Beskatning af kompensationsordningerne

Kompensationerne skulle beskattes i det indkomstår, hvor virksomhederne havde erhvervet endelig ret til beløbene[51]. Typisk ville dette være udbetalingsåret, dog kunne der være tilfælde, hvor tidspunktet for beskatning afveg fra udbetalingstidspunktet således, at beløbet blev beskattet i det efterfølgende år. Grunden til afvigelsen, kunne skyldes, at virksomheden ikke var blevet endelig godkendt til at modtage beløbet. Godkendelsen afhang af, en konkret vurdering af betingelserne for at modtage beløbet.

---

[46] Erhvervsstyrelsen, *Statistik for kompensationsordninger*, 2023
[47] Statsrevisorerne & Rigsrevisorerne, *Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19*, 2021, s. 1
[48] Statsrevisorerne & Rigsrevisorerne, *Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19*, 2021, s. 16
[49] Jørgensen, *Besvarelse af spørgsmål 188 alm. del stillet af udvalget den 8. december 2020 efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)*, 2021, s. 3
[50] Skatteforvaltningen, *Skat af kompensationsordninger*, u.å.
[51] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1

Om der sker en afvigelse, afhænger af dokumenthåndteringen, dvs. om der skal indsendes dokumentation før eller efter udbetalingen af kompensationsbeløbet. Disse former for betingelser kaldes resolutive- eller suspensive betingelser[52].

Ved resolutive betingelser, skal virksomhederne indsende dokumentation før udbetalingen af kompensationsbeløbet. Efter dokumentationen er godkendt, kan kompensationen udbetales til virksomheden[53].

Ved suspensive betingelser, skal virksomhederne først indsende dokumentation efter udbetaling af kompensationsbeløbet. Det gælder f.eks. ved kompensation for tabt omsætning, ved denne dokumentationsform kan der forekomme en tvivlssituation angående om virksomheden på udbetalingstidspunket, var berettiget til kompensationen eller ej[54].

Ved de suspensive betingelser, kan virksomhederne vælge at medregne det foreløbige udbetalte kompensationsbeløb, enten i det år, hvor beløbet var modtaget, eller det efterfølgende år. Dog kunne beløbet senest medregnes i det indkomstår, hvor der var truffet endelig administrativ afgørelse om, at virksomheden havde ret til beløbet jf. Lov nr. 2611 § 8 Q, stk. 1 (nu ophævet).

Virksomhederne skulle foretage valget angående medregning af beløbet, inden oplysningsfristen for indkomståret som valget vedrører jf. Lov nr. 2611 § 8 Q, stk. 3 (nu ophævet).

Virksomhederne kunne benytte sig af omvalg, indtil fristen for det efterfølgende indkomstår. Dog senest den 30. juni 2022. Omvalget var bindende for virksomheden jf. Lov nr. 2611 § 8 Q, stk. 3 (nu ophævet).

Loven blev vedtaget, for at tydeliggøre beskatningstidspunktet. Samt give virksomhederne en mulighed for at vælge tidspunktet for, hvornår beløbet skulle medregnes den skattepligtige indkomst[55].

Når der var truffet endelig afgørelse angående det søgte kompensationsbeløb, skulle der laves en slutafregning, som viste om virksomheden skulle have en merudbetaling, eller om der skulle ske en tilbagebetaling. Hvis beløbet stemte, skulle en nulafregning indberettes[56].

---

[52] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1
[53] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1
[54] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1
[55] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1
[56] Eindkomst: Indberetningsvejledning, *20.2 Slutafregning*, 2023

Grunden til at kompensationerne beskattes, skyldes at de kompenserer for en virksomheds manglende indtægt, en fast udgift i form af løn eller husleje mm. Disse indgår i forvejen i virksomhedens skattepligtige indkomst[57].

Virksomhederne skulle ikke betale moms af kompensationsbeløbene, grundet at der ikke er moms på offentlige tilskud, som gives til virksomhederne uden en modydelse[58].

I forbindelse med de forskellige kompensationsordninger, var der en lang række betingelser, som virksomhederne skulle overholde, for at få godkendt ansøgningerne. Der vil ikke blive gået mere i dybden med disse i denne afhandling, grundet relevans i forhold til problemformuleringen.

Den økonomiske ekspertgruppe, havde forskellige forventninger til udfasning af coronahjælpepakkerne[59]. Forventningerne til de forskellige hjælpepakker er beskrevet under hver respektive hjælpepakke.

De tre kompensationstyper vil blive nærmere analyseret i nedenstående afsnit.

4.1.1.1 Lønkompensation

Lønkompensation var en kompensation til private virksomheder, som ellers var nødsaget til at skulle fyre sine ansatte, pga. økonomiske problemer, såsom omsætningstab. Kompensationen skulle dække en del af lønomkostningerne til den enkelte medarbejder, som var hjemsendt grundet nedlukning, samt restriktioner i Danmark fra perioden 9. marts 2020 til 15. februar 2022[60]

Det skal dog nævnes, at kompensationen kun gjaldt på tidspunkter mellem perioden, hvor der havde været nedlukning eller restriktioner, da dette ikke var gældende for hele perioden, hvor betingelsen for lønkompensation var overholdt. F.eks. at medarbejderne var sendt hjem med løn og uden at arbejde grundet coronakrisen[61].

Desuden kunne virksomheder, som fik udbetalt mindre end 250.000 kr. i kompensation, få dækket 80% af revisorudgiften i forbindelse med efterkontrol, som en kompensation for udgiften. Virksomhederne kunne maksimalt få dækket 8.000 kr. af udgiften til revisor[62].

---

[57] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1
[58] Skatteforvaltningen, *Moms af kompensationsordninger*, u.å.
[59] Bestående af tre professorer alle fra institut for økonomi i Aarhus, efterfølgende refereret som den økonomiske ekspertgruppe.
[60] Erhvervsstyrelsen, *Sådan foregår slutafregning*, 2023
[61] Erhvervsstyrelsen, *Sådan foregår slutafregning*, 2023
[62] Erhvervsministeriet, *Mindre selvstændige kan nu få kompenseret 80 pct. af revisorregningen ved efterkontrol*, 2021

Tiltaget om lønkompensation, blev af det daværende folketing d. 19. marts 2020 vedtaget. Der var stor opbakning omkring tiltaget, fordi alle folketingets medlemmer var enige om at vedtage det[63].

Formål

Formålet med lønkompensation var, at de ansatte medarbejdere kunne sikre sit arbejde, samt løn i nedlukningsperioden og dermed ikke mistede sit arbejde, grundet økonomiske årsager, skabt af coronakrisen[64]. Lønkompensationen var tiltænkt private virksomheder, som var ekstraordinært hårdt ramt grundet coronakrisen[65] .

Det kan tænkes, at regeringen ville undgå en massefyringsrunde oveni en alvorlig pandemi, som ville skabe en panikstemning i befolkningen. Ved at give de private virksomheder et økonomisk skattepligtigt løft, kunne regeringen sikre sig en nogenlunde tilbagebetaling af beløbet og samtidig en mere tryg befolkning, i forhold til, hvis der skulle komme store massefyringer. Især fordi kompensationen var tiltænkt private virksomheder, som var ekstraordinært hårdt ramt økonomisk grundet coronakrisen.

Forventninger

Den daværende regerings forventninger til tiltaget var, at det ville give virksomhederne mulighed for at hjemsende sine ansatte, i stedet for at afskedige dem. Samtidigt med at mange virksomheder ville benytte sig af muligheden for lønkompensation[66]. Daværende beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard udtaler følgende ved første behandling af lovforslaget d. 19. marts 2020

> ”Det er også min forventning, at både arbejdsgivere og lønmodtagere på den baggrund fortsætter med at vise stort samfundssind. Allerede nu kan vi heldigvis se, at en lang række virksomheder, siden vi offentliggjorde aftalen i søndags, og allerede inden vi har vedtaget det her lovforslag, er begyndt at melde ud i offentligheden, at de har interesse i at træde ind i ordningen. Det synes jeg er helt og aldeles fremragende. Og jeg håber, at endnu flere virksomheder i den her svære situation vil benytte sig af den historiske mulighed, vi her giver i fællesskab fra Folketingets, arbejdsgiveres og lønmodtageres side.”[67],

[63] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 1
[64] Dansk Erhverv, *Vejledning om lønkompensation*, 2020, s. 4
[65] Dansk Erhverv, *Vejledning om lønkompensation*, 2020, s. 5
[66] Hummelgaard, *L 141 Forslag til lov om arbejdsgiveres og lønmodtageres retsstilling ved lønkompensation af virksomheder i forbindelse med covid-19*., 2020
[67] Hummelgaard, *L 141 Forslag til lov om arbejdsgiveres og lønmodtageres retsstilling ved lønkompensation af virksomheder i forbindelse med covid-19*., 2020

Hummelgaards udtalelse viser tydeligt, at den daværende regering havde store forventninger til, at lovforslaget fik den ønskede virkning og ville påvirke virksomhedernes situation positivt, således der ikke var grund til massefyringer.

Derudover forventede regeringen at ca. 87% af de virksomheder, som havde ansøgt om kompensation, yderligere kunne få dækket 80% af udgiften til revisor i forbindelse med efterkontrol. Dette var for at mindske risikoen for svindel med ordningen[68].

Beskatning

Beskatningen fandt sted, når der var erhvervet endelig ret til lønkompensationen, men lønkompensationsbeløbet udbetales før der skulle indsendes dokumentation. Der kan derfor være sandsynlighed for, at det modtagne beløb ikke var retmæssigt udbetalt til virksomheden, det kan både være for meget eller for lidt udbetalt kompensationsbeløb[69]. Hvilket er en suspensiv betingelse.

Virksomheden skulle bl.a. ansøge om lønkompensation inden d. 30. juni 2020, som var fristen efter den første coronabølge jf. BEK nr. 267 af 25/03/2020, § 5. Der var ligeså andre frister, for de efterfølgende nedlukninger. Sammen med ansøgningen skulle der indsendes oplysninger, omhandlende de ansatte der søges lønkompensation for, i form af navn, cpr nr., ansættelsesform, beskæftigelsesgrad, grund til hjemsendelse og forventet varighed af hjemsendelsen, samt om der modtages anden form for offentlig refusion til den pågældende medarbejder mm. jf. BEK nr. 76 af 07/01/2022, § 7, stk. 1, nr. 1-11. Virksomheden skulle senest 6 mdr. efter ophør af lønkompensationsperioderne indsende dokumentation på antal hjemsendte ansatte, den reelle periode, hvori de var hjemsendt, uden at måtte arbejde, dokumentation for den faktiske løn, at lønudgifterne ikke på anden måde var kompenseret og at virksomheden i perioden ikke havde afskediget nogle medarbejdere pga. økonomiske forhold, jf. BEK nr. 267, § 8, stk. 1, nr. 1-5.

Erhvervsstyrelsen kunne i forbindelse med efterfølgende kontrol, pålægge virksomheden at benytte sig af revisorbistand jf. BEK nr. 76, § 8, stk. 5.

Hvis virksomheden efter kontrollen havde fået for lidt i lønkompensation, kunne der fra Erhvervsstyrelsens side, foretages efterbetaling til virksomheden for det resterende beløb jf. BEK nr. 76, § 12, stk. 1. 1

[68] Erhvervsministeriet, *Mindre selvstændige kan nu få kompenseret 80 pct. af revisorregningen ved efterkontrol*, 2021
[69] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1

Ligeså kunne Erhvervsstyrelsen, efter kontrollen, træffe afgørelse om tilbagebetaling, hvis virksomhedens dokumentation ikke stemte overens med det søgte. F.eks. der er udbetalt for meget i lønkompensation, men også, hvis virksomheden ikke havde indsendt dokumentation rettidigt jf. BEK nr. 76, § 13.

Det skal bemærkes, at ovenstående beskatning også gjaldt for andre lønkompensationsperioder i forbindelse med coronakrisen, således, at det kun er fristerne samt BEK nr. der er forskellig fra disse perioder. Dette gælder for perioder, hvor der er foretaget restriktioner i forbindelse med coronakrisen, til og med d. 15. februar 2022[70]. Hvis virksomheden en gang havde ansøgt for en periode skulle denne indsende en ny ansøgning for den efterfølgende periode[71].

Juridisk perspektiv

Nedenstående er kendelser og domme, belyst med henblik på at give et nogenlunde billede af lønkompensationens juridiske perspektiv, i forhold til virksomhedernes brug af ordningen.

Der var nogle virksomheder, der var berettiget, nogle der ikke havde sat sig ind i reglerne og så var der nogle, der forsøgte at svindle med lønkompensationsordningen.

Kendelser

Der er udvalgt tre kendelser i forbindelse med lønkompensationsordningen.

Den første kendelse er KEN nr. 10206 af 12/10/2022[72], sagen drejede sig om en kvinde som blev afskediget efter lønkompensationsperioden. Kvinden mente selv, at grunden til fyringen var hendes graviditet. Det viste sig efterfølgende, at kvinden og en anden ansat blev fyret grundet omsætningsnedgang grundet faldende kundeantal, og ikke fordi kvinden var gravid.

Grunden til at denne kendelse er valgt, er fordi den viser at virksomhederne søgte om lønkompensation, men efterfølgende fyrede de en del ansatte, så spørgsmålet er om den ønskede effekt af lønkompensationsordningen blev opfyldt, når virksomhederne vælger at fyre de ansatte efterfølgende. Ligeledes gjaldt det for kendelsen KEN nr. 10116 af 12/09/2022[73], hvor de ansatte også her blev fyret efter lønkompensationsperioden. I denne sag drejede det sig også her om en kvinde, som var blevet fyret efter lønkompensationsperioden. Også denne kvinde mente at fyringen

[70] Beskæftigelsesministeriet, *Lønkompensationsordningen forlænges frem til og med den 15. februar*, 2022
[71] Dansk Erhverv, *Vejledning om lønkompensation*, 2020, s. 4
[72] LIG2022.10206
[73] LIG2022.10116

var grundet sin graviditet. Det viste sig efterfølgende, at virksomheden havde valgt at lukke en hel afdeling grundet coronakrisen og en manglende profit heraf. Kvinden fik derfor ikke medhold i sin klage. I begge sager havde virksomhederne valgt at sende de ansatte hjem i lønkompensationsperioden og søge lønkompensation for disse.

Domme

Der er udvalgt fire domme i forbindelse med lønkompensationsordningen. Disse domme viser tydeligt problemet med manglende rådgivning, samt kontrol af virksomhederne i forbindelse med ansøgningsprocessen.

Den første dom er afsagt i sag nr. HBS-45293/2021-HJR[74]. Sagen drejede sig om en ansat, der var sendt hjem i lønkompensationsperioden. Sagsøger var provisionslønnet og fik ikke den korrekte løn udbetalt i perioden. Lønnen skulle beregnes ud fra et gennemsnit af den ansattes provision, dette var ikke hændt og virksomheden skulle derfor betale den manglende løn samt sagsomkostninger til sagsøgers fagforening, i alt 25.000 kr. Denne sag viser tydeligt vigtigheden i, at virksomhederne sætter sig ind i reglerne angående lønkompensation, evt. vigtigheden i at få den korrekte rådgivning f.eks. fra en revisor. Det kan blive dyrt for en virksomhed, der ikke har sat sig ind i reglerne, især fordi lønkompensationsordningen er tiltænkt virksomheder, der i forvejen er hårdt ramt økonomisk grundet coronakrisen.

Den anden dom er afsagt i sag nr. 114/2021[75] og den tredje dom er afsagt i sag nr. 113/2021[76]. Sagerne drejede sig begge om svindel med lønkompensation.

I sag nr. 114/2021, havde den tiltalte søgt om lønkompensation for 1.700.000 kr. Den tiltalte havde viden om at virksomheden ikke var berettiget til dette. Det drejede sig om forkerte oplysninger angående ansættelse, hjemsendelse samt den ansattes løn, via falske ansættelsesaftaler. Den tiltalte blev dømt skyldig og blev straffet med 2 års fængsel, samt en tillægsbøde på 2.375.000 kr. Udover lønkompensation havde den tiltalte også søgt om kompensation for tabt omsætning på 69.000 kr.

I sag nr. 113/2021, havde den tiltalte søgt om lønkompensation for 285.000 kr. Også i denne sag havde den tiltalte viden om at selskabet ikke var berettiget til dette. I denne sag gav tiltalte også urigtige oplysninger om selskabets ansatte, idet de påskrevne ansatte urigtigt var ansat i selskabet og

[74] U.2022.2731
[75] Den offentlige domsdatabase 6993/22
[76] U.2022.4820

var hjemsendt med løn. Tiltalte søgte desuden lønkompensation for sig selv. Den tiltalte havde yderligere ansøgt om lønkompensation for 196.920,07 kr. fordi den første ansøgning blev afvist af Erhvervsstyrelsen. Den tiltalte blev dømt skyldig og blev straffet med 1 års fængsel samt en tillægsbøde på 1.125.000 kr.

Den fjerde dom er afsagt i sag nr. AR2022-05[77]. Sagen drejede sig om en ansat, der var hjemsendt uden løn grundet corona og dermed en force major situation. Den ansatte klagede, fordi vedkommende var berettiget til løn i hjemsendelsesperioden, selvom der var tale om en force major situation. Virksomheden kunne have valgt at anvende lønkompensationsordningen således, at den ansatte kunne modtage løn i hjemsendelsesperioden. Den ansatte havde ikke mulighed for at få udbetalt dagpenge i perioden, da den ansatte ikke var fyret. Det er arbejdsgiver der bærer ansvaret for at medarbejderne får løn i hjemsendelsesperioden, da medarbejderne har ret til lønnen. Da virksomheden havde mulighed for at anvende lønkompensation, blev de dømt til at betale den ansatte 73.500 kr.

I fjerde dom kunne lønkompensationen have været brugt som et positivt værktøj for virksomheden således, at denne kunne dække noget af den ansattes løn i hjemsendelsesperioden. I stedet skulle virksomheden nu selv betale det fulde beløb til den ansatte uden lønkompensation. Det kan antages at med den rette rådgivning kunne virksomheden have undgået dette scenarie.

Ud fra ovenstående kendelser og domme er det belyst, at hensigten med lønkompensationen var der, men nogle virksomheder brugte også lønkompensationsordningen til svindel. Disse virksomheder blev også efter dom straffet med henholdsvis et og to år samt en tillægsbøde. Der kan også findes eksempler på virksomheder, der burde have anvendt lønkompensationsordningen, hvis de havde gjort det, da ville de kunne undgå at skulle betale fuld løn til den ansatte i hjemsendelsesperioden, uden lønkompensation. Desuden modtog SØIK i dec. 2021, 318 anmeldelser angående snyd med lønkompensationsordningen[78], svarende til 0,3% af de samlede antal godkendte lønkompensations ansøgninger.

Det kan antages, hvis virksomhederne allerede i ansøgningstidspunktet skulle have den nødvendige rådgivning i forhold til lønkompensation, f.eks. fra en revisor, og indsende dokumentation for rådgivningen, kunne mange af ovenstående sager potentielt være undgået.

[77] ARB2022.5
[78] Anklagemyndigheden, *Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*, 2021

Effekten

Mange virksomheder anvendte lønkompensationsordningen. I alt blev der godkendt 105.539 ansøgninger og udbetalt kompensation for 20.197 mio. kr.[79].

Udover ovenstående juridiske perspektiv, var effekten af lønkompensationen, økonomisk positiv for Danmark. Efter første coronanedlukning begyndte forbruget at stige, og arbejdsmarkedet var næsten urørt. Den økonomiske ekspertgruppe, mener at dette i høj grad skyldes lønkompensationsordningen[80]. Desuden steg den danske befolknings disponible indkomst, hvilket ekspertgruppen også mener skyldes lønkompensationsordningen[81]. Ekspertgruppens samlede vurdering er, at lønkompensationsordningen er skyld i at den danske økonomi hurtigt kunne rette sig til efter krisen[82]. Desuden har antallet af konkurser været på et forholdsvist lavt niveau[83].

Det skal dog bemærkes at ekspertgruppen ikke kan forudsige om der i fremtiden vil være et stigende antal konkurser grundet, at det ikke kan forudsiges, hvor mange af virksomhederne der er rentable fremadrettet[84].

Ud fra ekspertgruppens rapport, kan det vurderes at forventningerne til lønkompensationsordningen har haft den ønskede effekt på dansk økonomi. Fordi færre virksomheder der var rentable før krisen, blev lukningstruede, samt den danske økonomi hurtigt rettede sig til efter krisen. Der kan dog være en risiko for, at nogle virksomheder i fremtiden kan være lukningstruet grundet coronakrisens effekter. Det kan desuden vurderes, at regeringen ved at vedtage lønkompensationen sikrede, at beskæftigelsen blev opretholdt, og dermed opnåede det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse.

4.1.1.2 Kompensation for faste omkostninger

Kompensation for faste omkostninger, er en midlertidig ordning i forbindelse med coronakrisen, hvor nødladte virksomheder kunne få hjælp til at betale sine faste omkostninger, således de ikke var tvunget til at lukke grundet ubetalte faste regninger[85].

Kompensationen gjaldt for faste omkostninger, det vil sige omkostninger, der ikke er afhængig af virksomhedens afsætning, produktion samt distribution. Det er omkostninger der er faste for

[79] Erhvervsstyrelsen, *Statistik for kompensationsordninger*, 2023
[80] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 16
[81] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 17
[82] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 23
[83] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 23
[84] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 23
[85] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 8

virksomheden, selvom der ikke genereres omsætning såsom afskrivninger, husleje, renteomkostninger mm. jf. BEK nr. 239 af 16/02/2022, § 2, stk. 1, nr. 2.

Hvis virksomheden i perioden havde haft forbud om at holde åbent, kunne virksomheden kompenseres 100 % for de faste omkostninger for denne periode jf. BEK nr. 239, § 3, stk. 3.

De øvrige procentsatser for kompensationsstørrelsen, varierede alt efter omsætningsnedgangens størrelse jf. BEK nr. 239, § 3, stk. 2.

Virksomhederne kunne derudover få dækket 80% af udgiften i forbindelse med revisorpåtegningen. Betingelsen var, at virksomhedens ansøgning skulle udløse kompensation. Virksomheden kunne maksimalt få dækket 16.000 kr. af udgiften jf. BEK nr. 239, § 7, stk. 8.

Tiltaget blev af det daværende folketing d. 19. marts 2020 vedtaget. Der var stor opbakning omkring tiltaget fordi alle folketingets medlemmer var enige om at vedtage det[86].

Formål og forventninger

Formålet med kompensation for faste omkostninger var, at virksomheder med en stor omsætningsnedgang havde mulighed for at modtage kompensation for faste omkostninger i perioden med nedlukninger, grundet coronakrisen. Folketingets daværende parter havde en forventning til, at risikoen for svindel med ordningen blev væsentligt reduceret, grundet krav om revisorerklæring på ansøgningstidspunktet. Ydermere var der en forventning til at mange virksomheder benyttede sig af ordningen, også derfor kravet om revisorerklæring blev truffet og så gjorde det sagsbehandlingen nemmere[87].

Desuden var forventningerne til kompensation for faste omkostninger, at mange virksomheder ville benytte sig af ordningen. Særligt var der en forventning til at virksomheder i Nordjylland i perioden 6. nov. 2020 til 26. nov. 2020 ville ansøge om kompensation for faste omkostninger, fordi i denne periode var særligt Nordjylland lukket ned grundet coronakrisen. Regeringen forventede at ca. 1000 virksomheder i Nordjylland ville ansøge i perioden. I alt forventede regeringen at mere end 25.000 virksomheder ville ansøge om kompensation for faste omkostninger, og der ville blive udbetalt mere end 2 mia. kr. i kompensation til de danske virksomheder[88].

[86] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 1
[87] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 8-9
[88] Erhvervsministeriet, *Nu genåbner den generelle kompensationsordning for faste omkostninger*, 2021

Den overordnede forventning til kompensationen var, at tiltaget kunne være med til at holde hånden under den danske økonomi i en svær krisesituation[89].

Beskatning

Beskatningen fandt sted på tidspunktet, hvor der var erhvervet endelig ret til kompensationen for de faste omkostninger, kompensationsbeløbet blev først udbetalt efter den indsendte dokumentation, var af Erhvervsstyrelsen, godkendt jf. BEK nr. 239, § 13 stk. 1. Derfor var der større sandsynlighed for at det udbetalte beløb var korrekt. Erhvervsstyrelsen kunne dog i visse tilfælde vælge at nogle virksomheder skulle udtages til kontrol. I tilfælde af kontrol kunne Erhvervsstyrelsen kræve yderligere dokumentation jf. BEK nr. 239, § 12.

Virksomheden skulle være skattepligtig til Danmark og derfor kunne betale skat i kompensationsperioden. Virksomheden måtte derfor ikke være skattemæssigt hjemmehørende i et land som var på EU's liste over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner jf. BEK nr. 239, § 8 stk. 2.

Juridisk perspektiv

Nedenfor er en række kendelser belyst, for at give et nogenlunde billede af kompensation for faste omkostningers effekt i forhold til, hvordan nogle virksomheder prøvede at svindle sig til kompensationsbeløb, hvilket er den negative effekt af kompensationsordningen.

Der er udvalgt fem kendelser. Tre af disse kendelser er fra revisornævnet og er i forbindelse med revisionspåtegningen. En af kendelserne omhandler et ledelsesmedlem i en virksomhed, som har forsøgt at svindle med kompensation for faste omkostninger. Den sidste kendelse er også fra revisornævnet, men drejer sig om en frifindelse af revisor i forbindelse revisorerklæring.

Kendelsen BS-3924/2021-KOL[90], omhandlede en sag, hvor kurator i forbindelse med en konkursbegæring havde en mistanke om svindel med kompensation for faste omkostninger. Direktøren i virksomheden havde givet urigtige oplysninger i form af nyt regnskab for 2019, i forbindelse med ansøgningen af kompensation for faste omkostninger. Kurator mente, at direktøren havde, i samarbejde med en statsautoriseret revisor, udformet et falsk regnskab for at kunne modtage kompensation for faste omkostninger, og dermed lave en lovovertrædelse grundet urigtige oplysninger. Sagen angående svindel med kompensationen blev sendt videre til politiet.

[89] Finansministeriet, *Regeringen og alle Folketingets partier er enige om omfattende hjælpepakke til dansk økonomi*, 2020
[90] Den offentlige domsdatabase 6696/22

De tre kendelser fra revisornævnet omhandler alle erklæringen i forbindelse med ansøgning om kompensation for faste omkostninger.

I den første kendelse angående sag nr. 048/2022[91], havde en registreret revisor i forbindelse med afgivelse af erklæringen for kompensation for faste omkostninger, ikke forelagt dokumentation for kundeaccept, uafhængighedsvurdering, virksomhedens realiserede faste omkostninger mm. Derudover var der ikke tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for at afgive erklæringen. Dermed havde den registrerede revisor overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1 samt god revisorskik. Den registrerede revisor blev pålagt en tillægsbøde på 50.000 kr.

I den anden kendelse, angående sag nr. 73/2021[92], havde en registreret revisor afgivet en erklæring i forbindelse med ansøgning om kompensation for faste omkostninger. Erklæringen blev udført for revisors søsters virksomhed, som var imod reglerne om uafhængighed, grundet at erklæringen var med høj grad af sikkerhed. Revisoren blev pålagt en bøde på 100.000 kr.

I den tredje kendelse angående sag nr. 23/2022[93], havde en registreret revisor ved afgivelse af erklæring i forbindelse med kompensation for faste omkostninger, ikke vedlagt dokumentation i form af opgørelse af realiseret faste omkostninger, samt realiseret omsætning mm. Derudover var der ikke opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis. Ved ikke at vedlægge dokumentationen havde revisoren overtrådt revisorlovens § 23, stk. 1 samt god revisorskik § 16. Desuden havde revisoren også overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 18, stk. 1, 1. pkt. Grundet at revisoren ikke havde modificeret konklusionen, da der var væsentlige fejl i de udleverede oplysninger fra virksomheden. Ved kvalitetskontrollen efterfølgende viste det sig, at virksomheden havde haft underskud på balancen, til trods for at der i ansøgningen var anført, at virksomheden intet underskud havde. Virksomheden havde anvendt regnskabet for 2018 og ikke 2019, som de skulle. Revisoren blev pålagt en bøde på 40.000 kr.

Ved den sidste kendelse i sag nr. 79/2021[94] afsagt af revisornævnet, blev en statsautoriseret revisor frifundet for at nægte at udføre en erklæring i forbindelse med kompensation for faste omkostninger. Grunden var, at klienten ikke var egnet til at modtage kompensationen. Denne kendelse er vigtig i

[91] R2023.48/2022
[92] R2022.73/2021
[93] R2022.23/2022
[94] R2022.79/2021

forhold til revisors arbejde således, at revisor ikke kan blive kendt skyldig i at have handlet i strid med god revisorskik, fordi vedkommende nægter at udføre et arbejde for sin klient.

Ud fra ovenstående kendelser er der en tendens til, at selvom der er et krav om revisionspåtegning, i forbindelse med ansøgningen til kompensation for faste omkostninger, er der stadigvæk virksomheder, der forsøger at snyde med ordningen. I det ovenstående tilfælde i kendelse nr. 23/2022, er der dog en revisor, som er medskyldig.

I de øvrige tre kendelser havde der været manglende dokumentation fra revisors side, samt problemer med uafhængigheden. Disse to ting er essentielt vigtige i forhold til validiteten af den indsendte ansøgning.

I de tre forhold kan den manglende dokumentation både betyde en hændelig fejl, eller at der bevidst er snydt med ansøgningen, ud fra ovenstående vides dette ikke, ligeså med hensyn til uafhængighedsproblemet. Men i første sag er der klart et bevis på bevidste urigtige oplysninger for at opnå kompensationen.

Disse fire kendelser viser klart en ny problemstilling i forhold til kompensationsordningerne, som er forsøg på at svindle med ordningen igennem en revisor. Den sidste kendelse viser, at revisor har ret til at afvise en opgave i forbindelse med kompensationsordningerne, idet vedkommende blev frifundet for ikke at ville påtage sig en opgave, hvor revisor kunne se virksomheden ikke kunne opnå kompensation.

Det er dog ikke lige så stort et problem som ved de øvrige kompensationsordninger, da SØIK i dec. 2021, kun modtog 43 anmeldelser angående snyd med kompensation for faste omkostninger[95], hvilket svarede til 0,05% af alle godkendte kompensation for faste omkostninger ansøgninger.

Antallet af anmeldelser er væsentligt mindre end antallet af anmeldelser vedrørende lønkompensationsordningen, som var på 318 anmeldelser.

Det kan antages, at den daværende regerings forventning til, at der ville blive væsentligt færre svindelsager i forbindelse med kompensation for faste omkostninger grundet kravet om revisorerklæring, er realiseret. Da der indtil videre har været væsentligt færre sager indenfor området, end ved de øvrige kompensationsordninger, hvor der ikke var krav om revisorpåtegning.

[95] Anklagemyndigheden, *Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*, 2021

Effekten

Mange virksomheder ansøgte om ordningen, mere end hvad den daværende regering havde forventet, da der blev godkendt 83.468 ansøgninger, som i alt kostede staten 21.519 mio. kr.[96].

Ud over ovenstående juridiske perspektiv, var effekten af kompensation for faste omkostninger positiv for den danske økonomi, idet ekspertgruppen mente at coronahjælpepakkerne havde været med til at holde hånden under de danske virksomheder herunder arbejdspladser[97]. Særligt havde kompensation for faste omkostninger været med til at hjælpe virksomheder der havde været hårdt ramt økonomisk grundet corona. Disse virksomheder havde enten haft en omsætningsnedgang på mindst 30% eller været tvangslukket grundet corona[98].

Det skal dog også her bemærkes at ekspertgruppen ikke kan forudsige om der i fremtiden vil være et stigende antal konkurser, grundet at det ikke kan forudsiges, hvor mange af virksomhederne der er rentable fremadrettet[99].

Ud fra ekspertgruppens rapport, kan det vurderes at hjælpepakken kompensation for faste omkostninger, har haft den ønskede økonomiske effekt. Netop, at der blev holdt hånden under de danske virksomheder og dermed det danske arbejdsmarked i en svær tid, som kunne have endt ud i massefyringer samt konkurser.

Desuden vurderes det, at regeringen formåede med kompensation for faste omkostninger at opnå det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse, da virksomhedernes økonomiske situation blev stabiliseret via kompensationen.

4.1.1.3 Kompensationsordning for selvstændige

Kompensation for selvstændige, som gav kompensation for tabt omsætning, var en midlertidig kompensationsordning til selvstændige erhvervsdrivende, for tabt omsætning i forbindelse med coronakrisen[100]. Kompensationen dækkede 90% af det forventede omsætningstab i kompensationsperioden og 100% for selvstændige, der havde forbud mod at holde åbent, den selvstændige måtte dog ikke have omsætning i perioden, for at få dette jf. BEK nr. 88 af 20/01/2022,

[96] Erhvervsstyrelsen, *Statistik for kompensationsordninger*, 2023
[97] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 118
[98] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 118
[99] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 23
[100] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 6

§ 5, stk. 1-2. Gjaldt for CVR-registrerede virksomheder med max 25 fuldtidsansatte jf. BEK nr. 88, § 4, stk. 2 og 3. Der kunne max blive udbetalt 23.000 kr. pr. mdr., jf. BEK nr. 88, § 5, stk. 3.

Erhvervsstyrelsen kunne yderligere i forbindelse med kvalitetssikring af dokumentationen i forbindelse med kontrol kræve, at den selvstændige erhvervsdrivende fik bistand af en godkendt revisor jf. BEK nr. 88, § 11, stk. 5.

Hvis ansøgningen blev valgt til kontrol og efterfølgende kvalitetssikring, da kunne den selvstændige erhvervsdrivende få kompenseret 80% af revisorregningen, dog max 8.000 kr. Det var dog et krav at der ikke var udbetalt mere end 250.000 kr. for den kontrolomfattede periode jf. BEK nr. 88, § 15, stk. 3. Ved misbrug af ordningen, ifølge dom, da bortfaldt kompensationen for revisorregningen jf. BEK nr. 88, § 15, stk. 4.

Tiltaget blev af det daværende folketing d. 19. marts 2020 vedtaget. Der var stor opbakning omkring tiltaget, fordi alle folketingets medlemmer var enige om at vedtage det[101].

Beskatning

Beskatningen fandt sted, når der var erhvervet endelig ret til kompensationen for den tabte omsætning, men kompensationsbeløbet blev udbetalt før der skulle indsendes dokumentation. Der kunne derfor være sandsynlighed for, at det modtagne beløb ikke var retmæssigt udbetalt til virksomheden, det kunne både være for meget eller for lidt udbetalt kompensation[102].

Der skulle indsendes oplysninger til Erhvervsstyrelsen, angående den faktiske omsætning inden fristen d. 30. juni 2022 jf. BEK nr. 88, § 16, stk. 1. Der var dog mulighed for at få forlænget fristen, hvis der grundet særlige omstændigheder havde været forsinkelser med indsendelse af dokumentationen jf. BEK nr. 88, § 16, stk. 4. Hvis ikke den selvstændige erhvervsdrivende inden for fristen, evt. udvidet frist, havde indsendt dokumentationen, kunne der af Erhvervsstyrelsen blive krævet det fulde eller delvise kompensationsbeløb tilbagebetalt jf. BEK nr. 88, § 16, stk. 10.

Hvis der var udbetalt for meget og dette beløb var større end 200 kr. skulle den selvstændige erhvervsdrivende tilbagebetale det overskydende beløb jf. BEK. nr. 88, § 16, stk. 7 og 13. Hvis tilbagebetalingskravet var mere end 10.000 kr. kunne den selvstændige få tilbudt en afdragsordning jf. § 18, stk. 1.

[101] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 1
[102] Den juridiske vejledning, *C.C.2.5.3.2.10 Tilskud og kompensationer*, 2023-1

Hvis der var udbetalt for lidt, fik den selvstændige udbetalt det resterende beløb jf. § 16, stk. 7.

Formål og forventninger

Kompensationsordningen for selvstændige blev vedtaget, for at holde hånden under små og mellemstore selvstændige erhvervsdrivende, i og med det var for virksomheder med maksimalt 25 fuldtidsansatte jf. jf. BEK nr. 88, § 4, stk. 3. Dette havde ændret sig i forhold til i starten af coronakrisen, hvor kravet til maks antal ansatte var på 10 og der blev dækket 75% af det forventede omsætningstab og ikke 90%[103]. Dvs. der i løbet af perioden med corona var blevet lavet væsentlige ændringer i aftalen således, at flere selvstændige kunne blive dækket af kompensationsordningen. Den daværende regering havde desuden en forventning til, at kompensation for selvstændige ville koste staten ti mia. kr., men det afhang af de selvstændiges økonomiske situation i forbindelse med corona og om, hvor mange der ville benytte sig af ordningen[104].

Erhvervsminister Simon Kollerup sagde i en tale til folketinget dec. 2020 ” Sammen med et bredt flertal af Folketingets partier og arbejdsmarkedets parter er vi blevet enige om at spænde et bredt sikkerhedsnet ud, der skal holde hånden under både virksomheder og lønmodtagere”[105]. Kollerups udtalelse viser tydeligt den daværende regerings forventninger til kompensationsordningen, nemlig at kompensationsordningen ville holde hånden under virksomhederne, via et sikkerhedsnet i form af kompensationsordningen.

Desuden kunne de selvstændige erhvervsdrivende, som blev udtaget til efterkontrol få 80% af revisorudgiften kompenseret[106]. Dette var med en forventning om at efterkontrollen kunne formindske risikoen for snyd med kompensationsordningen, det drejede sig ca. om 5% af ansøgningerne[107].

Juridisk perspektiv

I forbindelse med kompensationsordningen har der været en del afgørelser samt domme. Størstedelen af disse drejede sig om svindel med ordningen. Nedenfor er der udvalgt en dom i forbindelse med kompensationsordningen.

[103] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 6
[104] Finansministeriet, *Aftale om COVID-19-initiativer*, 2020, s. 7
[105] Erhvervsministeriet, *Nu åbnes kompensationsordningerne for selvstændige mv., samt lønkompensation*, 2021
[106] Erhvervsministeriet, *Mindre selvstændige kan nu få kompenseret 80 pct. Af revisorregningen ved efterkontrol*, 2021
[107] Erhvervsministeriet, *Mindre selvstændige kan nu få kompenseret 80 pct. Af revisorregningen ved efterkontrol*, 2021

Dommen i sag nr. 114/2021[108] er også refereret til på side 17, angående svindel med lønkompensation. Ud over at svindle med lønkompensation havde den tiltalte samtidig forsøgt at svindle med kompensation for tabt omsætning. Den tiltalte havde forsøgt at svindle for 69.000 kr. i omsætningstab, ved at give forkerte oplysninger. Den tiltalte blev idømt 2 års fængsel og en bøde på 2.375.000 kr. for svindel med lønkompensation og svindel med kompensation for selvstændige.

Desuden modtog SØIK i dec. 2021, 68 anmeldelser angående snyd med kompensation for faste omkostninger[109], svarende til 0,03% af alle ansøgninger gældende kompensation for selvstændige.

I forhold til det juridiske perspektiv, havde SØIK modtaget færre anmeldelser angående snyd med kompensation for selvstændige, 68 anmeldelser, i forhold til lønkompensation, hvor der var 318 anmeldelser. Ligeledes havde der været flere anmeldelser angående kompensation for selvstændige end for kompensation for faste omkostninger, hvor det var 43 anmeldelser angående svindel. Det var et væsentligt lavere antal end ved lønkompensationsordningen, og kan skyldes, at der var sat en max grænse for, hvor meget der kunne udbetales således, at det var mere favorabelt at svindle med lønkompensation end med kompensation for selvstændige.

Effekten

Mange virksomheder ansøgte om kompensation for tabt omsætning, der blev i alt godkendt 208.055 ansøgninger, som i alt kostede staten 11.666. mio. kr.[110]. Den forventede udgift til kompensationsordningen var 10 mia. Se ovenstående forventninger. Den reelle udgift var 1,666 mia. større end forventet. Set i lyset af, at forventningen opstod i starten af coronakrisen vurderes det, at på udgiftsområdet er forventningen realiseret, da det er en forholdsvis lille svingning i forhold til det tidsmæssige perspektiv.

Set ud fra et økonomisk perspektiv, var effekten af kompensation for selvstændige, ligesom de to andre kompensationsordninger, positiv for den danske økonomi. Regeringen havde formået at holde hånden under det danske erhvervsliv. Dette var ekspertgruppens vurdering i medio 2021. Det drejede sig om hjælp til de små og mellemstore virksomheder[111]. Den økonomiske ekspertgruppe kunne dog

[108] U.2022.4486
[109] Anklagemyndigheden, *Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*, 2021
[110] Erhvervsstyrelsen, *Statistik for kompensationsordninger*, 2023
[111] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021

ikke forudsige, angående det fremtidige perspektiv, om der kommer et stigende antal konkurser efter krisen, det kommer an på, hvor mange virksomheder der fremadrettet er rentable[112].

Ligeledes vurderes det, at regeringen havde formået med kompensation for selvstændige at opnå det samfundsøkonomiske mål, fuld beskæftigelse, da virksomhedernes økonomiske situation blev stabiliseret via kompensationen.

Ud fra ovenstående kan det vurderes, at kompensationsordningen for selvstændige, indtil videre, har haft den ønskede økonomiske effekt, dog skal der tages højde for efter-effekten af coronakrisen når virksomhederne ikke længere kan få kompensation.

4.1.1.4 Delkonklusion kompensationer

Den daværende regering benyttede sig af kompensationsordninger, som var en del af den ekspansive finanspolitik, som den daværende regering førte i forbindelse med coronakrisen. I denne afhandling var analysens fokuspunkt de tre kompensationsordninger: lønkompensation, kompensation for faste omkostninger og kompensation for selvstændige.

Ansøgningsprocessen, i forbindelse med ansøgning af kompensationsordningerne, var kompleks og der skulle indsendes samt dokumenteres for et væsentligt antal områder. Dette er også nødvendigt i forhold til bedømmelsen af, om virksomheden var egnet til kompensationsordningen eller ej. Jo mere en kompleks ansøgning, jo nemmere er det at gennemskue fejl eller svig med kompensationen.

Det kan konkluderes at kompensationsordningerne indtil videre har haft den ønskede effekt, set i en periode fra starten af coronakrisen til ca. slutningen af coronakrisen. Desuden vurderes det, at regeringen via kompensationsordningerne kunne formå at opnå det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse grundet at virksomhedernes økonomiske situation blev stabiliseret via kompensationsordningerne. Der vil til sidst i det overordnede analyseafsnit blive lavet en sammenligning mellem analysens resultater og den nuværende økonomiske situation, se s. 43.

Set ud fra et juridisk perspektiv kan det konkluderes, at der har været flest anmeldelser angående svindel med lønkompensation, markant flere end ved kompensation for selvstændige og kompensation for faste omkostninger. Der har været færrest angående kompensation for faste omkostninger, som kan skyldes at der var et krav om revisionspåtegning og at kompensationen ikke blev udbetalt, før dokumentationen var godkendt.

[112] Andersen, Svarer & Schröder, *Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II*, 2021, s. 23

Der er dog en tendens til, at ved kompensation for faste omkostninger er det godkendte samt statsautoriserede revisorer, som kommer for revisornævnet grundet svindel eller fejl i forbindelse med kompensationen, mens der for de to andre kompensationer er virksomhedsejere eller ledelsesmedlemmer, som har forsøgt at svindle med ordningerne.

Idet der er markant færre tilfælde af svindel med kompensation for faste omkostninger, kan det vurderes, at kravet om revisionserklæring har haft en ønsket effekt og det kan tænkes, at der ville være færre tilfælde af svindel med de to andre kompensationsordninger, hvis også der var krav om revisorerklæring. Det er vigtigt i forbindelse med fremtidige kriser, at revisorerne er forberedt og sat ind i reglerne for kompensationsordningerne således der ikke sker fremtidige fejl. Det er vigtigt at påpege, at revisor godt kan frasige sig en opgave angående erklæring i forbindelse med kompensationsordningerne, hvis denne vurderer, at virksomheden ikke er egnet til kompensationen.

Set ud fra et skattemæssigt perspektiv, er kompensationsordningerne skattepligtige for modtageren og det er vigtigt i forhold til skat, at kompensationen bliver beskattet på det rigtige tidspunkt eller, at modtageren har foretaget valget angående medregning af beløbet, inden fristens udløb d. 30. juni 2022. Hvis vedkommende havde foretaget omvalg, var dette da gjort rettidigt og kun en gang. Selvom det var Erhvervsstyrelsen, som skulle varetage den primære opgave i forbindelse med håndteringen af kompensationsordningerne, var det vigtigt, at Skatteministeriet havde sat sig ind i reglerne for kompensationsordningerne, fordi der var et samarbejde mellem Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen angående svig med kompensationen. Ydermere havde SKAT i perioden udlånt personale til Erhvervsstyrelsen, til at hjælpe med håndteringen. Til sidst var det SKATs opgave at håndtere skatterne fra kompensationsordningerne.

4.1.2 Coronalån

Den daværende regering benyttede sig af låneordninger i forbindelse med coronakrisen, såsom a-skattelån og momslån. Låneordningerne var en del af den daværende regerings ekspansive finanspolitik, i forbindelse med coronakrisen. Låneordningerne skulle betales tilbage til staten.

Det var Skattestyrelsen, som stod for håndtering samt inddrivelse af låneordningerne, hvis ikke virksomhederne kunne betale lånet tilbage før fristen udløb, eller ikke kunne få en afbetalingsaftale, da bliver lånet overdraget til Gældsstyrelsen, som derefter har ansvaret for at inddrive pengene[113].

[113] Skattestyrelsen, *Betalingsordninger for under 2 mia. kr*., 2023

I efterfølgende afsnit vil brugen af skattekontoen i forbindelse med coronakrisen blive præsenteret. Efterfølgende vil der være en analyse af virksomhedernes muligheder for a-skattelån samt momslån i forbindelse med coronakrisen.

4.1.2.1 Skattekontoen

Skattekontoren er en konto, hvor virksomheder og selskaber kan få et overblik over, hvilke indberetninger, opkrævninger og ind- samt udbetalinger de har fra og til Skattestyrelsen[114].

På skattekontoen kan virksomhederne og selskaberne se, hvor meget de skylder skat, herunder a-skat, selskabsskat, udbytteskat, afgifter mm. Derudover kan de se, hvilken gæld der er sendt til inddrivelse. B-skat er ikke en del af skattekontoen[115].

Virksomhederne kan også vælge at betale sin skat via skattekontoen, så skattekontoen er ikke kun for at få et bedre overblik, men også en betalingsservice. B-skat skal dog stadigvæk betales via forskudsopgørelsen. Skattekontoen kan både være positiv og negativ. Virksomheden kan selv indberette på skattekontoen, når der kommer en opkrævning, eller et tilgodehavende ind på skattekontoen. Er skattekontoen positiv, vil virksomheden modtage beløbet via NemKonto, senest fem dage efter det er sat ind på skattekontoen, hvis ikke virksomheden har gæld eller har ændret udbetalingsgrænsen til mere end nul. Virksomheden kan vælge at ændre udbetalingsgrænsen således, at pengene ikke bliver udbetalt til virksomhedens NemKonto, dog max 200.000 kr. Hvis virksomheden har gæld, bliver den ældste gæld betalt først[116].

I forbindelse med coronakrisen, blev skattekontoen anvendt i forbindelse med tilbagebetaling af coronalån. Hvis virksomheden ville betale coronalånet tilbage før tid, kunne de anvende skattekontoen til dette, ved at sende en besked til Skattestyrelsen, hvori de angav, hvilket lån virksomheden ville betale tilbage og, hvilken dato dette skulle betales. Datoen kunne tidligst ligge 7 dage efter beskeden til Skattestyrelsen. Virksomheden skulle hæve udbetalingsgrænsen således, at de indbetalte penge, ikke ville blive sendt retur til virksomheden. Grænsen kunne dog max være på 200.000 kr. Virksomhederne skulle dog være opmærksom på reglen angående, at den ældste gæld bliver betalt først[117].

4.1.2.2 A-skattelån

I forbindelse med coronakrisen, benyttede den daværende regering sig af låneordningen a-skattelån.

---

[114] Skatteforvaltningen, *Skattekontoen*, u.å.
[115] Skatteforvaltningen, *Skattekontoen*, u.å.
[116] Skatteforvaltningen, *Skattekontoen*, u.å.
[117] Skatteforvaltningen, *Hæv eller sænk grænsen på Skattekontoen*, u.å.

A-skattelån var en rentefri låneordning, som skulle hjælpe de danske virksomheder i krisetiden, ved at styrke deres likviditet. Virksomhederne kunne låne et beløb svarende til virksomhedernes a-skat og am-bidrag for afregningsperioden, dvs. den periode som der søges lån for f.eks. januar 2021 jf. L 2021-01-30 nr. 122, § 1 og 2. Virksomheden skulle inden fristens udløb have angivet lånets størrelse i form af a-skat og am-bidrag, hvis ikke virksomheden havde angivet dette rettidigt blev ansøgningen ikke godkendt. Virksomhederne kunne også få afslag, hvis de var under konkursbehandling eller, hvis et ledelsesmedlem eller ejer var dømt for skatte- eller afgiftsvig inden for de sidste ti år[118].

Låneordningen gjaldt ikke for virksomheder, der var enten under konkursbehandling, rekonstruktionsbehandling, likvidation eller tvangsopløsning jf. L 2021-01-30 nr. 122 § 2, stk. 1, nr. 1-4. Ligeså kunne virksomheder, som havde stillet eller er pålagt at stille sikkerhed grundet reglerne i opkrævningslovens § 11 angående at virksomheden ikke har betalt skatter eller afgifter de seneste 12 afregningsperioder fire gange, kan ikke søge om a-skattelån jf. L 2021-01-30 nr. 122, § 2, stk. 1, nr. 5.

Hvis en ejer eller et ledelsesmedlem havde begået afgiftssvig indenfor de seneste ti år, kunne virksomheden ikke få godkendt lånet jf. loven § 2, stk. 1, nr. 7. Der var desuden krav om erklæring fra en uafhængig revisor, hvis virksomheden havde skiftet 50% eller mere af ejerkredsen ud i perioden fra d. 17. dec. 2020 indtil anmodningstidspunktet, hvis virksomheden skulle have godkendt ansøgningen jf. § 2, stk. 1, nr. 8. Offentlige institutioner kunne ligeledes ikke få godkendt a-skattelånet jf. § 2, stk. 1, nr. 10.

Hvis virksomheden havde gæld til staten, da kunne vedkommende godt få lånet, men det blev anvendt til at dække gælden, helt eller delvist inden udbetalingen til virksomheden[119].

Lånet skulle være tilbagebetalt inden d. 1. maj 2023, hvis ikke dette var hændt eller virksomheden ikke havde kunnet oprette en afbetalingsaftale, da vil lånet blive til gæld til staten, hvor der pålægges renter[120].

Virksomhederne kunne tilbagebetale lånet på flere forskellige måder. Den første mulighed var at betale hele lånet samlet via skattekontoen, tidligst fem dage før fristens udløb d. 1. maj 2023. Det var vigtigt at fristen på de fem dage blev overholdt således, at virksomheden ikke fik pengene tilbage automatisk. Hvis beløbet var under 200.000 kr., kunne virksomheden sætte udbetalingsgrænsen op

[118] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen klar til at godkende nye rentefrie A-skattelån fra i dag*, 2021
[119] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.
[120] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.

til lånebeløbet i det tilfælde gjaldt fem dagsfristen ikke, de skulle dog være opmærksomme på reglen om gammel gæld først[121].

Virksomheden kunne også vælge at oprette en afbetalingsaftale, hvis denne opfyldte betingelserne for dette. Betingelserne var, at virksomheden kun måtte have en betalingsordning ad gangen, og at virksomheden ikke måtte have en skattekontogæld, som var til inddrivelse ved Gældsstyrelsen. Hvis virksomheden skulle oprette en afbetalingsordning, var der tilskrevet 0,7% månedlige rente som ikke var fradragsberettiget[122].

I forbindelse med udbetalingen af lånet, var der efterfølgende en række frister for efterindberetning som virksomhederne skulle overholde, hvis ikke virksomhederne overholdt fristerne kunne Skattestyrelsen kræve hele lånet straks indfriet[123]

Der var i alt fem forskellige a-skattelån, alle repræsenterede, hver sin frist. Det sidste a-skattelån hed a-skattelån 5 og skulle tilbagebetales senest 1. maj 2023[124].

Forventninger

Forventningerne til a-skattelåneordningen var, at ca. 140.000 virksomheder ville benytte sig af den[125]. Derudover var det en forventning, at indførslen af a-skattelån ville hjælpe virksomhederne, ved at styrke deres likviditet via en rentefrie låneordning[126]. Der var desuden en forventning til, at virksomhederne rettidigt skulle overholde alle frister.

For at sikre sig at virksomhederne overholdt fristerne, blev der, som nævnt ovenfor, indført at ved ikke overholdelse af disse blev lånet krævet straks indfriet således, at virksomhederne var klar over at der var en konsekvens, hvis ikke reglerne blev overholdt[127]. Desuden kunne Skatteforvaltningen afbryde udbetalingsfristen midlertidigt, hvis ikke de kunne udføre den nødvendige kontrol, indtil dette kunne gennemføres jf. L2021-01-30 nr. 122, § 4, stk. 3. Derudover var der angivet i lovens § 5 at virksomheder, der forsøgte at svindle med ordningen, ville blive straffet med op til 1,6 års fængsel samt en bødestraf. Ved at indskrive den mulige straf for overtrædelse i loven, viser det at

[121] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.
[122] Skatteforvaltningen, *Opret en betalingsordning*, u.å.
[123] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.
[124] Skattestyrelsen, *1. april skal knap 45.000 virksomheder påbegynde tilbagebetaling af coronalån for ca. 22 mia. kr.*, 2022
[125] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen klar til at godkende nye rentefrie A-skattelån fra i dag*, 2021
[126] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen klar til at godkende nye rentefrie A-skattelån fra i dag*, 2021
[127] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.

Skattestyrelsen ville helgardere sig overfor svindel med ordningen således, at de fra starten havde en forventning om, at der var en risiko for at nogle virksomheder ville forsøge at svindle med ordningen.

Der har været mange ændringer af loven i løbet af coronakrisen, disse er mest fristændringer i takt med at krisen fortsatte.

Effekten

47.952 virksomheder ansøgte om a-skattelån og ud af dem blev 42.172 lån godkendt. I alt blev der udlånt 13,6 mia. kr. til de danske virksomheder[128].

I forhold til den daværende regerings forventninger til a-skattelån, er der en væsentlig forskel mellem det forventede antal og det reelle antal ansøgere, idet forventningen var 140.000 ansøgninger.

Skattestyrelsen begrundede afslagene med, at de skyldes ikke-rettidig indberetning af a-skat og am-bidrag, og i nogle tilfælde har virksomheden allerede tidligere fået godkendt et lån. F.eks. har virksomheden fået godkendt et a-skattelån 1 kan virksomheden ikke få godkendt et a-skattelån 3[129]. Derudover har Skattestyrelsen grundigt undersøgt alle låneansøgninger inden de blev godkendt[130]. Dette kan også være grunden til, at der foreløbigt ikke har været nogle anmeldelser angående ordningen.

De brancher, som havde anvendt ordningen mest, var restaurationsbranchen, hvor 3.900 virksomheder i branchen, svarende til en tredjedel af branchens virksomheder i år 2020 og 2021 havde ansøgt om a-skattelån og momslån[131]. Inden for detailbranchen med beklædning ansøgte 45% af de samlede antal virksomheder i branchen i år 2020 og 2021 om a-skattelån og momslån[132]. At det var disse brancher, som var hårdest ramt af coronakrisen, stemmer overens med nedlukningen, da det var virksomheder indenfor disse brancher, som havde sværest ved at tilbyde services i perioden. Nogle restauranter kunne tilbyde take away fra marts 2020[133], men det var ikke alle virksomheder, der benyttede sig af muligheden[134].

Dansk Industri kritiserede d. 11. jan. 2022, den strenge praksis i forbindelse med a-skattelån og fristerne efter udbetaling af lånet, fordi Dansk Industri så tilfælde, hvor deres medlemmer ikke havde

[128] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 2
[129] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 2
[130] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 2
[131] Danmarks Statistik, *46.200 virksomheder skal tilbagebetale coronalån*, 2022, s. 1
[132] Danmarks Statistik, *46.200 virksomheder skal tilbagebetale coronalån*, 2022, s. 1
[133] Fødevarestyrelsen, *Corona-lukkede restauranter får nemmere ved at begynde salg af take away*, 2020
[134] Redanz, *Take-away: Corona får spisesteder til at tænke kreativt*, 2020

overholdt fristerne og skulle tilbagebetale lånet. I stedet foreslog Dansk Industri en ændring, således virksomhederne fik en ny frist til at rette op, således der skulle angives den skyldige skat eller afgift før den nye frists udløb inden lånet blev ophævet[135]. Set ud fra skats oplysninger angående a-skattelån[136], er dette ikke ændret, men i stedet har virksomhederne mulighed for at modtage en mail fra Skattestyrelsen angående fristerne inden disse udløber.

Man kan argumentere for at låneordningen var bedst egnet til virksomheder, som i forvejen stod økonomisk stærkt inden coronakrisen, fordi hvis virksomheden i forvejen havde gæld, ville lånet dække denne. Og hvis der fortsat var gæld ved fristens udløb, eller virksomheden i forvejen var nødsaget til at have en afbetalingsordning med staten, da ville virksomhedens muligheder for at tilbagebetale lånet være små. Især set i lyset af coronakrisen samt en efterfølgende ukrainekrise, som har ramt nogle virksomheder økonomisk hårde end andre. Dette kan tænkes at være fordi Skattestyrelsen ville være sikker på, at det var ellers sunde virksomheder der fik hjælp og ikke virksomheder der i forvejen inden coronakrisen var lukningstruede mere angående dette, se s. 61.

I forhold til den danske økonomiske situation i slutningen af corona, er forventningerne til a-skattelån opfyldt, idet den danske økonomi i slutningen af coronakrisen var opadgående[137].

Ved at indføre a-skattelåneordningen, kunne regeringen sikre virksomhederne en stabil økonomisk situation under coronakrisen, det vurderes derfor, at regeringen dermed opnåede det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse.

Arbejdsløsheden var lav og Finansministeriet havde en forventning om, at den ville falde yderligere i løbet af de næste år med 60.000 eller mere. Danmarks BNP havde vokset med 3,9% i 2021 og Finansministeriet forventede ligeså, at væksten ville stige yderligere de næste år med henholdsvis 2,8% og 2,1%[138]. I den økonomiske redegørelse fra Finansministeriet fra 2021, blev a-skattelån og momslån nævnt som værende en af de faktorer, der var skyld i, at virksomhederne havde klaret sig igennem krisen. Låneordningerne havde holdt hånden under levedygtige virksomheder der, hvis ikke de havde fået hjælp, højst sandsynligt var gået konkurs[139].

Derudover mener Finansministeriet dog, at der efter fristen for tilbagebetaling af lånene kan komme en konkursbølge, fordi de virksomheder der har fået godkendt lån, mister likviditet når de skal

[135] Madsen, *Husk det nu: Seks coronalån skal tilbagebetales i 2022*, 2022
[136] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*", u.å.
[137] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse: Dansk økonomi står stærkt*, 2021
[138] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse: Dansk økonomi står stærkt*, 2021
[139] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 13

tilbagebetales, hvilken kan føre til et stigende antal konkurser[140]. Især for de virksomheder, der ikke kunne få en afbetalingsordning, fordi de ikke opfyldte kravene.

4.1.2.3 Momslån

Den daværende regering havde udover a-skattelån også benyttet sig af rentefrie momslån, som var et lån til virksomhederne, svarende til allerede betalt moms og lønsumsafgift jf. L2020-05-05 nr. 572, § 1-4. Der var forskellige satser for virksomhederne, alt efter om de anvendte kvartalsvis afgiftsperiode eller kalenderhalvår jf. § 1 og 2. Hvis en virksomhed anvendte kvartalsvis afgiftsperiode, kunne denne låne et beløb svarende til den indgivne moms og mulig lønsumsafgift for kvartalet jf. § 1 og 3. Hvis en virksomhed havde anvendt kvartalshalvår som afgiftsperiode, da kunne virksomheden låne et beløb svarende til den indgivne moms for halvåret jf. § 2. Samme gjaldt for lønsumsafgiften, hvor det gjaldt om at virksomhederne skulle opgøre og indbetale lønsumsafgift foreløbigt, eller for det tidligere indkomstår, hvis virksomheden havde angivet lønsumsafgift for forrige år, da kunne der lånes en fjerdedel af den afgift jf. § 3 og 4.

Ligesom ved A-skattelån kunne virksomheder, der var under konkursbehandling, rekonstruktionsbehandling, likvidation eller tvangsopløsning, ikke få godkendt lånet jf. § 5, nr. 1-4. Virksomheden måtte ikke have haft stillet sikkerhed for offentlig gæld jf. § 5, nr. 5. Virksomhedsejer eller ledelsesmedlem måtte ikke indenfor de seneste ti år have været dømt for afgiftssvig jf. nr. 7 og ligeså skulle der være en revisorerklæring, hvis virksomheden har skiftet ejerkredsen ud med 50% eller mere, hvis lånet skulle godkendes jf. nr. 8. Ligeledes kunne offentlige institutioner ikke få godkendt lånet jf. nr. 10.

Hvis virksomhederne havde statsgæld, kunne disse godt alligevel være omfattet af momslånemuligheden, lånet ville da først dække virksomhedens statsgæld og det resterende ville blive udbetalt[141]

Lånet skulle tilbagebetales via skattekontoen, senest d. 1. nov. 2022, dette gjaldt for momslån nr. 4, se fremgangsmåde s. 32. Der var andre frister i forbindelse med momslån 1-3, hvor fristen var d. 1. april 2022[142]. Ligesom ved a-skattelån var konsekvensen for virksomheder, der ikke kunne betale lånet tilbage eller ikke kunne lave en afdragsordning, at lånet blev gæld til staten med dertilhørende renter[143].

---

[140] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 90
[141] Skattestyrelsen, *Fra i dag kan 260.000 virksomheder søge om rentefrit momslån*, 2021
[142] Skatteforvaltningen, *Momslån til små og mellemstore virksomheder*, u.å.
[143] Skatteforvaltningen, *Momslån til små og mellemstore virksomheder*, u.å.

Virksomhederne havde mulighed for at lave en afdragsordning, hvis de ikke kunne betale lånet tilbage i tide[144]. Der gjaldt samme betingelser som ved a-skattelån se s. 32.

Ligesom ved a-skattelån kunne skatteforvaltningen afbryde udbetalingsfristen, hvis ikke de kunne udføre kontrol grundet virksomhedens forhold jf. L2020-05-05 nr. 572, § 7, stk. 4.

Hvis ansøger gav urigtige, vildledende, eller fortier oplysninger i forbindelse med kontrollen og dette var forsætligt eller groft uagtsomt, kunne vedkommende blive straffet med bøde jf. § 9, stk. 1. Hvis de urigtige, vildledende eller fortiende oplysninger var for at opnå en større udbetaling end berettiget, kunne der blive straffet med bøde samt fængsel i op til 1 år og 6 mdr. jf. § 9, stk. 3.

Formål og forventninger

Formålet og forventningerne til momslånene var, at i forbindelse med coronakrisen ville lånet forøge virksomhedernes likviditet, for små og mellemstore virksomheder. Skattestyrelsen havde sendt mails ud til 260.000 virksomheder i marts 2021, for at sikre sig at virksomhederne var oplyst om muligheden for at optage momslån. Udover at informere om momslånet, var der også vedhæftet en guide til, hvordan virksomhederne kunne ansøge om lånet[145]. Beskeden til virksomhederne viser tydeligt at Skattestyrelsen ønskede, at virksomhederne benytter sig af momslåneordningen, men også for at så vidt muligt undgå fejl i forbindelse med ansøgningsprocessen, som ligeså kunne tænkes at gøre kontrolprocessen nemmere.

Johanne Lykke Aggergaard, der er daværende underdirektør i Skattestyrelsen i 2021 udtalte i en pressemeddelelse 17. mar. 2021

> ”Det er min forventning, at langt de fleste virksomheder, der søger, også vil få et lån. Vores erfaring fra de øvrige låneordninger er, at de afslag, der er givet, hovedsageligt skyldes, at virksomhederne ikke har angivet den moms eller A-skat til tiden, som de vil låne”[146].

Denne udtalelse viser tydeligt Skatteministeriets forventninger til momslåneordningen, nemlig at mange ville anvende ordningen, men også at det store problem i forhold til at få godkendt lånet, var at virksomhederne ikke overholdt fristerne for angivelse af momsen, som virksomhederne gerne ville låne.

[144] Skatteforvaltningen, *Momslån til små og mellemstore virksomheder*, u.å.
[145] Skattestyrelsen, *Fra i dag kan 260.000 virksomheder søge om rentefrit momslån*, 2021
[146] Skattestyrelsen, *Fra i dag kan 260.000 virksomheder søge om rentefrit momslån*, 2021

Effekten

Effekten af momslåneordningen var at 71.994 virksomheder ansøgte om momslånet og ud af dem blev 65.073 virksomheder godkendt. Der blev i alt udlånt for 22,5 mia. kr.[147]. Sammenlignet med a-skattelån var der væsentlige flere virksomheder, der søgte momslån end a-skattelån. Dette kunne muligvis skyldes, at Skattestyrelsen sendte besked ud til udvalgte virksomheder, angående muligheden for at ansøge om momslån. Der havde i løbet af coronakrisen været oprettet tre låneordninger angående momslån, som virksomhederne kunne søge[148].

Ud fra antal ansøgninger og antal godkendte ansøgninger er langt størstedelen af ansøgningerne blevet godkendt, ligesom Skattestyrelsen havde forventning til. De der ikke fik godkendt låneansøgningen, var fordi virksomhederne ikke havde rettidigt angivet moms, ligesom Skattestyrelsen havde forventet[149]. I forhold til, at der blev sendt meddelelse ud til 260.000 virksomheder, er det en meget lille del, der har ansøgt om lånet. Det kan tænkes at dette skyldes, at virksomhederne havde en stærk nok økonomi til at klare sig igennem krisen, eller fordi lånet ikke var risikoen værd, da det skulle betales tilbage, set i forhold til kompensationsordningerne, hvor virksomhederne fik en skattepligtig gave af den daværende regering.

Også ved momslåneordningen havde Momsstyrelsen en øget kontrol med ansøgningerne således, at alle ansøgninger blev grundigt kontrolleret inden virksomhederne fik godkendt lånet[150]. Dette har resulteret i at SØIK har modtaget 25 anmeldelser om svig med momslåneordningen[151]. Set i forhold til antal ansøgninger, svarer det til, at 0,03% af ansøgningerne, har der været mistanke om svig.

Set ud fra brancher, var det ligesom med a-skattelån, se s. 33, restaurationsbranchen og branchen for beklædning, der sendte flest ansøgninger til Skattestyrelsen angående momslån i 2020 og 2021.

Effekten af momslån i forhold til Danmarks økonomiske situation, var ligesom a-skattelån positiv, se s. 34. Det vurderes desuden at regeringen havde opnå det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse, da virksomhedernes økonomiske situation ligeledes blev stabiliseret via momslånene.

[147] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 1
[148] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 1
[149] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 2
[150] Skattestyrelsen, *Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*, 2021, s. 2
[151] Anklagemyndigheden, *Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*, 2021

4.1.2.4 Delkonklusion coronalån

Den daværende regering benyttede sig af coronalåneordningerne a-skattelån og momslån, som var en del af den daværende regerings ekspansive finanspolitik. Det var skats opgave at håndtere, kontrollere og inddrive beløbende i forbindelse med coronalåneordningerne.

Der var meget kontrol med låneordningerne, idet ingen lån blev godkendt før Skattestyrelsen, havde kontrolleret ansøgningerne. Dette har også resulteret i at SØIK ikke har fået nogle anmeldelser angående svig med a-skattelån og kun 25 anmeldelser angående svig med momslånene. Dette kan skyldes den øgede kontrol i forbindelse med ansøgningsprocessen. Udover den øgede kontrol var hele ansøgningsprocessen kompleks og der var mange frister, som virksomhederne skulle huske på og overholde. Hvis ikke fristerne for a-skattelån blev overholdt, skulle lånet straks tilbagebetales, hvilket også fik stor kritik af Dansk Industri, som kom med et modsvar således virksomhederne, der missede fristen kunne få en ny midlertidig frist i stedet for at miste lånet. Denne løsning kom Skattestyrelsen ikke frem til, da de i stedet gav virksomhederne mulighed, for at få en påmindelse angående fristen via mail.

Virksomheden skulle anvende sin skattekonto, til at tilbagebetale lånet. Hvis virksomhederne ikke kunne tilbagebetale lånet inden fristens udløb, kunne de ansøge SKAT om en afbetalingsordning. Hvis virksomhederne ikke kunne få godkendt en afbetalingsordning, da ville lånet videreføres til Gældsstyrelsen, som herefter stod for indkrævningen.

Den økonomiske effekt, har været meget positiv, idet der i slutningen af coronakrisen, i slutningen af 2021 var en stigende vækst i BNP samt beskæftigelsen, hvilket tyder på at den ekspansive finanspolitik, herunder coronalåneordningerne, har virket som ønsket, på kort sigt.

Desuden vurderes det at regeringen opnåede det samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse, da coronalåneordningerne sikrede en stabil økonomisk situation for virksomhederne, og dermed et incitament til ikke at fyre de ansatte.

Den fremtidige økonomiske virkning af låneordningerne, ser samfundet først efter den sidste frist for tilbagebetaling, som er d. 1. maj. 2023.

4.1.3 Øvrige tiltag

Ud over ovenstående ordninger, benyttede den daværende regering sig ligeledes af en anden form for ekspansiv finanspolitik, fradrag, afskrivningsgrundlag samt personalegoder, for at få gang i investeringer samt forbruget. Det drejede sig om tiltagene: fradrag for forsøg- og

forskningsvirksomhed, forhøjelse af afskrivningsgrundlaget for nye grønne investeringer samt personalegodet, forlystelses gavekort.

4.1.3.1 Fradrag 130% - udgifter til forsøg- og forskningsvirksomheder og 116% på grønne driftsmidler

I forbindelse med coronakrisen, vedtog den daværende regering et forhøjet fradrag for virksomheder, der havde udgifter til forsøg og forskning. Fradraget var på 130%, gjaldt for perioden 2020-2022[152], og blev også kaldt for superfradrag. I forvejen i 2019 kunne virksomhederne få et fradrag på 103%, som var en del af den daværende regerings (VLK-regeringen) vækstplan jf. Lov om ændring af afskrivningsloven og ligningsloven (L 227).

For at kunne opnå det forhøjede fradrag, i forbindelse med coronakrisen, skulle udgiften være knyttet til en erhvervsdrivende virksomhed. Ligeledes skulle udgiften være i forbindelse med viden, enten teknisk eller faglig, for at kunne lave nye eller forbedrede produkter, systemer, materialer mm. forbedringerne skulle være væsentlige[153]. Ligeså var der også en del kriterier som virksomheden skulle overholde, for at modtage fradraget[154], disse vil ikke blive analyseret nærmere i denne afhandling, grundet relevans for problemformuleringen.

Formålet og forventningerne til tiltaget var, at de danske virksomheder skulle være konkurrencedygtige i forhold til de udenlandske virksomheder. Det skulle de blive via forskning samt udvikling af nye innovative løsninger samt ideer jf. L 227.

I forbindelse med corona, blev den midlertidige lovændring vedtaget, for at mindske de økonomiske konsekvenser som erhvervslivet ville have efter coronakrisen.

Det antages at den daværende regering, ved valget om at hæve fradraget for udgifter til forskning- og forsøgsvirksomheder, kunne sikre at investeringerne i samfundet steg og dermed fortsat holdt hånden under det danske erhvervsliv, også efter udfasningen af de forskellige coronahjælpepakker. Desuden kunne det også være en mulighed for at fremme den grønne omstilling i en krisesituation således, at når virksomhederne alligevel skulle udvikle ny viden, produkter mm. så ville disse virksomheder have den grønne omstilling med i tankerne.

[152] Den juridiske vejledning, *C.C.2.2.2.20 Udgifter til forsøg og forskning mv.*, 2023-1
[153] Den juridiske vejledning, *C.C.2.2.2.20 Udgifter til forsøg og forskning mv.*, 2023-1
[154] Den juridiske vejledning, *C.C.2.2.2.20 Udgifter til forsøg og forskning mv.*, 2023-1

Dette ud fra at der i 2021 blev vedtaget en grøn skattereform, som ligeså skulle sikre grønne investeringer. I forbindelse med reformen blev det midlertidige fradrag på 130% forlænget til også at gælde 2022[155].

Derudover blev der ligeledes indført et forhøjet afskrivningsgrundlag på 116% på nye investeringer i grønne driftsmidler[156], dette fradrag var ligeså et superfradrag. Ligeså for at få det danske erhvervsliv til at investere i grønne løsninger, og dermed øge investeringerne i samfundet, samtidig med, at det medfører et positivt miljømæssigt aftryk. Der var ligeså en række betingelser for, at virksomheden kunne afskrive med de 116%, disse vil ligeledes ikke være medtaget analysen, grundet relevans i forhold til problemformuleringen.

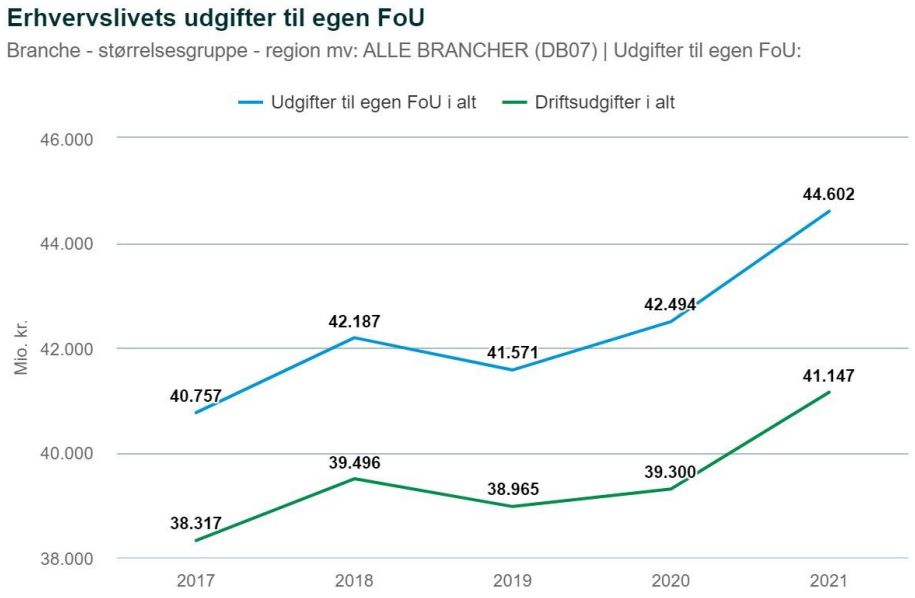

Figur 1: Erhvervslivets udgifter til egen forskning og udvikling[157]

Effekten af de to tiltag var positiv. Som illustreret i figur 1, var udgifterne til egen forskning og udvikling stigende i perioden, især under coronakrisen, hvor udgifterne i forhold til krisen, burde være på et lavere niveau. Fradraget til udgifterne blev vedtaget i 2018, hvor der blev anvendt ca. 42,1 mia. kr. på forskning og udvikling. Tallet faldt i 2019 til 41,5 mia. kr. Efterfølgende i år 2020 og 2021, i coronakrisen, steg udgifterne til forskning og udvikling med henholdsvis 923 mio. kr. i 2020 og ca. 3 mia. i 2021, set i forhold til udgifterne i 2019. Dette indikerer, at virksomhederne til trods for at Danmark var i en krisetilstand investerede. Hvilket også kan være en af grundene til, at den

[155] Finansministeriet, *Bred aftale om grøn skattereform baner vej for grøn omstilling i erhvervslivet*, 2020
[156] Finansministeriet, *Grøn skattereform*, 2020, s. 4
[157] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: FORSK01*, u.å.

danske økonomi klarer sig godt i 2023, til trods for, at der er krig i Europa. Læs mere om den økonomiske situation i 2023 på s. 53. Det gjaldt især udgifter til driftsudgifter til løn og øvrige driftsudgifter, der steg mest i perioden[158].

Med de to tiltag vurderes det, at regeringen formåede at opnå det samfundsøkonomiske mål økonomisk vækst, da regeringen med tiltagende sikrede, at virksomhederne fik et incitament samt en mulighed, for at investere i en ellers økonomisk svær situation.

4.1.3.2 Personalegode - oplevelsesgavekort

I forbindelse med coronakrisen vedtog den daværende regering en lovændring af ligningsloven således, at arbejdsgivere kunne give sine medarbejdere et skattefrit oplevelsesgavekort på op til 1.200 kr. i 2021 jr. L 161. Normalt ville gavekort til medarbejdere være skattepligtig således, at værdien medregnes i den ansattes A-indkomst samt am-bidrag[159].

Med den nye ændring kunne ansatte være fritaget for beskatning, hvis gavekort var til hotel-, restauration- samt forlystelses-ydelser mm. Gavekortet måtte ikke overstige 1.200 kr. Gavekortet kunne ligeså anvendes til take away fra restaurationsydelser, gavebutikker samt caféer i forlystelsesparker mm.

Formålet med lovændringen, var at holde hånden under oplevelsesbranchen, efter en tid med mange nedlukninger og dermed et manglende omsætningsgrundlag. Ved at gøre det attraktivt for de danske lønmodtagere at gå f.eks. i biografen, på museum eller i forlystelsespark, kunne oplevelsesøkonomien styrkes, således at virksomhederne i branchen kunne komme økonomisk mindre påvirket ud af coronakrisen[160]. Gavekortet var ikke skattefrit, hvis det var til fitnesscentre, detailbutikker mm. da disse ydelser var sundheds- og personlig pleje eller dagligvarer til privatforbrug.

Effekten af oplevelsesgavekortet var overordnet positiv, og mange virksomheder benyttede sig af ordningen bl.a. Jysk, som gav alle sine medarbejdere et gavekort på 1.200 kr., både for at belønne sine medarbejdere, men også for at støtte det lokale erhvervsliv[161]. Danish Crown havde ligeså købt gavekort til sine ansatte, 8.000 i alt. Ved at købe gavekort til sine ansatte kunne Danish Crown støtte oplevelsesindustrien og samtidig have mulighed, for at støtte sine egne kunder og dermed styrke sit omsætningsgrundlag[162].

---

[158] Danmarks Statistik, *Forskning og udvikling*, u.å.
[159] L 161; Bemærkninger til lovforslaget: 2.2.1 Gældende ret
[160] Bødskov, L 161: Skriftlig fremsættelse, 2021
[161] Horn, *Bøffer og badeho-teller i horisonten: Virksom-heder hamstrer skatte-frie oplevel-ses-ga-ve-kort til deres ansatte*, 2021
[162] Horn, *Bøffer og badeho-teller i horisonten: Virksom-heder hamstrer skatte-frie oplevel-ses-ga-ve-kort til deres ansatte*, 2021

Nogle argumenterede dog for, at de skattefrie gavekort ville hjælpe oplevelsesindustrien en smule, men ikke det store. Thomas Ramme Nielsen, som var daværende chef for turisme og oplevelsesøkonomien hos Dansk Erhverv, kaldte ordningen for "en meget lille Panodil til en meget stor hovedpine"[163]. Han mente ligeså at det var bedre med fradrag end med endnu en administrativ ordning, og at danskerne havde penge nok, det store problem var restriktionerne[164]. Jakob Brandt, direktør hos SVM Danmark, var enig med Nielsen i, at det var bedre med fradrag til virksomhederne, grundet at Brandt mente, at ordningen ville ramme for smalt i forhold til hele industrien[165]. Det skulle efterfølgende vise sig, at mange virksomheder benyttede sig af de skattefrie oplevelsesgavekort til sine ansatte, og at restaurationsbranchen efterfølgende ville have gjort ordningen permanent. I slutningen af sep. 2021 havde det danske erhvervsliv købt gavekort for 30 mio. kr.[166]

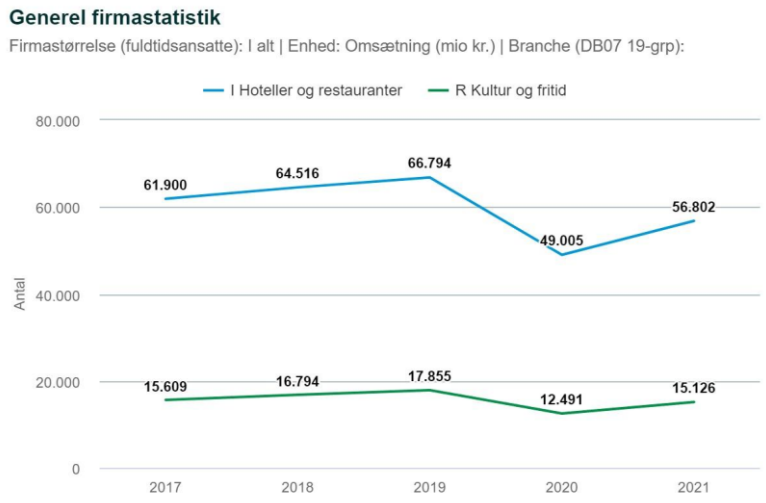

Figur 2: Branchernes omsætning i mio. kr.[167]

Ud fra ovenstående figur 2, var udviklingen positiv, da omsætningen i 2021 steg i alt med ca. 10,4 mio. kr. set i forhold til omsætningen for år 2020. Især indenfor hotel- og restaurationsbranchen steg omsætningen betydeligt fra 2020 til 2021 med ca. 7,8 mio. kr. Indenfor kultur og fritid steg omsætningen ligeså med ca. 2,6 mio. kr., hvilket er en væsentlig mindre stigning end hotel- og restaurationsbranchen. Tallene tyder på at oplevelsesgavekortene for det meste i 2021, blev brugt på hoteller og/eller restaurantbesøg. Der kan dog også være andre grunde til stigningen.

[163] Juel, *Regeringen regner med, at op mod en million danskere får skattefrit gavekort – »Det er godt, men ikke bredt nok«*, 2020
[164] Juel, *Regeringen regner med, at op mod en million danskere får skattefrit gavekort – »Det er godt, men ikke bredt nok«*, 2020
[165] Juel, *Regeringen regner med, at op mod en million danskere får skattefrit gavekort – »Det er godt, men ikke bredt nok«*, 2020
[166] Jacobsen, *Restaurationsbranchen vil have gjort skattefrit gavekort permanent*, 2021
[167] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: GF3*, u.å.

Det vurderes desuden, at regeringen via tiltaget formåede at opnå det økonomiske mål, økonomisk vækst i 2021, fordi industrien fik et omsætningsboost som ligeså er positivt for samfundsøkonomien.

4.1.3.3 Delkonklusion øvrige tiltag

Den daværende regering benyttede sig af andre former for tiltag end blot kompensationsordninger samt låneordninger. De benyttede sig ligeledes af forskellige former for fradrag og personalegoder. Ovenstående er nævnt to superfradrag på henholdsvis 130% for udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomheder, og 116% på grønne driftsmidler. Ligeså var personalegodet skattefrit oplevelsesgavekort nævnt.

De to superfradrag havde begge to en positiv effekt i forhold til investeringer i en krisetid således, at udgifter til virksomhedernes egen forskning og udvikling steg markant i årene under coronakrisen. Særligt i år 2021, hvor der blev brugt ca. 41,1 mia. kr. på forskning og udvikling i det danske erhvervsliv. Dette var på trods af, at Danmark var i krisetid og kan være en af grundene til, at den danske økonomi klarede sig godt igennem coronakrisen og ligeledes efterfølgende i 2023, hvor der er krig i Europa.

Det skattefrie gavekort, havde ligeså en positiv effekt på det danske erhvervsliv samt økonomi. I sep. 2021 havde det danske erhvervsliv købt gavekort for 30 mio. kr. til sine medarbejdere. Rent økonomisk kunne dette ligeså ses på de berørte branchers omsætning, som steg markant i 2021 set i forhold til 2020. Især hotel- og restaurationsbranchens omsætning steg i 2021 og kunne være grundet tiltaget om de skattefrie gavekort til de danske selskabers ansatte.

Desuden vurderes det, at regeringen formåede med ovenstående tiltag at opnå det samfundsøkonomiske mål, økonomisk vækst, da tiltagende sikrede investeringer i en økonomisk svær tid og omsætning løft for en ellers økonomisk hårdt ramt industri.

4.1.4 Den økonomiske situation før, under og efter coronakrisen

I efterfølgende afsnit vil den økonomiske situation før, under og efter coronakrisen blive analyseret, med henblik på at vise læseren af denne afhandling, hvilken effekt coronakrisen har haft i forhold til den danske økonomiske situation, og om hjælpepakker, samt coronalåneordningerne generelt har haft en positiv eller negativ effekt på økonomien.

4.1.4.1 2019-2020, før coronakrisen

Den danske økonomiske situation i året før coronakrisen var meget positiv, Finansministeriet vurderede den økonomiske situation som værende ”på toppen af en højkonjunktur”[168]. Grunden til at dansk økonomi var i højkonjunktur var, fordi det danske erhvervsliv havde beskæftiget et stort antal ansatte således, at beskæftigelsen var høj samtidig med at ledigheden var lav[169].

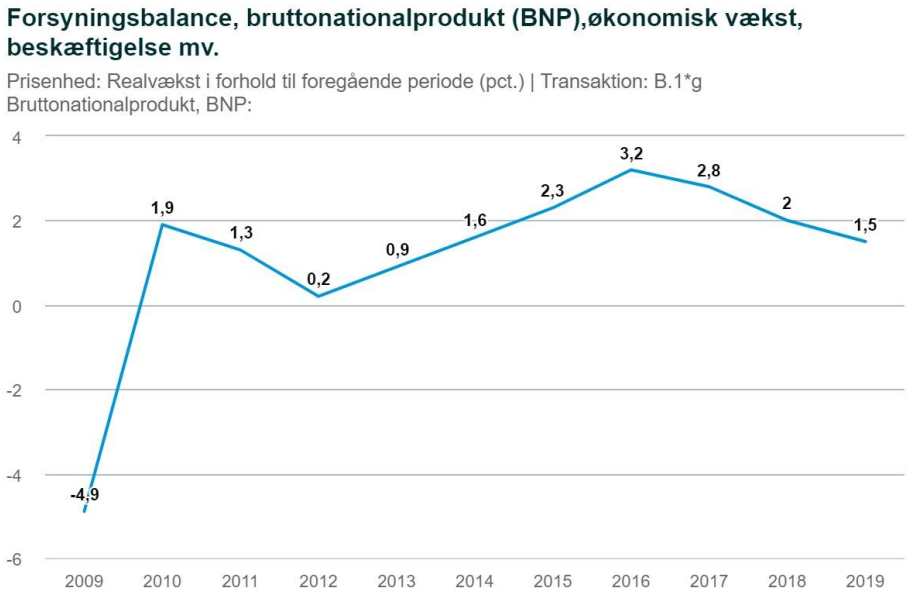

Figur 3: BNP-niveau fra 2009-2019[170]

Ud fra ovenstående figur 3, er der kommet frem til at højkonjunkturperioden startede i 2012, der var dog en lille stigning i 2010, som senere faldt. Højkonjunkturperioden fortsatte til 2019, hvorefter væksten forventes af Finansministeriet at falde[171]. Væksten var i 2015-2018 på et nogenlunde stabilt niveau, med en vækst på mellem 2,3 og 2%, mens væksten i 2019 var på 1,5%. Den lavere vækst tyder på, at dansk økonomi i 2019 havde nået toppen af højkonjunkturen og var på vej ned i en lavkonjunktur periode. Finansministeriet havde en forventning til at væksten ville i 2019 være på 2% og falde ned til 1,5% i 2020. Ud fra figur 3, var væksten i 2019 på 1,5% og ikke 2%. Væksten aftog dog allerede i 2016 med en vækst på 3,2%, hvilket tyder på at toppen af højkonjunkturperioden allerede var nået i 2016. Figur 3 viser tydeligt de forskellige vækst-niveauer for BNP i perioden 2009-2019.

[168] Finansministeriet, *Fortsat vækst i dansk økonomi*, 2019
[169] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 9
[170] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NAN1*, u.å.
[171] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 12

En anden grund til at Finansministeriet vurderede den danske økonomi til at være i højkonjunktur i 2019 var grundet en stigende beskæftigelse samt lav ledighed[172].

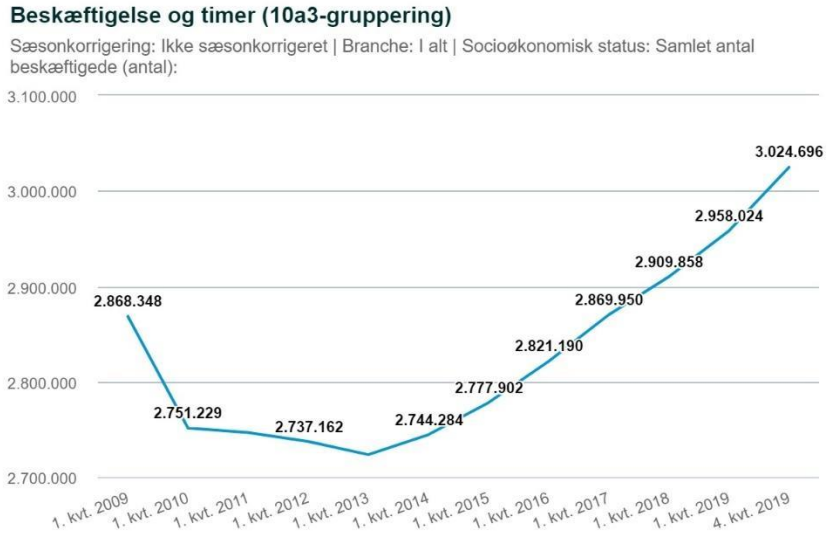

Figur 4: Den samlede beskæftigelse fra 2009-2019[173]

Ud fra ovenstående figur 4, bliver udviklingen i den samlede beskæftigelse illustreret, så beskæftigelsen i første kvartal 2019 var på ca. 2,97 mio. personer og steg til ca. 3,1 mio. personer i fjerde kvartal 2019. Finansministeriet forventede en mindre stigning i beskæftigelsen 2020 og 2021 således at den ville stige med henholdsvis 19.000 i 2020 og 7.000 i 2021, hvilket var en samlet beskæftigelse på ca. 3,2 mio. personer[174]. Danmarks beskæftigelse havde siden slutningen af finanskrisen været støt stigende indtil 2019. Set i forhold til BNP, hvor væksten faldt fra år 2017 således at der var en positiv vækst, men procentmæssigt fald.

[172] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 9
[173] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NKBB10*, u.å.
[174] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 103

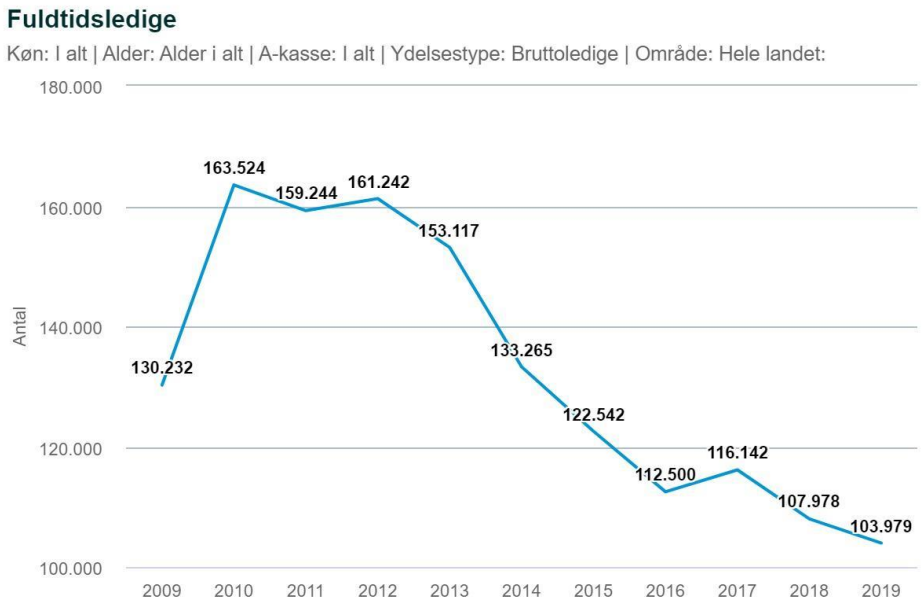

Figur 5: Bruttoledigheden fra 2009-2019[175]

I ovenstående figur 5, bliver den danske bruttoledighed illustreret, så ledigheden i 2019 ligger på 130.232 ledige, hvilket er et lille fald set i forhold til 2018, dette er en positiv udvikling. Derudover forventes ledigheden at ligge på et nogenlunde stabilt niveau 2020, med en lille stigning i 2021.

Det danske erhvervsliv stod i 2019, i en ny, omvendt situation, da der var mangel på arbejdskraft i stedet for mangel på arbejde. Vicedirektør ved Dansk Industri Steen Nielsen udtalte i 2019, ”Der er brug for flere medarbejdere til virksomhederne, og hvis vi ignorerer den udfordring, risikere vi brat opbremsning, som går ud over vores samlede velfærd”[176]. Denne udtalelse viser tydeligt Dansk Industris, samt erhvervslivets kommende dilemma i forhold til at få arbejdskraft til virksomhederne, grundet den lave ledighed og ikke alle arbejdsopgaver kan varetages af alle ledige.

Der var f.eks. stor mangel på kvalificeret arbejde i bygge og anlægsbranchen, virksomhederne indenfor branchen vurderede, i en minianalyse lavet af SMVdanmark[177], at de var begrænsede eller meget begrænsede i deres produktion, grundet manglende kvalificeret arbejdskraft. Hele 40% af virksomhederne i branchen havde dette problem, det gjaldt hovedsageligt virksomheder med mindre end 100 ansatte, det vil sige SMV’er[178].

[175] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: AUS07*, u.å.
[176] Dansk Industri, *Nøgletal: Ledigheden på vej mod milepæl i 2019*, 2019
[177] SMVdanmark er en organisation, for små og mellemstore virksomheder.
[178] SMVdanmark, *Mangel på kvalificeret arbejdskraft*, 2019, s. 3

Siden medio 2012 har ledigheden været støt faldende, især efter 2013. Efter finanskrisen faldt ledigheden fra 130.232 ledige til 112.500 ledige i 2016. Denne udvikling hænger også godt sammen med den stigende beskæftigelse, samt BNP efter finanskrisen, hvor beskæftigelsen stiger, grundet flere ældre samt unge kommer i beskæftigelse[179].

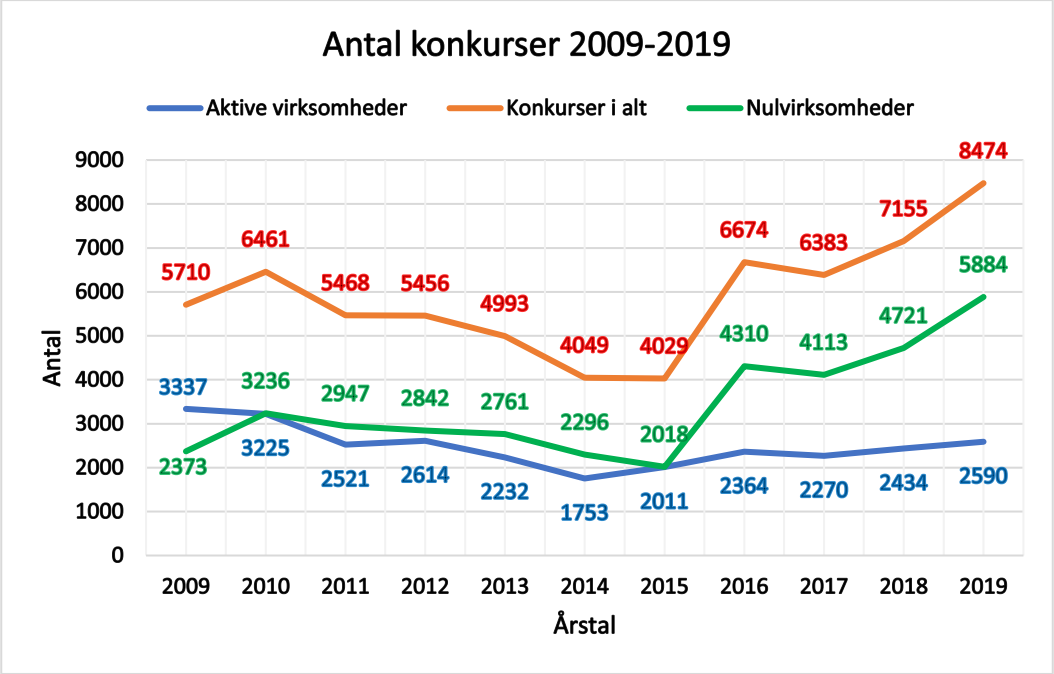

Figur 6:Konkurser i Danmark, set ud fra aktive virksomheder og nulvirksomheder 2009-2019[180]

Antallet af konkurser er dog på et meget højt niveau i 2019, hvor der i 2018 var 7.155 konkurser, hvilket er en stigning på 1.319 antal konkurser, som illustreret i ovenstående figur 6. Der var en del flere virksomheder, der gik konkurs i 2019 end 2018 som illustreret i figur 6. FSR skriver i sin økonomiske redegørelse fra 2019, at det mest er nulvirksomheder, der er gået konkurs[181]. Nulvirksomheder er virksomheder uden beskæftigelse samt en omsætning, der ikke overstiger en mio. kr.[182].

Derudover var der en bekymrende tendens i 2019 til, at også aktive virksomheder, var gået konkurs i perioden. Set ud fra figur 6 var 2.434 aktive virksomheder gået konkurs i 2018 og 2.590 aktive virksomheder i 2019, hvilket er en stigning på 156 antal aktive virksomheder. Det stigende antal konkurser kunne skyldes flere forskellige faktorer. For det første havde SKAT haft problemer med gældsinddrivelsen, som de var ved at få styr på. For det andet var der grundet iværksætterselskaberne

[179] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 116
[180] Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik, tabel KONK3. u.å.
[181] FSR & eStatistik, *Konkursanalyse 2019*, 2019, s. 1
[182] FSR & eStatistik, *Konkursanalyse 2019*, 2019, s. 2

mange selskaber, der blev oprettet, men efterfølgende blev til nulvirksomheder, som efterfølgende blev tvangsopløst grundet inaktivitet[183]. Figur 6 illustrerer ligeså forskellen mellem aktive- og nulvirksomheder, der gik konkurs i 2019. Det kan tydeligt ses, at langt størstedelen af virksomhederne var nulvirksomheder, men det bekymrende var, at der også var en stigning i aktive virksomheder, der ligeså gik konkurs i 2019.

Forventningerne til økonomien de næste år var, at væksten ville falde ned til 1,5% i 2020 og 1,4% i 2021 og en faldende beskæftigelse[184].

4.1.4.2 2020-marts 2022, under coronakrisen

Den danske økonomiske situation i løbet af corona var forskellig fra 2020 til 2021, som illustreret i nedenstående figurer 7-10, var økonomien i en nedadgående retning i 2020. I 2021 fik økonomien en stor fremgang. Økonomien var på vej ind i en højkonjunkturperiode selvom coronakrisen ikke var ovre.

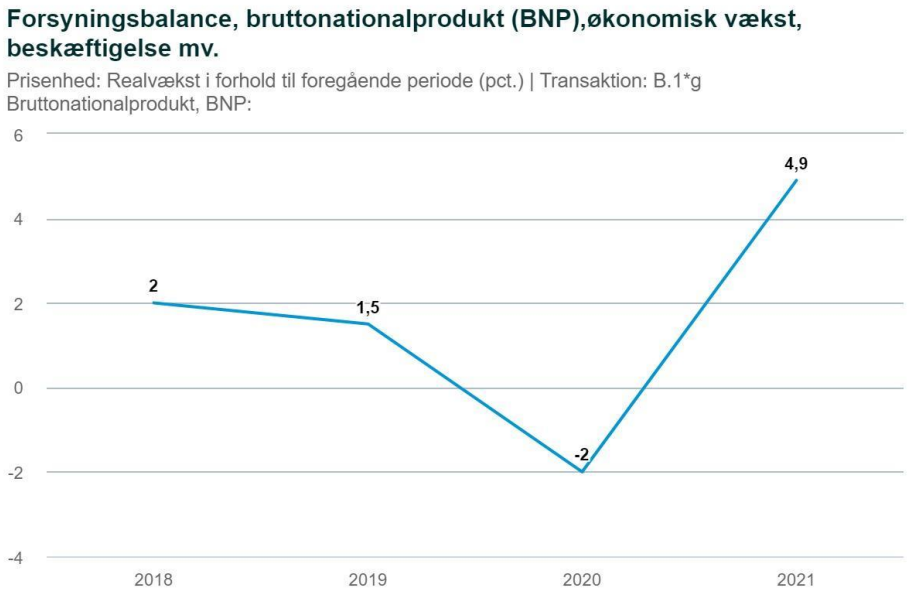

Figur 7: BNP-niveau fra 2018-2021[185]

I starten af krisen, i 2020 som vækstkurven illustrerer i ovenstående figur 7, var væksten faldende således, at der var en negativ vækst på -2%. I 2021 steg væksten til 4,9%, som var højere end før coronakrisen. Væksten var dog faldende allerede i 2019, hvor der i 2018 var en vækst på 2%, som faldt til en vækst på 1,5% i 2019, væksten var dog positiv i de to år.

[183] FSR & eStatistik, *Konkursanalyse 2019*, 2019, s. 2
[184] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2019*, 2019, s. 9 & 14
[185] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NAN1*, u.å.

Grunden til udviklingen i 2020, var nedlukninger grundet corona samt en usikker befolkning. Det gik hårdest ud over detailhandlen, fordi de fik et omsætningstab, grundet et manglende indkomstgrundlag[186]. Men det forventedes af Finansministeriet, at væksten ville stige i takt med genåbningen af Danmark og vaccination af den danske befolkning, mod corona. Også de politiske tiltag såsom kompensationsordningerne og coronalåneordningerne, styrkede forventningen til stigende vækst 2021[187].

Grunden til udviklingen i 2021, var fordi befolkningen blev vaccineret, således usikkerheden faldt, befolkningen kunne købe ind og de ansatte kunne komme på arbejde. Der var dog stadigvæk perioder med restriktioner grundet nye corona-arter[188]. Derudover var grunden til den positive udvikling ifølge Finansministeriet i 2021, den ekspansive finanspolitik i form af, at den danske befolkning kunne få udbetalt sine feriepenge, samt politiske initiativer i form af kompensationsordninger og coronalåneordningerne, var alle en stor faktor i forhold til den positive udvikling[189].

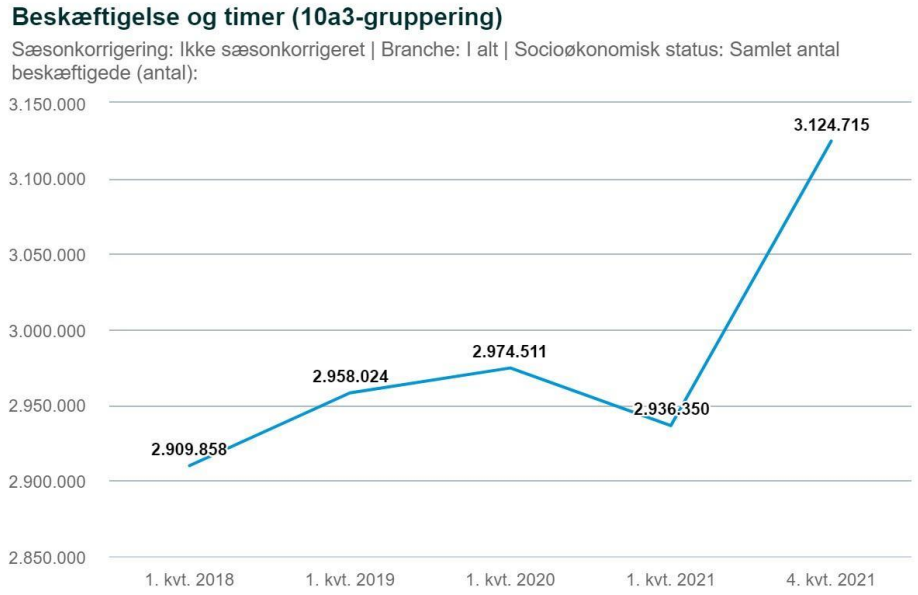

Figur 8: Den samlede beskæftigelse fra 2018-2021[190]

Beskæftigelsen var også nedadgående i 2020 og stigende i 2021, som illustreret i figur 8, set i forhold til 2018 og 2019, hvor beskæftigelsen var stigende indtil første kvartal 2020. I fjerde kvartal 2021 var beskæftigelsen på et meget tilfredsstillende niveau, over niveauet for 2019, med en stigning på

[186] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 7 & 8
[187] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 7 & 19
[188] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 11 & 12
[189] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 12 & 20
[190] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NKBB10*, u.å.

166.691 personer, hvilket er tilfredsstillende niveau i fjerde kvartal 2021, set i forhold til før coronakrisen. Fra første kvartal 2020 og første kvartal 2021 faldt beskæftigelsen dog med 38.161 personer.

Grunden til den faldende ledighed i 2020, var nedlukninger af det danske samfund samt indførslen af restriktioner grundet corona. Virksomhederne fik således omsætningsnedgang eller omsætningstab. Faldet i beskæftigelsen forventedes dog af Finansministeriet at være væsentligt større, hvis ikke den daværende regering havde indført lønkompensation, som havde holdt hånden under virksomhederne og disses ansatte[191]. Hårdest gik det ud over detailbranchen, restaurationsbranchen, hotelbranchen og frisørbranchen[192]. Grunden til at det netop var disse brancher det gik hårdest ud over var, fordi de alle havde fysisk kontakt med kunderne i forbindelse med den service, som blev ydet og det var disse erhverv, der blev hårdest ramt i forhold til restriktionerne. Indenfor bygge og anlæg var der ikke den store forskel i beskæftigelsen[193]. Dette kan skyldes, at det er en branche uden behov for direkte fysisk kontakt til kunden og de blev derfor ikke lige så hårdt ramt af restriktionerne som ovennævnte brancher.

Grunden til den stigende beskæftigelse i 2021 var, at Danmark blev efter nedlukning, genåbnet. Derudover var der en høj beskæftigelse indenfor sundhedsbranchen, fordi der i forbindelse med corona blev ansat et markant antal medarbejdere, til at hjælpe med håndteringen af corona, såsom personale på sygehusene, til testcentrene, vaccination mm.[194]. Ligeså var byggebranchen i fremgang grundet et større fokus på boligområdet[195]. I 2021 var det ligeså servicefagene, der var hårdest ramt af coronanedlukningerne samt restriktionerne, det er også de brancher der har sendt flest ansøgninger angående kompensationsordningerne[196]. Efter genåbningen af samfundet har disse brancher også haft en fremgang i beskæftigelsen, grundet en større kundetilstrømning[197].

[191] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 97
[192] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 97
[193] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 97
[194] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 96
[195] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 96
[196] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 96
[197] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 97

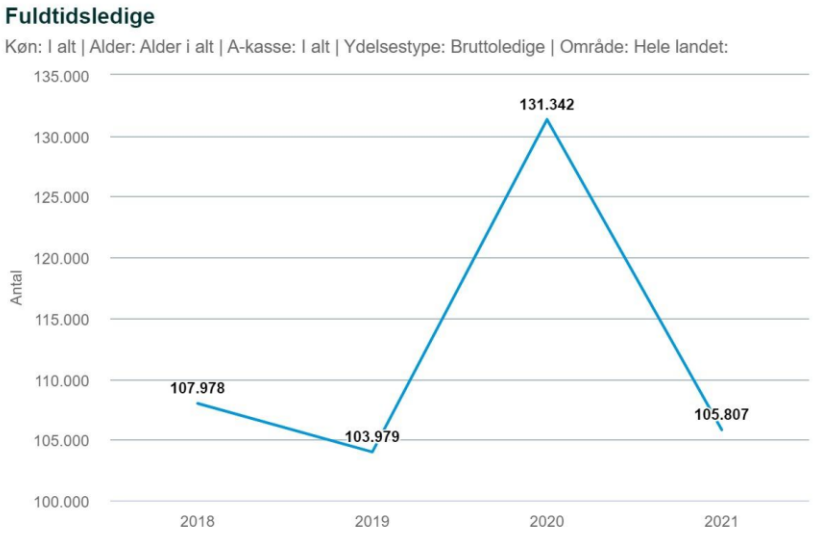

Figur 9: Bruttoledigheden fra 2018-2021[198]

Ledigheden under coronakrisen var som illustreret i figur 9, høj i 2020-2021. I 2021 faldt ledigheden ned til 105.807 personer, som er et mindre niveau end før coronakrisen. Før coronakrisen var det laveste ledighedsniveau på ca. 103.979 personer svarende til et fald på 1.828 ledige, fra før og i krisen. I forhold til 2020, hvor der var 131.342 ledige, var det største ledighedsniveau i 2018 på ca. 107.978 personer, svarende til en stigning på 23.364 ledige personer.

Grunden til den stigende og faldende ledighed fra 2020 til slutningen af 2021, kan hænge sammen med den faldende og stigende beskæftigelse i samme periode. Således at det ligesom ved beskæftigelsen, var nedlukningen af Danmark samt restriktionerne, der var skyld i stigningen i ledigheden. Det var åbningen af samfundet, vacciner samt jobs i sundhedsvæsnet, der var grunden til faldet i ledigheden. Samtidig var den ekspansive finanspolitik, herunder kompensationsordningerne, medvirkende til den positive ændring.

[198] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: AUS07*, u.å.

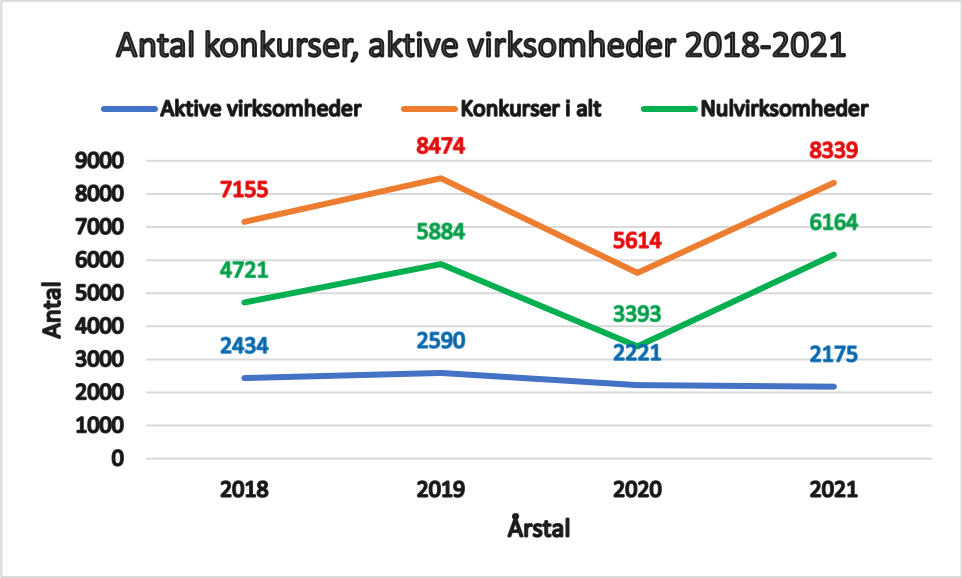

Figur 10: Konkurser i Danmark, set ud fra aktive virksomheder og nulvirksomheder 2018-2021[199]

I forhold til antal konkurser før og i coronakrisen, har udviklingen været positiv. Som illustreret i figur 10, var antal konkurser i 2019, 8474 konkurser i alt set i forhold til 5614 konkurser i 2020, hvilket er et fald på 2.860 konkurser. I 2021 var antallet af konkurser på næsten samme niveau som før krisen, nemlig 8.339 konkurser i alt i 2021. Dog var det mest nulvirksomheder, mens aktive virksomheder efter krisen fortsatte en støt stigning ligesom før krisen. I 2021 faldt antal aktive virksomhedskonkurser fra 2.221 antal til 2.175 antal konkurser, svarende til et fald på 46 aktive virksomheder.

Grunden til det faldende antal konkurser i 2020 og 2021 var, at ligesom de foregående år var det nulvirksomheder, der gik konkurs samt et minimalt antal aktive virksomheder, hvilket den grønne graf i figur 10 viser. Det er virksomheder, der ikke har nogen beskæftigelse og et minimalt omkostningsniveau således, at disse virksomheder går konkurs grundet inaktivitet se mere s. 47, om nulvirksomheder. Grunden til at de aktive virksomheder i coronaperioden ikke går konkurs, er grundet den ekspansive finanspolitik, hvor især coronalåneordningerne rent likviditetsmæssigt har holdt hånden under virksomhederne[200].

Generelt angående den positive udvikling midt i krisetiden, var Danmark indtil da kommet godt ud af krisen med en stigende vækst, stigende beskæftigelse og et lavt antal aktive virksomheder, som gik konkurs.

[199] Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik, tabel KONK3. u.å.
[200] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2020*, 2020, s. 90

Den daværende finansminister Nicolai Wammen udtalte følgende angående den positive økonomiske situation i dec. 2021

> ”Vi kan i dag konstatere, at dansk økonomi indtil nu er kommet godt igennem coronakrisen og er i stærk form. "Lønmodtagere, virksomheder, sundhedsvæsenet – hele det danske samfund – har været med til at løfte Danmark ud af krisen.”[201]

Denne udtalelse fra Wammen viser tydeligt, at den danske økonomi indtil videre var kommet stærkt igennem coronakrisen. Erhvervslivet var ikke hårdt ramt af krisen og slet ikke i det omfang, som var frygtet i starten af krisen. Beskæftigelsen steg, hvilket tyder på at hjælpepakkerne, især lønkompensation, har haft en positiv effekt i forhold til krisen. Samtidig steg BNP, som også er tegn på, at hjælpepakkerne har hjulpet erhvervslivet ligesom formålet og forventningerne var. Derudover stod der i den økonomiske redegørelse fra Finansministeriet, at en afgørende faktor i forhold til at dæmpe tilbagegangen i virksomhedernes aktivitet, samt beskæftigelse har været hjælpepakkerne[202]. Det var den ekspansive finanspolitik, herunder hjælpepakkerne, der bl.a. var skyld i økonomiens fremgang i sidste kvartal 2021[203].

Forventningerne til den danske økonomi efter coronakrisen var, at økonomien forsatte i en højkonjunktur således, at væksten ville stige, ledigheden ville falde yderligere samtidig med at beskæftigelsen ville stige yderligere. Med hensyn til konkurser er forventningen at antallet af aktive virksomheder, der går konkurs vil stige grundet tilbagebetaling af coronalån[204]. Ligeledes forventes det at den daværende regering til næste finanslov vil føre en stram finanspolitik grundet at Danmark er i en periode med højkonjunktur[205].

4.1.4.3 marts 2022-2023, efter coronakrisen

I starten af 2022, kort efter afslutningen på coronakrisen, invaderede Rusland, Ukraine, hvilket fik en negativ virkning på den danske økonomi i form af stigende inflation samt energipriser[206]. Ukrainekrigen er derfor hovedsageligt grunden til den økonomiske situation efter corona. I forhold til de samfundsøkonomiske mål skulle regeringen fokusere på lav stabil inflation og ikke vækst, hvilket gjorde at de ikke kunne anvende tiltagene fra coronakrisen, da disse ville skabe en stigende inflation og derfor ikke bremse udviklingen.

---

[201] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse: Dansk økonomi står stærkt*, 2021
[202] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 18
[203] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 20
[204] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 90
[205] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse december 2021*, 2021, s. 21
[206] Frederiksen, *Pressemøde onsdag den 14. september 2022*, 2022

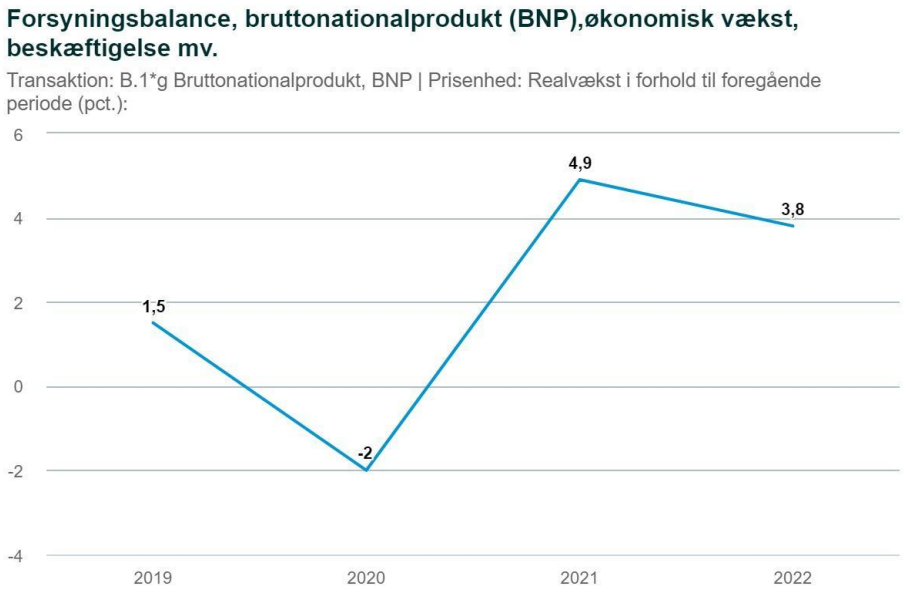

Figur 11: BNP-niveau fra 2019-2022[207]

Som illustreret i figur 11 faldt væksten markant efter coronakrisen ned til en vækst på 3,8%, dog ikke ned på samme niveau som før coronakrisen, hvor væksten lå på 1,5%. Der var stadigvæk en positiv vækst til trods for faldet. Væksten i 2023 forventedes at falde til 0,9% vækst, hvilket er under niveauet fra før coronakrisen[208]. I år 2024 forventes væksten dog at stige til 1,2% vækst, hvilket ligeså er under niveauet fra før coronakrisen.

Grunden til den faldende vækst i 2022 var en stigende inflation, hvor især priserne på energi og fødevarer steg kraftigt. Det var en inflation, som var svær at styre grundet, at det var forhold, der ikke kom fra Danmark, der var skyld i den kraftigt stigende inflation. Finansministeriet havde derfor en forventning til at inflationen ville stige yderligere de kommende år og imens at krigen i Ukraine stod på[209]. Den danske økonomi var meget positiv efter coronakrisen således, at forventningerne var at den danske økonomi ikke ville gå i recession og at væksten ville blive påvirket, men det ville være begrænset[210]. Grunden til at Finansministeriets forventninger til den danske økonomi var positiv var grundet, at de vurderede at den daværende regering havde handlet korrekt, i forhold til coronakrisen ved at indføre hjælpepakker, herunder kompensationsordninger samt coronalåneordningerne, som bragte de danske virksomheder sikkert igennem coronakrisen[211].

[207] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NAN1*, u.å.
[208] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 2
[209] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse august 2022*, 2022, s. 6
[210] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse august 2022*, 2022, s. 11
[211] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse august 2022*, 2022, s. 6

Grunden til den faldende vækst i 2023, var ligeså den høje inflation. Især priserne på energi såsom naturgas var i 2022 og 2023 steget kraftigt, men forventes at falde i løbet af 2023. Det vurderes af Nationalbanken at i takt med at energiprisen falder, vil inflationen ligeså falde i Danmark[212]. Kerneinflationen, hvor energi samt forarbejdede fødevarer ikke er medregnet, vil i løbet af 2023 beholde det høje inflationsniveau således, at priserne på fødevarer forventes at forblive på et højt niveau[213]. Derudover anbefaler Nationalbanken, at regeringen skal føre en stram politik for at mindske kerneinflationen. Pengepolitikken skal føres stramt og finanspolitikken skal kompensere for de høje lønomkostninger, således finanspolitikken ikke modarbejdede pengepolitikkens forsøg på at dæmpe inflationen[214].

Figur 12: Den samlede beskæftigelse fra 2019-2022[215]

I forhold til beskæftigelse var denne stigende. Som illustreret i ovenstående figur 12, var beskæftigelsen efter coronakrisen stigende. I første kvartal 2021 lå beskæftigelsen på et lavere niveau end før krisen, således beskæftigelsen var på 2.936.350 personer, som var 21.674 færre personer end før krisen. Fra første kvartal 2021 til fjerde kvartal 2022 var beskæftigelsen på et meget tilfredsstillende niveau således, at beskæftigelsen steg med 257.619 personer.

Forventningerne til beskæftigelsen i 2023 er at beskæftigelsen vil falde til 3.173.000 personer og det efterfølgende år stige til 3.148.000 personer[216]. Hvilket betyder, at niveauet for beskæftigelse

[212] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 3
[213] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 3
[214] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 4
[215] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: NKBB10*, u.å.
[216] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 2

forventes at være på et nogenlunde stabilt niveau i 2023 og frem, da faldet svarede til 25.000 personer, hvilket er et forholdsmæssig lille fald. Ligeså er faldet mellem fjerde kvartal 2022 og den forventede beskæftigelse 2023 beskedent, med et fald på 20.969 personer.

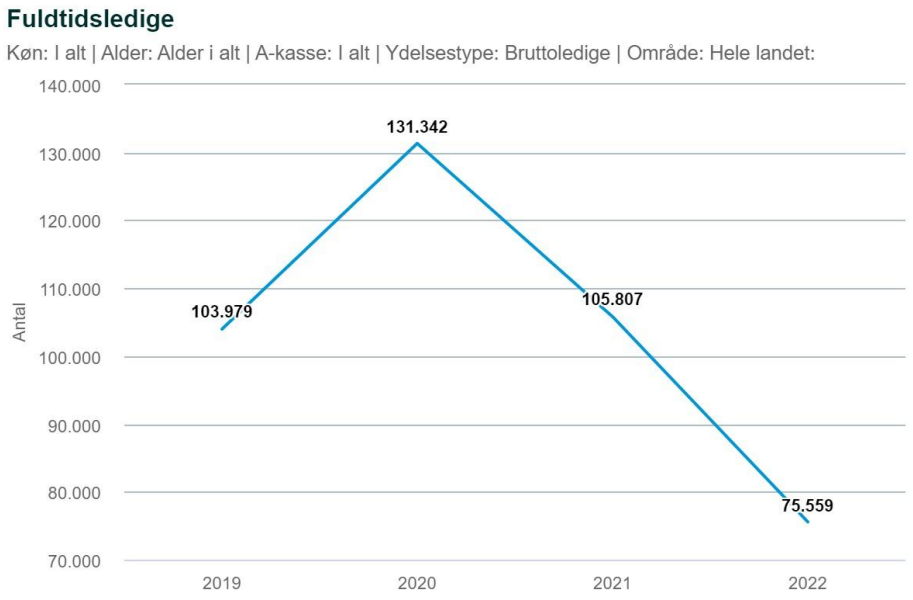

Figur 13: Bruttoledigheden fra 2019-2022[217]

Grunden til at beskæftigelsen steg i 2022 var grundet fremgangen i 2021, som fortsatte efter krisen. Virksomhederne havde et andet problem, idet der var mangel på arbejdskraft, grundet en lav ledighed[218], som illustreret i figur 13, hvor ledigheden i 2022 ville stige lidt, men efterfølgende falde i 2023. Til trods for at Danmark er i en ny krise, vil beskæftigelsen dermed forblive høj, grundet de politiske ekspansive finanspolitiske tiltag, såsom kompensationsordningerne og coronalåneordningerne, som var medvirkende til den stigende beskæftigelse i 2021.

Grunden til at beskæftigelsen forventes at falde i 2023, er grundet stigende inflation, samt eftervirkninger fra coronakrisen, herunder kompensationsordningerne. Hvor regeringen førte en stram finanspolitik for at dæmpe eftervirkningerne efter coronatiltagene, såsom udbetalte feriepenge og hjælpepakker[219]. Derudover forventedes det, at arbejdsmarkedet i løbet af 2022 og 2023 ville være mindre presset, grundet mangel på arbejdskraft i takt med at beskæftigelsen faldt og ledigheden steg[220]. Set ud fra figur 12 og 13 har dette indtil videre ikke været en realitet, på trods af en faldende vækst i 2022 og endnu lavere vækst i 2023, har arbejdsmarkedet ikke været berørt af dette.

[217] Danmarks Statistik, *Statistikbanken: AUS07*, u.å.
[218] Finansministeriet, *Økonomisk Redegørelse august 2022*, 2022, s. 105
[219] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 17
[220] Danmarks Nationalbank, *Analyse: Udsigter for dansk økonomi*, 2023, s. 2

Ledigheden var ligesom beskæftigelsen lidt berørt af krisen, og der var ikke den store forskel i niveauerne fra 2022, som illustreret i figur 13, og april 2023, hvor ledigheden var på 81.044 ledige[221], svarende til en stigning på 5.485 ledige. Ledigheden set fra før krisen, er faldet markant i forhold til ledigheden efter krisen. I 2019 var ledigheden på 103.979 ledige og i 2023 var den på 81.044 ledige, hvilket er et fald på 22.935 ledige.

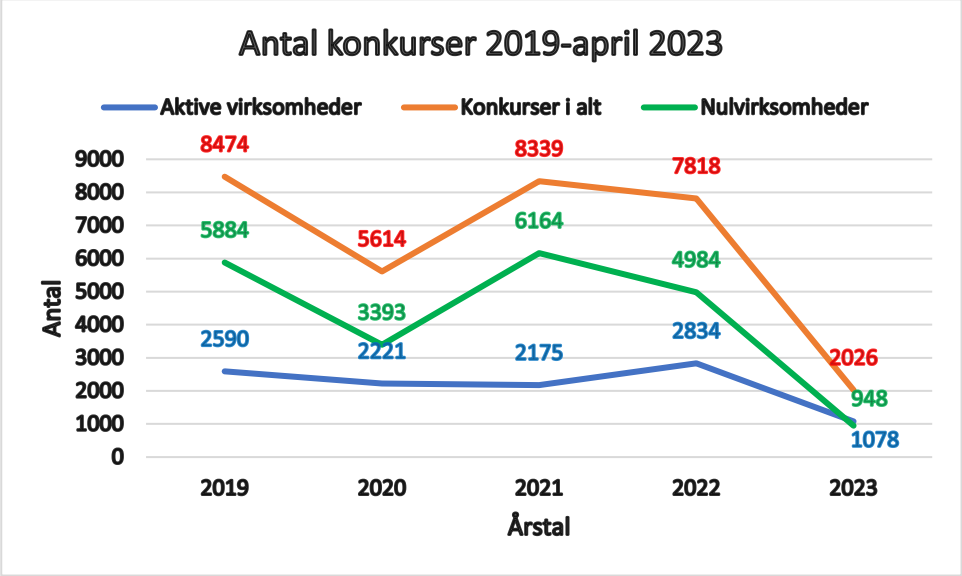

Figur 14: Konkurser i Danmark, set ud fra aktive virksomheder og nulvirksomheder 2019-2023[222]

I forhold til antallet af konkurser har udviklingen været negativ som illustreret i figur 14. Antallet af aktive virksomheder, der gik konkurs i 2022 var 2.834, mens der de første 4 måneder af 2023 har været 1.078 aktive virksomheder, der er gået konkurs. Det er forholdsvis mange på tre måneder svarende til et gennemsnit på ca. 270 virksomheder. Hvilket svarer til på et år at blive ca. 3.234 aktive virksomheder, der forventes at gå konkurs i 2023, hvilket er en stigning på 400 aktive virksomheder.

Grunden til stigningen i aktive virksomheder der gik konkurs i 2022, var blandt andet på grund af, at virksomhederne skulle tilbagebetale coronalån, såsom a-skattelån og momslån. I 2022 skulle virksomhederne tilbagebetale i april (a-skattelån 2 samt momslån 1-3), juni (a-skattelån 3) og november (a-skattelån 1 og momslån 4)[223]. Af de virksomheder, som gik konkurs i 2022 havde ca. halvdelen modtaget momslån 1-3, det var virksomheder, der ikke kunne tilbagebetale lånet, men som skyndes at være gået konkurs i coronakrisen, hvis ikke de havde modtaget lånet eller anden form for coronastøtte[224]. Det gjaldt især for virksomheder indenfor transport- og engroshandelsbrancherne,

[221] Danmarks Statistik, *Arbejdsløse (register)*, 2023
[222] Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik, tabel KONK3. u.å.
[223] Skattestyrelsen, *Coronalån: Virksomheder har betalt knap 14 mia. kr. af ca. 22 mia. kr. tilbage efter betalingsfrist*, 2022
[224] Danmarks Statistik, *Fortsat stigende tendens i antallet af konkurser*, 2022

hvor henholdsvis 34,3 og 50,6% af virksomhederne i brancherne, der gik konkurs havde fået momslån[225].

Ud over momslån var der virksomheder, der gik konkurs efter coronakrisen grundet eftervirkninger fra coronakrisen. Især indenfor byggeri-, erhvervsservice-, restauration- samt detailhandelsbranchen har der været et stigende antal konkurser efter coronakrisen. Byggeribranchen toppede med ca. 82 virksomheder om måneden, der gik konkurs i 2022[226]. Især i restaurationsbranchen havde en stor del af virksomhederne søgt om coronalån, hvor næsten 3.900 virksomheder i branchen havde ansøgt om coronalån i 2020 og 2021[227]. Ud fra dette, og det at en stor del af de konkursramte virksomheder i 2022 havde fået coronalån[228], kan det antages at en stor del af virksomhederne i restaurationsbranchen, der gik i konkurs i 2022, ligeså var grundet tilbagebetaling af coronalån og at også disse virksomheder var gået konkurs i coronakrisen, end efter krisen, hvis ikke det var for coronalåneordningerne.

Den negative effekt fortsatte ind i 2023, hvor størstedelen af de konkursramte virksomheder gik konkurs i forbindelse med tilbagebetaling af coronalån. Men også grundet stigende udgifter for virksomhederne grundet krigen i Ukraine. Antallet af konkurser forventes ligeså at stige i løbet af 2023[229]. I 2023 var en stor del af coronalånene tilbagebetalt således, at der var tilbagebetalt 30 mia. kr. ud af 36,4 mia. kr. Der manglede at blive opkrævet 2,1 mia. kr. 1. maj, og der var 1,7 mia. på betalingsordninger. Således størstedelen af coronalånene var tilbagebetalt til Skattestyrelsen, svarende til 92% af de lånebeløb, hvor fristen har været, er tilbagebetalt[230]. David Fjord Nielsen, der er fagdirektør i Skattestyrelsen, mener at mange virksomheder er kommet igennem krisen, hvor de har kunnet tilbagebetale coronalånet eller har fundet en anden finansieringskilde og at coronalåneordningerne har haft den ønskede effekt[231].

4.1.4.4 Delkonklusion den økonomiske situation

Der er blevet analyseret frem til, den økonomiske situation i Danmark før, i og efter coronakrisen. Før coronakrisen var den økonomiske situation positiv i og med Finansministeriet vurderede, at den danske økonomi var i højkonjunktur. Finansministeriet havde ligeså en forventning til, at væksten i 2019 ville være 2%, og at væksten i de næste år ville falde til 1,5 og 1,4%. Ud fra figur 3 se s 44, var

[225] Danmarks Statistik, *Fortsat stigende tendens i antallet af konkurser*, 2022
[226] Danmarks Statistik, *Fortsat stigende tendens i antallet af konkurser*, 2022
[227] Danmarks Statistik, *46.200 virksomheder skal tilbagebetale coronalån*, 2022, s. 1
[228] Dansk Erhverv, *Kommentar: Højeste antal konkurser siden 2010*, 2023
[229] Dansk Industri, *Mange konkurser og tabte jobs i starten af 2023*, 2023
[230] Skattestyrelsen, *1. maj skal de sidste coronalån betales tilbage til statskassen*, 2023
[231] Skattestyrelsen, *1. maj skal de sidste coronalån betales tilbage til statskassen*, 2023

realiteten en anden, da væksten var på 1,5% i 2019. Højkonjunkturen set i forhold til væksten startede i 2012 og nåede allerede toppen i 2016, hvorefter væksten var faldende. Beskæftigelsen var før krisen ligeså på et positivt niveau, i og med den steg til ca. 3 mio. i 2019, og forventedes at stige i 2020 med 19.000 personer og i 2021 forventedes at stige med yderligere 7.000 personer. Erhvervslivet havde derimod en ny problemstilling, fordi der var mangel på arbejdskraft, især kvalificeret arbejdskraft. Ledigheden var før krisen lav, hvor der var 103.979 ledige, og Finansministeriet forventede en stabil ledighed i 2020 og en stigende ledighed i 2021. Antallet af konkurser før krisen var tværtimod på et negativt niveau, grundet at konkurserne steg til 8.474, hvilket var en stigning på 1.319 konkurser set i forhold til 2018. Størstedelen af konkurserne var nulvirksomheder, men der var ligeså en stigning i aktive virksomheder, der gik konkurs, hvor 156 flere aktive virksomheder gik konkurs set i forhold til i 2018.

I løbet af coronakrisen var den økonomiske situation en anden end forventet i 2019 grundet coronakrisen. Der var negativ vækst, hvor væksten var -2% i 2020. Grunden til den negative vækst var, at den daværende regering valgte at nedlukke samfundet. Forventningerne til væksten i 2021, var at væksten ville stige grundet genåbningen af samfundet, og store dele af befolkningen forventes at blive vaccineret mod corona i 2021. Der blev ligeså indført coronahjælpepakker i form af kompensationsordninger samt coronalåneordninger. Beskæftigelsen i 2020 var faldende med 38.161 personer set i forhold til 2019. Grunden til den faldende beskæftigelse var ligeså coronanedlukninger samt restriktioner, som skabte en omsætningsnedgang eller et omsætningstab for de berørte virksomheder. Ledigheden steg ligeledes til 131.342 ledige, som ligeså hænger sammen med beskæftigelsen og grunden til at denne faldt. Den negative udvikling kunne dog have været værre, hvis ikke coronahjælpepakkerne var indført. Derimod var antallet af aktive virksomhedskonkurser faldende, hvilket var grundet den ekspansive finanspolitik, især coronalåneordningerne.

I 2021 steg væksten som forventet, med 4,9% således, at Danmark var på vej ind i en højkonjunkturperiode. Grunden til den stigende vækst i 2021 var, at befolkningen blev vaccineret mod corona således, at det danske samfund kunne genåbne. Der var dog stadigvæk restriktioner grundet nye corona arter. En anden grund til væksten var den daværende regerings ekspansive finanspolitik, i form af udbetaling af feriepenge samt kompensationsordninger og låneordninger. Beskæftigelsen steg ligeså i 2021 med 166.691 personer, hvilket var grundet genåbningen af samfundet, som gav en større kundetilstrømning. Derudover var der en høj beskæftigelse i sundhedssektoren i forbindelse med blandt andet testning af corona. Ledigheden var ligeså positiv i form af en lav ledighed på et niveau mindre end før coronakrisen på 105.807 ledige. Den lave ledighed

hænger sammen med grunden til at beskæftigelsen steg. Derimod steg antallet af konkurser i 2021, hvor antallet var på næsten samme niveau som før coronakrisen. Dog faldt konkurserne i aktive virksomheder i 2021 med 46 virksomheder set i forhold til 2020. Grunden til at der ikke var flere aktive virksomheder, der gik konkurs i 2021, var grundet den ekspansive finanspolitik, især coronalåneordningerne holdt hånden under virksomhederne. Dansk økonomi var indtil 2021 kommet godt ud af coronakrisen og en afgørende faktor for dette var coronahjælpepakkerne, i form af kompensationsordninger samt coronalåneordninger. Finansministeriets forventninger til de kommende år var, at den danske økonomi ville fortsætte i højkonjunktur, med stigende vækst, at beskæftigelsen ville forblive høj og ledigheden ville forblive lav. I forhold til konkurser forventede Finansministeriet, at antallet af aktive virksomheder, der gik konkurs de kommende år, ville stige grundet tilbagebetaling af coronalån.

Efter coronakrisen opstod der en ny krise, Ukrainekrisen, og grundet denne blev udviklingen ikke som forventet. Ukrainekrisen udviklede sig i Danmark til en inflations- og energikrise, som blev grundlag for den økonomiske situation i 2022 og 2023. Væksten faldt i 2022 til 3,8%, dog stadigvæk positiv vækst. Forventningerne til 2023's vækst var, at den ville falde yderligere til 0,9% grundet den stigende inflation. Danmark forventes dog ikke at gå i recession, fordi økonomien efter coronakrisen havde et stærkt udgangspunkt, fordi regeringen havde handlet korrekt i forhold til coronahjælpepakkerne.

Beskæftigelsen steg i 2022 til over 3 mio. personer og forventede at falde en smule i 2023. Grunden til stigningen var den førte ekspansive finanspolitik og grunden til faldet i 2023, var den stigende inflation samt eftervirkninger fra coronakrisen. Der var ligeså mangel på arbejdskraft især i byggebranchen, hvor der var en stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft. Ledigheden i 2022 var ikke den store forskel fra 2021, mens ledigheden forventes at stige i 2023 med 5.485 stadigvæk, der er på et lavere niveau end før coronakrisen. Differencen var 22.935 ledige set i forhold til 2023's antal og antallet fra før coronakrisen.

Antallet af konkurser efter coronakrisen var i en negativ udvikling. Der var en stor stigning i antallet af aktive virksomhedskonkurser i 2022 og forventes at stige yderligere i 2023, hvor gennemsnittet af antal konkurser fra januar til april var på 270 aktive virksomheder, som i alt, hvis udviklingen fortsatte, ville blive til 3.234 aktive virksomhedskonkurser, hvilket ville være en stigning på 400 aktive virksomhedskonkurser set i forhold til antallet i 2022. Grunden til den negative udvikling var, at virksomhederne skulle tilbagebetale coronalånene og de, der ikke kunne tilbagebetale eller få en

afbetalingsaftale, gik konkurs. Det var ligeså grundet eftervirkninger fra coronakrisen samt stigende udgifter grundet den stigende inflation. I 2023 var en stor del af coronalånene tilbagebetalt, kun de lån der havde frist d. 1. maj manglede at blive indkrævet. 92% af coronalånene indtil da var tilbagebetalt. Skattestyrelsen mente ligeså at mange virksomheder var kommet igennem krisen, ved enten at tilbagebetale lånene eller finde en anden form for finansiering.

5. Diskussion

I dette afsnit diskuteres analysens resultater, med henblik på om de forskellige tiltag har hjulpet erhvervslivet i krisetiden, eller om tiltagene har været forgæves, da virksomhederne ville have gået konkurs selvom der ikke var krise. Hvad har erhvervslivets syn på coronahjælpepakkerne været, har synet på coronahjælpepakkerne såsom kompensationsordningerne og coronalåneordningerne været lige så positivt som politikernes syn eller har de oplevet hjælpen på en anden måde.

5.1 Erhvervslivets syn på coronahjælpen

I forhold til erhvervslivets syn på coronahjælpepakkerne herunder, kompensation, coronalån samt øvrige tiltag, har der både været positiv og negative synspunkter.

5.1.1 Positive synspunkter

Af positive synspunkter kan der for det **første** nævne, at erhvervslivets syn på håndteringen af coronakrisen i forhold til effektivitet var positiv, da politikerne handlede hurtigt samt effektivt i forhold til, at når der blev vedtaget f.eks. nye restriktioner, da fulgte der en hjælp med til virksomhederne f.eks. en kompensationsmulighed eller en ny lånemulighed. Regeringens effektivitet er vigtig i forhold til, at virksomhederne hurtigt kan få den rette hjælp således, at de ikke kommer i yderligere økonomiske problemer, og er tvunget til at fyre personale eller erklære sig konkurs[232].

Ligeledes var regeringen også parat i forhold til genåbningen, i og med de lavede en skattefri gavekortordning, hvor de danske virksomheder, kunne belønne sine ansatte med skattefri oplevelsesgavekort, til danske restauranter, biografer mm.

Hjælpen kom ligeledes på det helt rette tidspunkt i forhold til, at mange virksomheder havde økonomiske udfordringer grundet coronakrisen. På tidspunktet for coronakrisen, havde seks ud af ti virksomheder så store økonomiske problemer, at de frygtede at skulle afskedige en del ansatte således, at beskæftigelsen i de enkelte virksomheder ville falde markant[233].

[232] Ritzau, *Erhvervslivet er tilfreds med hurtig hjælpe-pakke*, 2021
[233] Dansk Industri, "*6 ud af 10 virksomheder frygter afskedigelser*", 2020

Den daværende regering lykkedes dermed, med at holde hånden under de mange danske sårbare virksomheder.

For det **andet** var erhvervslivets syn på mængden af kompensation positiv, da virksomhederne kunne få 100% af kompensationen for faste omkostninger dækket ved tvangslukning[234]. Dog havde der desuden i løbet af coronakrisen været ændringer i forhold til maks procentvis dækning, hvis ikke virksomheden var tvangslukket. Virksomhederne startede med at kunne få dækket maks 75% af de faste omkostninger, og efter sidste behandling kunne virksomhederne få dækket op til maks 90% af de faste omkostninger, alt efter hvor stort et forventet omsætningstab de havde.

Dansk Industri havde ligeledes en positiv mening angående, at kompensationsordningerne var skattepligtige, nemlig at det var meget rimeligt, da det var en indtægt. Ligeledes handlede det for Dansk Industri om at "stoppe blødningen, og redde nogle virksomheder, ikke om vi skal betale skat"[235], siger formanden for dansk industri på Fyn i et interview til TV2 Fyn. Således at det for industrien ikke handler om, at virksomhederne skulle betale skat eller ej, så længe virksomhederne fik den hjælp som de havde brug for.

For det **tredje** var effekten af hjælpen positiv, fordi mange virksomheder kom sikker igennem krisen, mange flere virksomheder klarede sig igennem end først antaget. Nogle brancher blev hårdere ramt end andre, især de små virksomheder blev hårdt ramt, men det var også disse virksomheder, hjælpen primært var rettet imod.

Værst så det ud for servicebranchen, f.eks. hotel og restaurationsbranchen, hvor de fleste virksomheder var tvangslukket grundet corona. Det var disse brancher, som særligt fik hjælp i 2021 via det skattefrie oplevelsesgavekort således, at virksomhedernes omsætning steg, da mange kunder benyttede sig af de services, som brancherne kunne tilbyde. Det var ligeledes servicebranchens virksomheder, der sendte flest ansøgninger til Erhvervsstyrelsen angående coronahjælpepakker.

Dog viste det sig ligeledes, at en væsentlig del af virksomhederne fra de kriseramte brancher, i forvejen havde going concern problemer, grundet en ringe indtjening. Dette viste en undersøgelse som Finans Danmark havde lavet i slutningen af 2021. På grund af den daværende regerings coronatiltag var der forholdsvis få konkurser[236].

---

[234] Dansk Industri, *6 ud af 10 virksomheder frygter afskedigelser*, 2020
[235] Nielsen, *Coronahjælp koster: Skal virksomheder betale skat af hjælpepakker?*, 2020
[236] Finans Danmark, *Danske virksomheder bedre gennem coronakrisens første år end frygtet*, 2021

For det **fjerde** var det positivt, at regeringen til trods for coronakrisen, kunne tænke grønt i og med, at virksomhederne kunne få afskrivninger på 116% for nye grønne tiltag.

For det **femte** var det positivt at virksomhederne samt samfundsøkonomien kunne holdes kørende via investeringer i og med, at virksomhederne kunne få 130% i fradrag for udgifter til forsøg og forskning.

For det **sjette** var det positivt, at oplevelsesindustrien blev hjulpet økonomisk via skattefrie oplevelsesgavekort, som landets virksomheder kunne give til sine ansatte. Det var både positivt for oplevelsesindustrien, men også for virksomhedens medarbejdere som i en hård tid kunne forkæle sig selv, samt sin familie med f.eks. en tur på restaurant, i biografen eller en dag i tivoli.

For det **syvende** så revisorbranchen det for positivt, at revisorerne fandt besvigelserne i ansøgningerne, kompensation for faste omkostninger, inden ansøgningerne nåede at blive godkendt af Erhvervsstyrelsen, dvs. besvigelserne blev fundet i forbindelse med erklæringsarbejdet[237].

Således at kravet om revisionserklæring havde den ønskede effekt, da der blev snydt med færre ansøgninger, hvor der var revisionserklæring, end de ordninger, hvor der ikke var krav om det, eller en skærpet kontrol som ved låneordningerne[238].

Ligeledes kunne de skyldige blive straffet med op til firdobbelt straf, hvis der var blevet svindlet med coronaordningerne, dette gjaldt sager i 2020 og 2021[239].

5.1.2 Negative synspunkter

Af negative synspunkter kan der for det **første** nævnes, at der var kritik i programmet "Coronaens købmænd (2:2)"[240], fra programserien Kontant. I programmet skulle en psykoterapeut, som havde sin egen lille praksis, i forbindelse med ansøgning om kompensation for faste omkostninger vedlægge en revisionserklæring. I forhold til at virksomhedsejeren kun kunne få 4.000 i kompensationen, hvis godkendt, og revisorregningen derimod lød på 15.000 kr. ville ejeren efter kompensation for revisorregningen på 80%, kunne få udbetalt ca. 1.200 kr. Kritikken lød på, at mange af statens penge gik på at dække revisorregningen frem for, det som ordningen var tiltænkt til, netop at dække virksomhedens faste omkostninger. Virksomhedsejeren fik efterfølgende ikke godkendt sin ansøgning om kompensation for faste omkostninger, da vedkommende ikke nåede målsætningen om omsætningsnedgang dengang på minimum 35%.

[237] Sokoler, *Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker*, 2020
[238] Sokoler, *Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker*, 2020
[239] Sokoler, *Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker*, 2020
[240] DR, *Kontant: Coronaens Købmænd (2:2)*, 2020

Dermed fik virksomhedsejeren ikke kompensationen, men til gengæld en regning på 15.000 kr. til revisionserklæring, fordi staten ikke dækkede revisorregningen, hvis ikke virksomheden blev godkendt.

Således at værnet mod svindel, blev til en ekstraregning for staten, især i forhold til de virksomheder der søgte om forholdsvis små beløb (under det som erklæringen) kostede, vurderes det at regeringen ikke nåede i mål i forhold til formålet med tiltaget.

For det **andet,** var der kritik af de stramme krav i forhold til coronalånene, hvor der skulle forholdsvis lidt til før, at virksomhederne skulle straks tilbagebetale lånene. Dansk Industri kom med en opfordring til Skattestyrelsen, om ikke straks tilbagebetalingen kunne ændres til en ny frist således det var en advarsel til virksomhederne i stedet for en straf[241]. I stedet for at imødekomme Dansk Industris forslag, valgte Skattestyrelsen i stedet, at virksomhederne kunne tilmelde sig en ordning, hvor de fik en mail når fristen nærmede sig[242].

For det **tredje** skulle mange SMV-virksomheder tilbagebetale kompensationsbeløb, grundet for lille en omsætningsnedgang, til trods for at disse virksomheder var tvangslukket grundet corona[243]. Virksomhederne gik automatisk ud fra, at de kunne få dækket 100% af sine faste omkostninger grundet tvangslukning. Problemet var for virksomhederne, at de ligeså skulle have en omsætningsnedgang på minimum 30%, også nogle måneder efter tvangslukningen[244].

Frisørerne gjorde den fejl, i forhold til, hvis de ville have kompensationen, at de servicerede en meget stor del kunder, de havde tilkaldt flere medarbejdere for at kunne servicere så mange som muligt, ligesom de solgte en masse produkter. Dette gjorde, at deres omsætningsnedgang ikke ramte de minimum 30% og i stedet for 25-27%, som derfor gjorde at de ikke var egnede til kompensationen og skulle tilbagebetale denne[245].

Det kan antages, hvis frisørerne havde fået den rette rådgivning, havde de kunnet beholde kompensationen, da omsætningsnedgangen lå tæt på 30%. SMVdanmark mener desuden at reglerne fra myndighedernes side, ikke var klare nok og samtidig misvisende, de mener også at deres medlemmer ikke har handlet i ond tro og med intention om at ville snyde med ordningen[246].

---

[241] Madsen, *Husk det nu: Seks coronalån skal tilbagebetales i 2022*, 2022
[242] Skatteforvaltningen, *A-skattelån til virksomheder*, u.å.
[243] SMVdanmark, *Hver tredje tvangslukkede frisør skal tilbagebetale corona-hjælpepakke*, 2020
[244] SMVdanmark, *Hver tredje tvangslukkede frisør skal tilbagebetale corona-hjælpepakke*, 2020
[245] SMVdanmark, *Hver tredje tvangslukkede frisør skal tilbagebetale corona-hjælpepakke*, 2020
[246] SMVdanmark, *Hver tredje tvangslukkede frisør skal tilbagebetale corona-hjælpepakke*, 2020

Ligeledes havde en anonym kilde som er virksomhedsejer udtalt til undertegnede, at vedkommende ligeså havde modtaget kompensationer, hvorefter vedkommende skulle tilbagebetale en del af kompensationsbeløbet til Erhvervsstyrelsen, se bilag 1 på s. 76. Virksomhedsejeren fortæller, at vedkommende fik begrundelsen af Erhvervsstyrelsen, at de ikke så nogen grund til at virksomheden fik kompensation, grundet en vurdering som viste, at virksomhedsejeren ikke havde brug for kompensationen grundet, at virksomhedsejeren ikke var gravid, havde mistet en ægtefælle eller, at vedkommendes hus ikke var brændt se bilag 1. Selv mente virksomhedsejeren at vedkommende havde ret til at få den fulde kompensation, fordi alle krav var opfyldt samt, at vedkommende mistede alt under coronakrisen.

Ligeledes mente den anonyme virksomhedsejer at ansøgningsprocessen var for kompleks samt misvisende. Det var svært at forstå, hvad der skulle krydses af under de forskellige punkter, da der ikke var nogen dybere definition af de forskellige svarmuligheder. F.eks. om nedlukningen omfattede restriktioner eller om den var tvangslukket.

Det kan antages at med den rette rådgivning, ville den anonyme virksomhedsejer nemmere kunne svare korrekt på ansøgningsskemaet og dermed undgå at skulle tilbagebetale en del af kompensationen.

For det **fjerde** var det negativt, at en del virksomheder er gået konkurs efter fristen for tilbagebetalingen af coronalånene. Det var især SMV-virksomheder indenfor servicebranchen, som det gik hårdest ud over. Ud af de konkursramte virksomheder var seks ud af ti af dem før coronakrisen hårdt ramt økonomisk [247].

De hårdt økonomisk ramte virksomheder havde højst sandsynligt ikke klaret sig igennem coronakrisen uden hjælpepakker således, at konkurserne blev udskudt, men var ikke uundgåelige[248]. Hvilket viser, at der var en del virksomheder, der fik hjælp under coronakrisen, som inden coronakrisen var i økonomiske vanskeligheder og dermed var det, ud fra et økonomisk synspunkt, økonomisk uansvarligt at hjælpe disse virksomheder igennem krisen via hjælpepakker. Set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv, var det godt at virksomhederne fik hjælp således, at der ikke opstod en paniksituation grundet massefyringer oven i en krisetid, med stor usikkerhed i befolkningen.

[247] Finans Danmark, *De havde allerede økonomiske problemer, de fik hjælp under coronakrisen – nu går flere konkurs*, 2022
[248] Finans Danmark, *De havde allerede økonomiske problemer, de fik hjælp under coronakrisen – nu går flere konkurs*, 2022

For det **femte** var erhvervslivet, inden effekten af gavekortene var realiseret, skeptisk om hjælpen dækkede bredt nok, samt om nok virksomheder ville benytte sig af ordningen [249]. Skepsissen blev dog modbevist, da der blev købt 30. mio. gavekort i slutningen af sep. 2021[250].

Figur nr. 2 på s. 42, viser dog at det mest var hotel- samt restaurationsbranchen der fik størst glæde af ordningen, da disse brancher havde den største omsætningsfremgang i 2021. Ud fra dette kan det antages, at erhvervslivet havde ret i dele af kritikken, da oplevelsesbranchen var andet end hoteller og restauranter, såsom museer.

For det **sjette**, havde revisorbranchen mest kritik af kontrol samt efterkontrol af kompensationsordningerne.

Rigsrevisionen kritiserede bl.a. Erhvervsstyrelsens tilgang i forhold til udførelsen af kontrol samt efterkontrol, da der gik op til et år fra kompensationerne, blev udbetalt til virksomhederne, til at Erhvervsstyrelsen udførte efterkontrol[251].

Desuden havde Erhvervsstyrelsen modtaget henvendelser fra både whistleblowere samt SØIK angående mistanke om snyd med kompensationsordningerne[252]. Der blev dog sjældent fulgt op på disse henvendelser, da kun 3,5% af ansøgningerne i 2020 blev taget ud til efterkontrol[253].

Revisorbranchen vurderede tillige, at ministeriet skulle reagere hurtigt på forsøg med svindel, for at kunne få pengene tilbage, desto længere tid der gik inden Erhvervsstyrelsen reagerede, jo sværere blev det at få pengene inddrevet fra svindlerne, eller de virksomheder der havde handlet i god tro[254]. Netop derfor kritikken angående for langsom efterkontrol.

Den daværende Erhvervsminister Simon Kollerup udtalte til 3F i slutningen af 2021, at grunden til den manglende efterkontrol var, for at tage hensyn til virksomhederne, han mente desuden at ministeriet ikke kunne give penge med den ene hånd og samtidig kræve penge men den anden[255]. Desuden havde det været sværere at håndtere nye ansøgninger, samtidig med at skulle udføre efterkontrol med de virksomheder, der allerede var godkendt[256].

---

[249] Juel, *Regeringen regner med, at op mod en million danskere får skattefrit gavekort – »Det er godt, men ikke bredt nok«*, 2020
[250] Jacobsen, *Restaurationsbranchen vil have gjort skattefrit gavekort permanent*, 2021
[251] Westh & Sokoler, *Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp drener statskassen*, 2021
[252] Lange, Sokoler & Halskov, *Hjælpepakker: Kun få anmeldelser har ført til politisager*, 2020
[253] Sokoler, *Hjælpepakker: Kun få ansøgninger undersøgt for snyd*, 2020
[254] Westh & Sokoler, *Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp drener statskassen*, 2021
[255] Westh & Sokoler, *Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp drener statskassen*, 2021
[256] Westh & Sokoler, *Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp drener statskassen*, 2021

Desuden havde Erhvervsstyrelsen i slutningen af 2021, efter at efterkontrollen var påbegyndt, politianmeldt 400 virksomheder for svindel med kompensationsordningerne[257].

Set i forhold til analysens resultater har der ligeså været mange positive synspunkter, både fra erhvervslivets side og revisorbranchens side. Der er dog forskel på disse synspunkter. Erhvervslivet var positive over effektiviteten, samt mængden af kompensation. Desuden var det positivt, at virksomhederne fik incitament til at investere i forskning og udvikling, samt grønne tiltag. Ligesom oplevelsesbranchen blev ekstra hjulpet i krisen via skattefrie oplevelsesgavekort.

Disse positive synspunkter hænger ligeledes godt sammen med den økonomiske situation, som ligeså var meget positiv, især set i forhold til, at Danmark var i krisetid.

Af negative synspunkter, var erhvervslivet mest kritisk overfor ansøgningsprocessen såsom, at den ikke var nem at overskue, og revisorregningen var en del større end det virksomhederne kunne få i kompensation, som gjaldt mest de små SMV-virksomheder.

Revisorbranchens syn var branchen positiv over for revisorernes effektivitet, når de skulle lave erklæringer til kompensation for faste omkostninger, opdagede revisorerne de virksomheder, der forsøgte at svindle med ordningen, inden ansøgningen blev godkendt. Ligeledes var branchen meget positiv over valget om, at der skulle være en revisionserklæring inden virksomheden kunne få godkendt ansøgningen, hvilket gjorde det sværere at svindle med ordningen, og at hvis nogle forsøgte at snyde med ordningen blev disse straffet med op til firedobbelt straf, hvis hændelsen var sket i år 2020 eller 2021[258].

Revisionsbranchens negative syn på coronatiltagene var i forhold til kontrol samt efterkontrol af virksomhederne, det tog for lang tid og Erhvervsstyrelsen reagerede ikke på henvendelser fra whistleblowere samt SØIK.

Revisorernes syn på coronatiltagene hænger ligeledes godt sammen med analysens juridiske synspunkt, hvor en del forsøgte at svindle med kompensationsordningerne. Coronalåneordningerne blev der næsten ikke svindlet med, hvilket kan skyldes at skat udførte en grundig kontrol af alle modtagne ansøgninger.

[257] Westh & Sokoler, *Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp dræner statskassen*, 2021
[258] Sokoler, *Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker*, 2020

6. Konklusion

For at besvare afhandlings problemformulering, som er

> **Hvilke tiltag har den daværende regering anvendt i forbindelse med coronakrisen, set ud fra et skattemæssigt perspektiv og har tiltagende haft den ønskede effekt, set i forhold til virksomhedernes nutidige økonomiske situation?**

Er der ud fra afhandlingens analyse samt diskussion, kommet frem til følgende konklusion.

Den daværende S-regering, benyttede sig i forbindelse med coronakrisen af forskellige tiltag. I denne afhandling er tiltagene kompensationsordninger, coronalåneordninger, superfradrag samt skattefrie oplevelsesgavekort analyseret. Disse tiltag er kun en del af mange, men er udvalgt grundet relevans i forhold til problemformuleringen. Alle tiltagene var en del af S-regeringens ekspansive finanspolitik, for at holde hånden under erhvervslivet i en tid, hvor passivitet potentielt kunne have ledt til en paniksituation med et stort antal konkurser, samt en massiv stigning i ledigheden.

Kompensationsordningerne var tiltag, som blev håndteret af Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen fik dog hjælp af Skattestyrelsen, i forbindelse med kontrol af kompensationsordningerne. Tiltagene skulle holde hånden under erhvervslivet, ved at virksomhederne kunne ansøge om kompensation for bl.a. løn, faste omkostninger eller tabt omsætning.

Tiltaget havde den ønskede økonomiske effekt, fordi beskæftigelsen i 2021 steg samtidig med at ledigheden faldt. Ligeledes var antallet af konkurser på et minimalt niveau. Således at det lykkedes for s-regeringen at holde hånden under det danske erhvervsliv, ovenikøbet forbedre situationen set i forhold til før krisen således, at Danmark i slutningen af coronakrisen befandt sig i en højkonjunktur periode i stedet for lavkonjunktur.

Coronalåneordningerne var ligeledes tiltag, som skulle holde hånden under erhvervslivet. I stedet for at virksomhederne fik en gave i form af en kompensation, kunne virksomhederne i stedet for få udskudt a-skat samt moms indtil en given frist.

Ligeså var effekten af tiltagene også positiv økonomisk. I det, der blev holdt hånden under de danske virksomheder, i en periode. Størstedelen af virksomhederne har betalt lånene tilbage eller lavet en betalingsaftale med SKAT. Der er dog også virksomheder, der ikke har kunnet tilbagebetale lånene, og som konsekvens af dette, er gået konkurs. Det var dog mest virksomheder, der i forvejen inden krisen havde økonomiske problemer.

Tiltagene superfradrag, hvor virksomhederne kunne få henholdsvis 130% for forsøgs- og forskningsudgifter eller 116% for nye grønne driftsmidler. Gjaldt for 2020-2022. Havde ligeså en positiv effekt, da virksomhederne kunne investere i en krisetid samtidig med, at de bidrog til forbedring af den grønne omstilling. Den positive udvikling kunne ses ved, at virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling i 2021, var steget markant i forhold til de foregående år.

Skattefri oplevelsesgavekort var ligeledes et tiltag med en positiv effekt, da virksomhederne indenfor oplevelsesindustrien havde en stigende omsætning i 2021, især set ud fra at omsætningen var faldet drastisk i 2020 grundet coronakrisen, set i forhold til forrige år.

Erhvervslivet var lige så positive overfor tiltagene, især i forhold til effektivitet samt mængden af kompensation. De var også positive i forhold til at mange virksomheder kom sikkert igennem krisen.

Overordnet var S-regeringens håndtering af coronakrisen positiv, da de havde anvendt ekspansiv finanspolitik til at holde hånden under erhvervslivet og de danske arbejdspladser. Ligeledes, var effekten af håndteringen af krisen økonomisk positiv, da mange virksomheder kom igennem krisen og at Danmark i 2021 efterfølgende var i en højkonjunktur periode således, at regeringen med tiltagene vurderes at have opnået de samfundsøkonomiske mål fuld beskæftigelse samt økonomisk vækst.

7. Perspektivering

Der er ud fra afhandlingens analyse samt diskussion, kommet frem til at coronatiltagene havde en meget positiv effekt, i forhold til formålet samt forventningerne. Fordi mange danske virksomheder kom igennem krisen, og ovenikøbet er Danmark efter krisen i en højkonjunktur periode, dette tiltros for at der er krig i Europa, som har haft en negativ effekt på de danske energi- samt fødevarepriser.

Der var dog ligeledes en skyggeside ved tiltagene, da der ud fra et juridisk perspektiv, var en lang række problemer, i form af svindel eller hændelige fejl med især kompensationsordningerne, således nogle virksomheder modtog kompensation selvom disse ikke var berettiget til det. Ligeledes var der virksomheder, der gik konkurs efter de havde modtaget hjælpen, fordi de før krisen ligeså var økonomisk presset.

Der ses ud fra diskussionen, at der var megen kritik af Erhvervsstyrelsens håndtering af kompensationsordningerne, især med hensyn til den efterkontrol, som skulle foretages. I forhold til at der var lavet foranstaltninger mod svindel, i form af revisionserklæring ved kompensation for faste

omkostninger, dog ikke for de andre, hvor der var krav om, at virksomhederne skulle anvende en revisor, hvis de blev taget ud til efterkontrol. Undres der over, at Erhvervsstyrelsen ikke var hurtigere til at reagere på henvendelser fra SØIK samt whistleblowere. SØIK modtog i alt 411 anmeldelser, hvoraf 370 af dem var fra Erhvervsstyrelsen[259].

Ved coronalåneordningerne var der stort set ingen anmeldelser angående svindel, der var 25 anmeldelser angående momslån og ingen angående a-skattelån. Dette kan bl.a. skyldes, at Skattestyrelsen havde skærpet kontrol med alle ansøgninger og ingen ansøgninger blev godkendt før de var kontrolleret.

Så en af de store forskelle på de to coronatiltag kompensation- og låneordninger, var mængden af kontrol samt om revisionsbranchen var ind over processen eller ej.

Hvis Danmark en anden gang skulle blive udsat for en lignende krise, hvor der skulle benyttes kompensationsordninger, kunne Erhvervsstyrelsen da gøre mere for at risikoen for snyd med ordningerne minimeres, uden at det skal blive en unødvendig udgift for staten, ligesom det blev i eksemplet fra kontant se s. 63. I stedet kunne der da være en anden løsning? F.eks. fast samarbejde mellem Skattestyrelsen samt Erhvervsstyrelsen angående kontrol med ordningerne, kunne også gælde andre lignende ordninger i fremtiden. Eller skulle der oprettes en afdeling i Erhvervsstyrelsen til kontrolarbejde i krisetider således, at de ansatte i afdelingen, blev kaldt ind i tilfælde af lignende krisesituationer, som en slags taskforce. Kunne bl.a. være specielt udvalgte personer indenfor revisionsbranchen, skat mm.

[259] Anklagemyndigheden, *Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*, 2021

8. Litteraturliste

A

Andersen, Jacob, Jørgen Goul Andersen & Anders Hede. "TrygFondens Tryghedsmåling 2021." *TrygFonden*, (2021): https://www.tryghed.dk/viden/tryghedsmaalinger/download-tryghedsmaaling-2021

Andersen, Torben M., Michael Svarer & Philipp Schröder. "*Rapport fra den økonomiske ekspertgruppe vedrørende udfasning af hjælpepakker II.*" Nr. 2 (3. maj 2021): https://fm.dk/media/18778/rapport-fra-den-oekonomiske-ekspertgrupe-vedroerende-udfasning-af-hjaelpepakker-ii.pdf

Anklagemyndigheden. "*Antal anmeldelser hos SØIK i relation til hjælpepakkerne*." 5. december 2021. https://anklagemyndigheden.dk/sites/default/files/inline-files/Antal%20anmeldelser%20hos%20S%C3%98IK%20i%20relation%20til%20hj%C3%A6lpepakkerne%20december.pdf

B

Beskæftigelsesministeriet. "*Lønkompensationsordningen forlænges frem til og med den 15. februar*." 20. januar 2022. https://bm.dk/nyheder-presse/nyheder/2022/01/loenkompensationsordningen-forlaenges-frem-til-og-med-den-15-februar/

Blanchard, Olivier, Alessia Amighini & Francesco Giavazzi. "*Macroeconomics: A European Perspective*," 3.udg. England: Pearson, 2017.

Buch-Hansen, Hubert, Peter Nielsen, "*Kritisk realisme*," 1. udg. Frederiksberg C: Roskilde Universitetsforlag, 2014

Bødskov, Morten. "L 161: Skriftlig fremsættelse." *Folketingstidende tillæg A*. (10. februar 2021): https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lovforslag/l161/20201_l161_fremsaettelsestale.pdf

D

Dansk Erhverv. "*Kommentar: Højeste antal konkurser siden 2010*." 11. januar 2023. https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2022/januar/kommentar-hojeste-antal-konkurser-siden-2010/

Dansk Erhverv. "*Vejledning om lønkompensation*." 2020. https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/17-diverse/corona/vejledning-lonkompensation.pdf

Dansk Industri. "Mange konkurser og tabte jobs i starten af 2023." *DI Business*, 7. marts 2023. https://www.danskindustri.dk/di-business/arkiv/nyheder/2023/3/mange-konkurser-og-tabte-jobs-i-starten-af-2023/

Dansk Industri. "6 ud af 10 virksomheder frygter afskedigelser." *DI Business*, 19. marts 2020. https://www.danskindustri.dk/di-business/arkiv/nyheder/2020/3/6-ud-af-10-virksomheder-frygter-afskedigelser/

Dansk Industri. "*Nøgletal: Ledigheden på vej mod milepæl i 2019*." *DI Business*, 31. januar 2019. https://www.danskindustri.dk/di-business/arkiv/nyheder/2019/1/nogletal-ledigheden-pa-vej-mod-milepal-i-2019/

Danmarks Nationalbank. " Faldende, men fortsat høj inflation." *Analyse: Udsigter for dansk økonomi, nr. 4* (15. marts 2023):https://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Documents/2023/03/ANALYSE_nr.%204_Udsigter%20for%20dansk%20%C3%B8konomi.pdf

Danmarks Statistik. "*Arbejdsløse (register)*." April 2023. https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/arbejdsloese/arbejdsloese-register

Danmarks Statistik. "*Fortsat stigende tendens i antallet af konkurser*." November 2022. https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=40050

Danmarks Statistik. "46.200 virksomheder skal tilbagebetale coronalån". *NYT Fra Danmarks Statistik*, nr. 109 (30. marts 2022): https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=48213

Danmarks Statistik. "*Forskning og udvikling*." u.å. tilgået d. 22. maj 2023. https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/uddannelse-og-forskning/forskning-udvikling-og-innovation/forskning-og-udvikling

Danmarks Statistik. "*Statistikbanken: AUS07*." u.å. tilgået d. 1. maj 2023. https://www.statistikbanken.dk/AUS07

Danmarks Statistik. "*Statistikbanken: FORSK01*." u.å. tilgået d. 23. maj 2023. www.statistikbanken.dk/FORSK01

Danmarks Statistik. ”*Statistikbanken: GF3*.” u.å. tilgået d. 23. maj 2023. www.statistikbanken.dk/GF3
Danmarks Statistik. “*Statistikbanken: KONK3*.” u.å. tilgået d. 1. maj 2023. https://www.statistikbanken.dk/KONK3
Danmarks Statistik. “*Statistikbanken: NANI*.” u.å. tilgået d. 1. maj 2023. www.statistikbanken.dk/NAN1
Danmarks Statistik. “*Statistikbanken: NKBB10*.” u.å. tilgået d. 1. maj 2023. https://www.statistikbanken.dk/NKBB10

E

Erhvervsstyrelsen. “*Statistik for kompensationsordninger*.” 2. maj 2023. https://erhvervsstyrelsen.dk/statistik-kompensationsordninger
Erhvervsstyrelsen. “Sådan foregår slutafregning.” *Virk*, 30. marts 2023. https://virk.dk/vejledning/slutafregning/saadan-foregaar-slutafregning/
Erhvervsministeriet. “*Mindre selvstændige kan nu få kompenseret 80 pct. Af revisorregningen ved efterkontrol.”* 15. april 2021. https://em.dk/nyhedsarkiv/2021/april/mindre-selvstaendige-kan-nu-faa-kompenseret-80-pct-af-revisorregningen-ved-efterkontrol/
Erhvervsministeriet. “*Nu genåbner den generelle kompensationsordning for faste omkostninger*.” 11. januar 2021. https://em.dk/nyhedsarkiv/2021/januar/nu-genaabner-den-generelle-kompensationsordning-for-faste-omkostninger/
Erhvervsministeriet. “*Nu åbnes kompensationsordningerne for selvstændige mv., samt lønkompensation*.” 22. december 2021. https://em.dk/nyhedsarkiv/2021/december/nu-aabnes-kompensationsordningerne-for-selvstaendige-mv-samt-loenkompensation/

F

Finans Danmark. “*De havde allerede økonomiske problemer, de fik hjælp under coronakrisen – nu går flere konkurs*.” 15. december 2022. https://finansdanmark.dk/nyheder/2022/december/de-havde-allerede-oekonomiske-problemer-de-fik-hjaelp-under-coronakrisen-nu-gaar-flere-konkurs/
Finans Danmark. “Konkurserne stiger - og flere virksomheder der ventes under pres i de kommende måneder.” *Konkursanalyse energi og inflation 2022* (8. november 2022): https://finansdanmark.dk/media/astgda2f/konkursanalyse-2022.pdf
Finans Danmark. “*Danske virksomheder bedre gennem coronakrisens første år end frygtet*.” 6. december 2021. https://finansdanmark.dk/nyheder/2021/december/danske-virksomheder-bedre-gennem-coronakrisens-foerste-aar-end-frygtet/
Finansministeriet. “*Økonomisk Redegørelse august 2022*.” København K: Finansministeriet, 2022. https://fm.dk/udgivelser/2022/august/oekonomisk-redegoerelse-august-2022/
Finansministeriet. “*Økonomisk Redegørelse: Dansk økonomi står stærkt*.” 17. december 2021. https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2021/december/oekonomisk-redegoerelse-dansk-oekonomi-staar-staerkt/
Finansministeriet. “*Økonomisk Redegørelse december 2021*.” København K: Finansministeriet, 2021. https://fm.dk/media/25494/oekonomisk-redegoerelse-december-2021_a.pdf
Finansministeriet. “*Aftale om COVID-19-initiativer*.” 19. marts 2020. https://fm.dk/media/18245/aftale-om-covid_19_initiativer_a.pdf
Finansministeriet. “*Bred aftale om grøn skattereform baner vej for grøn omstilling i erhvervslivet*.” 8. december 2020. https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/december/bred-aftale-om-groen-skattereform-baner-vej-for-groen-omstilling-i-erhvervslivet/
Finansministeriet. “*Grøn skattereform*.” 8. december 2020. https://fm.dk/media/18517/aftale-om-groen-skattereform_a.pdf
Finansministeriet. ”*Regeringen og alle Folketingets partier er enige om omfattende hjælpepakke til dansk økonomi*.” 19. marts 2020. https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/marts/regeringen-og-alle-folketingets-partier-er-enige-om-omfattende-hjaelpepakke-til-dansk-oekonomi/
Finansministeriet. “*Økonomisk Redegørelse december 2020*.” København K: Finansministeriet, 2020. https://fm.dk/udgivelser/2020/december/oekonomisk-redegoerelse-december-2020/
Finansministeriet. “*Fortsat vækst i dansk økonomi*.” 16. december 2019. https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2019/december/fortsat-vaekst-i-dansk-oekonomi/
Finansministeriet. “*Økonomisk Redegørelse december 2019*.” København K: Finansministeriet, 2019 https://fm.dk/media/17997/oekonomisk_redegoerelse_december_2019_a.pdf
Frederiksen. “Pressemøde onsdag den 14. september 2022.” *Statsministeriet*, 14. september 2022. https://www.stm.dk/presse/pressemoedearkiv/pressemoede-onsdag-den-14-september-2022/

FSR & eStatistik. "*Konkursanalyse 2019*." 2019. https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/Politik%20og%20analyser/Analyser/2020/Analyse%20-%20Konkurstal%202019-FINAL.pdf

Fødevarestyrelsen. "*Corona-lukkede restauranter får nemmere ved at begynde salg af take away*." 20. marts 2020. https://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Aktuelt/Sider/Nyheder%202020/Corona-lukkede-restauranter-f%C3%A5r-nemmere-ved-at-begynde-salg-af-take-away.aspx

H

Hansen, Lone L., & Erik Werlauff. "*Den juridiske metode: en introduktion*", 2. udg. København K: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2016.

Hansen, Mads Lundby & Thomas Due Bostrup. "1.700 sygeplejersker fritages for topskatten ved øget topskattegrænse." *Center for Politiske Studier*, 8. november 2021. https://cepos.dk/artikler/1700-sygeplejersker-fritages-for-topskatten-hvis-topskattegraensen-oges-med-44000-kr/

Hansen, Hanne Foss & Mads Kristiansen. "Krisestyring: Reform- og besparelsesstrategier." *Politik* 15 (4). 2012: DOI: https://doi.org/10.7146/politik.v15i4.27525

Horn, Ulrik. "Bøffer og badehoteller i horisonten: Virksomheder hamstrer skattefrie oplevelsesgavekort til deres ansatte." *Børsen*, 10. april 2021 https://borsen-dk.zorac.aub.aau.dk/nyheder/politik/udsigt-til-boffer-og-badehoteller-virksomheder-hamstrer-skattefrie-oplevelsesgavekort-til-deres-ansatte?b_source=oplevelsesgavekort&b_medium=row_1&b_campaign=list_2

Hummelgaard, Peter "L 141 Forslag til lov om arbejdsgiveres og lønmodtageres retsstilling ved lønkompensation af virksomheder i forbindelse med covid-19." *Folketinget*, 19. marts 2020. https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L141/BEH1-81/forhandling.htm

J

Jacobsen, Sebastian Schlüter. "Restaurationsbranchen vil have gjort skattefrit gavekort permanent." *FødevareWatch*, 30. september 2021. https://fodevarewatch.dk/servering/article13326697.ece

Jørgensen, Dan. "Besvarelse af spørgsmål 188 alm. del stillet af udvalget den 8. december 2020 efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)" *Erhvervsministeriet*, 5. februar 2021. https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/ERU/spm/188/svar/1744028/2331386.pdf

Juel, Frederik. "Regeringen regner med, at op mod en million danskere får skattefrit gavekort – »Det er godt, men ikke bredt nok«." *Berlingske*, 7. december 2020. https://www.berlingske.dk/oekonomi/regeringen-regner-med-at-op-mod-en-million-danskere-faar-skattefrit

Jahan, Sarwat, Ahmed Saber Mahmud & Chris Papageorgiou, "What Is Keynesian Economics." *Finance and Development*, Vol. 51, No. 3. (September 2014) https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2014/09/basics.htm

K

Keynes, John Maynard "Introduction" i *General Theory Of Employment , Interest And Money*. Redigeret af R.N.Ghosh. Indien: Atlantic, 2008. https://books.google.dk/books?id=xpw-96rynOcC&pg=PR20&lpg=PR20&dq=The+General+Theory+of+Employment,+Interest,+and+Money,+in+the+long+run,+we+are+all+dead&source=bl&ots=WZpfusiExH&sig=ACfU3U0vS4YsLq_fdVaCwVikgormdV_gpQ&hl=fo&sa=X&ved=2ahUKEwi-y8-qwIP-AhWD16QKHVrpAsEQ6AF6BAg5EAM#v=onepage&q=The%20General%20Theory%20of%20Employment%2C%20Interest%2C%20and%20Money%2C%20in%20the%20long%20run%2C%20we%20are%20all%20dead&f=false

Kragelund, Jacob, vært. "Kontant: Coronaens Købmænd (2:2)." *DR*, 16. december 2020. 33 min. https://www.dr.dk/drtv/saeson/kontant_189567

L

Lange, Rasmus Mørck, Alexander Sokoler & Morten Halskov. "Hjælpepakker: Kun få anmeldelser har ført til politisager." Fagbladet3F, 29. oktober 2020. https://fagbladet3f.dk/artikel/kun-faa-anmeldelser-har-foert-til-politisager

Linaa, Jesper, Dorte Grinderslev & Peter Birch Sørensen, "Finanspolitik og konjunkturer". *Samfundsøkonomen*, nr. 1 (marts 2008): https://dors.dk/files/media/publikationer/faglige_indlaeg/finanspolitik_og_konjunkturer_0.pdf

M

Madsen, Peter G. H. "Husk det nu: Seks coronalån skal tilbagebetales i 2022." *DI Business*, 11. januar 2022. https://www.danskindustri.dk/di-business/arkiv/nyheder/2022/1/husk-det-nu-seks-coronalan-skal-tilbagebetales-i-2022/

N

Nielsen, Pernille Kjær. "Coronahjælp koster: Skal virksomheder betale skat af hjælpepakker?" TV 2 Fyn, 1. april 2020 https://www.tv2fyn.dk/coronavirus-paa-fyn/coronahjaelp-koster-skal-virksomheder-betale-skat-af-hjaelpepakker

P

Pedersen, Steffen Kaj. "Hotel- og restaurationsbranchen er midt i orkanens øje" i *COVID-19: Økonomiske konsekvenser for dansk erhvervsliv*, af PwC & Axcelfuture, s. 2-5 (2020): https://www.pwc.dk/da/publikationer/2020/covid-19-okonomiske-konsekvenser-dansk-erhvervsliv.pdf

PwC & Axcelfuture. "*COVID-19: Økonomiske konsekvenser for dansk erhvervsliv*". 2020. https://www.pwc.dk/da/publikationer/2020/covid-19-okonomiske-konsekvenser-dansk-erhvervsliv.pdf

R

Redanz, Mille. "Take-away: Corona får spisesteder til at tænke kreativt." *Fagbladet3F*, 15. marts 2020. https://fagbladet3f.dk/artikel/corona-faar-spisesteder-til-taenke-kreativt

Regeringen-Lars Løkke 3. "Grænsehandelspakke og afgiftssanering." *Regeringen*, 12. november 2017. https://www.regeringen.dk/nyheder/2017/erhvervs-og-ivaerksaetter-aftale/graensehandelspakke-og-afgiftssanering/

Ritzau. "*Erhvervslivet er tilfreds med hurtig hjælpe-pakke*." *Børsen*, 9. december 2021. https://borsen-dk.zorac.aub.aau.dk/nyheder/virksomheder/erhvervslivet-er-tilfreds-med-hurtig-hjaelpepakke?b_source=erhvervslivet-er-tilfreds-med-hurtig-hjaelpepakke&b_medium=row_1&b_campaign=list_1

S

Sahin, Sultan. "Flest ældre døde med corona." *Faglige Seniorer*, 10. maj 2022. https://fagligsenior.dk/2022/05/10/flest-aeldre-doede-med-corona/

Skatteforvaltningen. "*Satser*." 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568

Skatteforvaltningen. "*A-skattelån til virksomheder*." u.å. tilgået d. 15. april 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2302148

Skatteforvaltningen. "*Fradrag for virksomhedens udgifter*." u.å. tilgået 8. maj 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2234857

Skatteforvaltningen. "*Hæv eller sænk grænsen på Skattekontoen*." u.å. tilgået d. 15. april 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2302153

Skatteforvaltningen. "*Moms af kompensationsordninger*." u.å. tilgået d. 10. april 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2350320

Skatteforvaltningen. "*Momslån til små og mellemstore virksomheder*." u.å. tilgået d. 12. april 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2302134

Skatteforvaltningen. "*Opret en betalingsordning*." u.å. tilgået d. 11. april 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2349342

Skatteforvaltningen. "Servicefradrag." u.å. tilgået d. 8. maj 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2349610

Skatteforvaltningen. "*Skat af kompensationsordninger*." u.å. tilgået 8. maj 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2323613

Skatteforvaltningen. "*Skattekontoen*", u.å. tilgået d. 1. maj 2023. https://skat.dk/data.aspx?oid=2234892

Skattestyrelsen. "*1. maj skal de sidste coronalån betales tilbage til statskassen.*" 1. maj 2023. https://www.sktst.dk/aktuelt/pressemeddelelser/1-maj-skal-de-sidste-coronalaan-betales-tilbage-til-statskassen/
Skattestyrelsen. "*Betalingsordninger for under 2 mia. kr.*" 16. maj 2023. https://www.sktst.dk/skattestyrelsen-i-tal/overblik-over-coronalaan/betalingsordninger-for-coronalaan/
Skattestyrelsen. "*1. april skal knap 45.000 virksomheder påbegynde tilbagebetaling af coronalån for ca. 22 mia. kr.*" 31. marts 2022. https://www.sktst.dk/aktuelt/pressemeddelelser/1-april-skal-knap-45000-virksomheder-paabegynde-tilbagebetaling-af-coronalaan-for-ca-22-mia-kr/
Skattestyrelsen. "*Coronalån: Virksomheder har betalt knap 14 mia. kr. af ca. 22 mia. kr. tilbage efter betalingsfrist*." 29. april 2022. https://www.sktst.dk/aktuelt/pressemeddelelser/coronalaan-virksomheder-har-betalt-knap-14-mia-kr-af-ca-22-mia-kr-tilbage-efter-betalingsfrist/
Skattestyrelsen. "*Fra i dag kan 260.000 virksomheder søge om rentefrit momslån.*" 17. marts 2021. https://www.sktst.dk/aktuelt/pressemeddelelser/fra-i-dag-kan-260000-virksomheder-soege-om-rentefrit-momslaan/
Skattestyrelsen. "*Skattestyrelsen har godkendt rentefrie lån for over 36 mia. kr. under coronakrisen*." Oktober 2021. https://www.sktst.dk/media/10015/skattestyrelsen-har-godkendt-rentefrie-laan-for-over-36-mia-kr.pdf
Skattestyrelsen. "*Skattestyrelsen klar til at godkende nye rentefrie A-skattelån fra i dag.*" 8. juni 2021. https://www.sktst.dk/aktuelt/pressemeddelelser/skattestyrelsen-klar-til-at-godkende-nye-rentefrie-a-skattelaan-fra-i-dag/
Skatteministeriet. "*Markant afgiftslettelse sikrer 775.000 grønne biler.*" 4. december 2020. https://www.skm.dk/aktuelt/presse-nyheder/pressemeddelelser/markant-afgiftslettelse-sikrer-775000-groenne-biler/
Skatteministeriet. "*Bundskatten - en historisk oversigt*." 24. februar 2022. https://www.skm.dk/skattetal/satser/skattehistorik/bundskatten-en-historisk-oversigt/
Skatteministeriet. "*Forårspakke 2.0 - Vækst, klima, lavere skat - selve aftalen.*" 11. marts 2009 https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/%C3%B8vrige-publikationer/foraarspakke-20-vaekst-klima-lavere-skat-selve-aftalen/
Skatteministeriet. "Skattetiltag i relation til den finansielle krise", *Skatteudvalget 2009-10 SAU alm. del Bilag 291*. 2009. https://www.ft.dk/samling/20091/almdel/SAU/bilag/291/891838.pdf
Skatteministeriet. "*Skatteændringer og konjunkturpolitik.*" 2008. https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/%C3%B8vrige-publikationer/ska%CF%84-februar-2008/skatteaendringer-og-konjunkturpolitik/
Statsrevisorerne & Rigsrevisorerne. "*Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19.*" November 2021. https://www.ft.dk/-/media/sites/statsrevisorerne/dokumenter/2021/beretning-6-2021-om-erhvervsministeriets-forvaltning-af-hjaelpepakker-under-covid-19.ashx
SMVdanmark. "Hver tredje tvangslukkede frisør skal tilbagebetale corona-hjælpepakke." *Via Ritzau*, 23. august 2020. https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/hver-tredje-tvangslukkede-frisor-skal-tilbagebetale-corona-hjaelpepakke?publisherId=13559667&releaseId=13598482
SMVdanmark. "*Minianalyse om små og mellemstore virksomheder: Mangel på kvalificeret arbejdskraft.*" Juli 2019, https://erhvervsfremmebestyrelsen.dk/smvdanmark-2019-mangel-paa-kvalificeret-arbejdskraft
Sokoler, Alexander. "Frygter misbrug for milliarder: Hver tredje revisor oplevede snyd med hjælpepakker." *Fagbladet3F*, 18. september 2020. https://fagbladet3f.dk/artikel/hver-tredje-revisor-oplevede-snyd-med-hjaelpepakker
Sokoler, Alexander. "Hjælpepakker: Kun få ansøgninger undersøgt for snyd." *Fagbladet3F*, 20. oktober 2020. https://fagbladet3f.dk/artikel/kun-faa-ansoegninger-undersoegt-snyd

W

Westh, Asger & Alexander Sokoler, "Rigsrevisionen kritiserer: Dårlig kontrol med corona-hjælp dræner statskassen". *Fagbladet3F*, 12. december 2021. https://fagbladet3f.dk/artikel/daarlig-kontrol-med-corona-hjaelp-draener-statskassen

I afhandlingen er den juridiske vejledning anvendt

I afhandlingen er Eindkomst: Indberetningsvejledning anvendt

9. Bilag

9.1 Bilag 1, udtalelse fra en virksomhedsejer

Hej [redacted] 😀
Jeg vil lige høre var det jer der havde fået a-skattelån i forbindelse med corona?

Hvad er a skattelån? 😅 Fik hjælpepakker

hvilken hjælpepakke 😊

Normal hjælpepakke hvis man var omfattet af restriktioner. A skattelån var det ikke dem der måtte udskyde deres moms og skat tror jeg

det er fordi jeg sidder og skriver om skat og coronakrisen 🙂 og så tænkte jeg at det kunne være fedt hvis jeg kunne få nogle udtalelser med fra virksomheder der har fået hjælpepakker 🙂

jo det var det, og det var dem der skulle tilbagebetales så det var et lån som dækkede a-skat og am-bidrag for en periode.

kompensation skal kun betales tilbage hvis man har fået for meget udbetalt 😀

Der er mange grunde til at folk har skulle betale kompensation tilbage. Ikke kun hvis de fik for meget 😅

åh hvordan kan det være, har kun læst at det er hvis det er uberettiget at de skal betales tilbage såsom lønkompensation, kompensation for faste omkostninger og tabt omsætning.

Fordi staten ændrede betingelser undervejs. Der er flere artikler om erhvervsdrivende der har betalt tilbage af andre grunde end den første betingelse.
Mange i bestemte sektorer skulle betale tilbage; f.eks. frisører. Hvorfor, der vides ikke helt.

Jeg skulle betale nogle af dem tilbage fordi de vurderede at jeg ikke havde brug for dem. De sagde at hvis jeg ikke var gravid, hvis ikke jeg havde mistet en ægtefælle eller mit hus ikke var brændt, så synes de ikke jeg skulle have dem.
Jeg opfyldte jo kravene til at få dem fordi jeg mistede alt. Men senere vurderede de om DE synes folk havde brug for dem. Og der skulle åbenbart ske en katastrofe for det...
Og mange har betalt tilbage fordi staten synes at hvis man klarede det godt på dem anden side af corona, så skulle man betalt tilbage

tak 🙂 det vidste jeg ikke, så det vil jeg undersøge nærmere. må jeg evt. bruge det du skrev som citat i mit speciale 🙂

Og så var deres ansøgnings metode misvisende.
Man kunne vælge "omfattet af restriktionerne" eller "tvangslukket"

Havde du sat x i den forkerte, skulle alt betales tilbage. Men der stod inden definition på de forskellige muligheder

[redacted]

tak 🙂 det vidste jeg ikke, så det vil jeg undersøge nærmere. må jeg evt...

Ja, helst bare anonym

Mange tak 🙂 det er en aftale 🙂